DEC 2 3 1954
JAN 1 0 1955

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRINŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

100./328. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 18. DECEMBRI 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVERINŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINAJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 sleja

Apspiesto tautu apvienība iekaŗojusi vietu starptautiskajā politikā

LAIKĀ ATKLĀTS KRIEVU MANEVRS

SARUNA AR APSPIESTO EIROPAS NĀCIJU APVIENĪBAS PILNSAPULCES ĢENERĀLKOMITEJAS PR-DI DR. V. MĀSĒNU

Komūnistu verdzinātām tautām katrai par sevi ir grūti panākt, lai pasaule tās uzklausa. Tas iespējams daudz labāk, ja šīs tautas uzstājas kopīgi. Par šādu apspiesto tautu forumu ir izvērtusies Apspiesto Eiropas nāciju apvienība. Ir diezgan simboliski, ka apvienības pilnsapulces notiek Nujorkā iepretim Apvienoto Nāciju debesskrāpim, ielas otrā pusē. Mums ir sevišķs gandarījums par to, ka šīs apvienības galvenais izveidotājs un tās darba vadītājs ir Latvijas pārstāvis Dr. V. Māsēns, kas ieņem apvienības ģenerālkomitejas priekšsēža vietu. Sarunā ar mūsu līdzstrādnieku Dr. V. Māsēns izteicās par apvienības turpmāko darbu un nodomiem.

„Novērtējot pilnsapulces darbu tās īsajā pastāvēšanas laikā, jāsaka, ka sasniegtie rezultāti ir labāki, kā sākumā varēja sagaidīt. Desmit gadu ilgajā trimdas laikā mums pirmoreiz ir izdevies apvienot visu Eiropas tautu trimdiniekus kopējam darbam. Jāievērō, ka delegācijas pilnsapulcei ir devušas nevis kādas lokālas trimdinieku grupas, bet katras tautas centrālās organizācijas globālā apmērā. Ja arī dažām trimdinieku grupām ir savas iekšējas nesaskaņas, tad pilnsapulcē tās tomēr neizpaužas. Apvienības darbs ir atradis atbalsi presē, Apvienotās Nācijās un tā ir iekaŗojusi savu vietu starptautiskajā politikā. Līdz šim ir notikušas jau 12 pilnsapulces sēdes. Tuvākā laikā notiks vēl 5.

JAPACEĻ JAUTĀJUMS PAR PADOMJU AGRESIJU BALTIJAS VALSTĪS

Kerstena izmeklēšanas komiteja ir cēlusi dienas gaismā pierādījumus par padomju agresiju Baltijas valstīs. Mums ir jādara arī no savas puses viss iespējamais, lai šos pierādījumu materiālus virzītu tālāk uz Apvienotām Nācijām. Nav pielaižams, ka šie materiāli paliktu neizmantoti, kā tas notika ar Katinas masu slepkavības pierādījumiem. Baltijas tautu delegācijas Apspiesto Eiropas nāciju pilnsapulcē ir sagatavojušas attiecīgu rezolūciju, kuŗu apspriedīs nākošajā sesijā 18., 19. un 20. decembrī. Mūsu vēlēšanās ir, lai asambleja atbalstītu šo baltiešu rezolūciju un iesniegtu to AN ar ierosinājumu nosodīt Padomju Savienību. Pilnsapulce apspriedīs arī jautājumu, ko brīvā pasaule varētu darīt apspiesto tautu problēmas atrisināšanai.

VALDĪBAS, KAS NOZIEGUŠĀS PRET CILVĒKA TIESĪBĀM, — CILVĒKU TIESĪBU SARGĀTĀJU LOMA

10. decembrī AN atzīmēja Cilvēka tiesību deklarācijas pieņemšanu pirms 6 gadiem. Šinī deklarācijā individam paredzētas tiesības uz dzīvību, brīvību un drošību, noliedzot tiesību ierobežošanu rases, krāsas, valodas, reliģijas vai politiskās pārliecības dēļ. Šinī dienā Apspiesto nāciju pilnsapulce piesūtīja AN pilnsapulces priekšsēdim E. van Klefenam un konvencijas projekta izstrādāšanas komitejas priekšsēdim Dr. Čarlzam Malikam (Libānas delegāts; Padomju Savienības delegāts ir Jakovs Maliks) atzinību par šīs nozīmīgās deklarācijas iedzīvināšanu.

Pamatojoties uz šo deklarāciju, AN tagad strādā pie cilvēka tiesību konvencijas, kuŗas parakstīšana uzliks valstij stingrus pienākumus ievērot cilvēka tiesības. Ar komūnistu delegātu atbalstu AN tagad pieņemta rezolūcija, ar kuŗu visas valdības, kā AN locekles, tā arī ārpus AN stāvošās, uzaicinātas sešu mēnešu laikā iesniegt savus ierosinājumus un grozījumus minētās konvencijas projektam. Tas nozīmētu, ka arī tādas valstis kā Ungārija, Bulgārija un Rumānija varētu iesniegt savus ierosinājumus, lai gan AN 5. sesija 1950. g. šīs valstis nosodīja, jo tās pārkāpušas miera līgumu, kas uzlika par pienākumu cilvēka tiesību ievērošanu. Sakarā ar to pilnsapulce piesūtījusi visiem brīvās pasaules delegātiem AN protestu pret to, ka valdības, kas noziegušās pret cilvēka tiesībām, piedalās šīs konvencijas izstrādāšanā un uzstājas tiesību sargātāju lomā.

Sakarā ar to, ka AN pilnsapulcē sākušās debates vergu darba jautājumā, ANA pilnsapulce nosūtījusi visām AN delegācijām atgādinājumu, norādot uz jau agrāk piesūtītiem materiāliem šinī lietā. Pilnsapulce vēl nosūtījusi telegrammu Eiropas padomes konsultātīvai padomei, kas sanāca 8. decembrī Strasburgā, izsakot pateicību par līdz šim veikto darbu apspiesto tautu labā un izsakot cerību, ka Eiropas nācijas neligs nekādus darījumus ar Maskavu uz apspiesto tautu rēķina.

TURKU DELEGĀTS AIZSTĀV BALTIJAS VALSTIS

Cik svarīgi mums ir izsekot AN darbu, pierāda kāds gadījums, kad krieviem gandrīz būtu izdevies kāds manevrs, kuŗā iejauktas arī Baltijas valstis. Pirms dažām dienām krievu delegāts nāca AN 3. komitejā ar priekšlikumu atdzīvināt AN protektorātā kādu konvenciju, kas noligta 1936. g. un reģistrēta Tautu Savienībā; — tanī minēts par radio raidījumu izmantošanu miera labā. Krievi ieteica papildināt šo konvenciju, kā sākumā likās, ar nevainīgu teikumu: „Ievērojot parakstītāju legālā statusa maiņu." Minēto konvenciju ir parakstījušas Baltijas valstis, bet to nekad nav parakstījusi Padomju Savienība. Pieņemot konvencijas tekstu krievu redakcijā, iznāktu tā, ka Padomju Savienībai būtu tiesības runāt Baltijas valstu vārdā. Konvencijas pieņemšanas gadījumā varētu sagaidīt, ka Baltijas republiku komūnistiskās valdības celtu iebildumus pret brīvās pasaules raidījumiem uz zemēm aiz dzelzs priekškara.

Krievu triku pirmais atklāja Turcijas delegāts Necmetins Tuncels, kas neilgi pirms tam bija ticies ar Apspiesto tautu pilnsapulces vadītājām personām un bija informēts par Baltijas valstu stāvokli. Pēc turku delegāta iebildumiem pret krievu ierosinājumu nostājās arī citi delegāti. Beidzot krievu delegāts lūdza atlikt jautājuma apspriešanu, kamēr viņš saņemšot jaunas instrukcijas no Maskavas.

Apspiesto nāciju pilnsapulces vadība uzsākusi sistēmatisku akciju, lai nodibinātu ciešu kontaktu ar brīvās pasaules delegātiem AN. Līdzšinējās personiskās sarunas ir devušas labus rezultātus, un tās rādījušas, ka Apspiesto nāciju apvienība AN delegātiem ir labi pazīstama." A. Zv.

Montreālā Ziemassvētku vecītis pirmos apciemoja Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes bērnus un apveltīja mazos ar svētku veltēm. Uzņēmuma augšējā rindā draudzes mācītājs H. Kušils.
Foto Reinh. Sīmanis

MASKAVĀ SĀCIES „SADZĪVOŠANAS" LAIKMETS

Ieteic diplomātiem sastapties ar Kremļa vīriem viesībās

Ja līdz šim Rietumu diplomāti Maskavā runāja, pēc iespējas maz, tad tagad laiki ir mainījušies. Savu valdību skubināti, Rietumu diplomāti tagad runā, cik vien iespējams. Dīvainas sagadīšanās dēļ sērga izrādās lipīga, jo arī Maļenkovs un biedri domā tāpat, viesībās meklēdami iespēju runāties ar Rietumu diplomātiem. Kremļa humora sajūta sāk pieņemt īsti plutokratisku nokrāsu, vismaz atklātības ziņā.

Maršals Žukovs, ilgu laiku Maskavā neredzēts un jau pasludināts par policijas upuri, pēkšņi parādās kādās viesībās un rietumniekiem zobgalīgi stāsta, ka viņa pazušanas laikā gan par viņu nevienam neesot vajadzējis uztraukties, viņš esot bijis tikai aizbraucis uz dienvidiem peldēties. Mazais dzelzs priekškariņš, kas līdz šim slēpa Kremļa dižvīrus Rietumu ziņkārīgām acīm, sāk pamazām pavērties un Maļenkovs saka, ka tas atvērsies pavisam.

Arī līdz šim saprātīgais Sav Valstu ārlietu ministrs Dalless ir Padomju Savienības sadzīvošanas saindēts. Dalless saka, ka viņš tagad domājot, ka Rietumu diplomātu sastapšanās un sarunāšanas ar Kremļa kungiem dažādu viesību laikā esot apsveicama lieta. Šāda „gadījuma rakstura" sastapšanās viesībās esot daudz dziednieciskākas zāles saspīlējuma mazināšanai nekā formālās konferences. Kaut arī fakti tagad runā šādu valodu, būtu tomēr grūti iedomāties, ka Rietumi, īpaši Sav. Valstis, savu Padomju Savienības politiku balstītu uz šņabja patēriņu Maskavā! Bet pašreiz tas tā tomēr šķiet, un īsā laikā Maļenkovs jau ir paspējis aizdzert un aizsmaidīt veselus aizspriedumu kalnus. Draudzīgās sadzīvošanas šūpuļzeme Padomju Savienība ar saviem „draudzības plāniem" tomēr pārāk neaizraujas. Draudzīgā sadzīvošana komūnistu pasaules politiku neietekmē. **Kamēr Kremlis smaidīdams, glāzes cilādams un Rietumu diplomātiem uz pleca sizdams, liek pēdējiem justies ērti un mājīgi, Padomju Savienības fabrikas ražo lidmašīnas turpat vai Sav. Valstu jaudā, sākot ar vismodernākajiem iznīcinātājiem un beidzot ar vissmagākajiem bumbvežiem. Zinātāji stāsta, ka Padomju Savienības kaŗa aviācijas vajadzībām pašreiz esot nodarbinātas 360 fabrikas.**

Pad. Savienībā nepārtraukti turpina komūnisma dzīslu meklēšanu dažādos starptautiskos politisko un saimnieciskо interešu centros. Tā Somija atrodas zem jauna Padomju Savienības spiediena. Afganistānai krievi tagad smērē medu uz lūpām, piešķirot aizdevumus, dodot dažādas mašīnas un pat liekot nojaust, ka Maskava varētu eventuāli izrādīties palīdzīga, ja vien Afganistāna izrādītu pietiekamu apetītu nocirst kādu gabalu no Pakistānas! Vienalga, vai Maļenkovs ir salds, vai skābs, Padomju Savienības politika iet savu ierasto ceļu.

Kā lauku proletāriāts kļuva par nacionālu elementu

ADOLFA BĻODNIEKA GODINĀŠANA

Latvijas Jaunsaimnieku un sīkgruntnieku agrārpartijas biedri un Adolfa Bļodnieka draugi un cienītāji pulcējās 12. decembrī Baltijas Brīvības namā, Nujorkā, lai godinātu A. Bļodnieku sakarā ar viņa 65 gadu jubileju.

Partijas centrālās valdes priekšsēdis A. Ozoliņš savā runā cildināja Bļodnieku kā latviešu patriotu un sabiedrisku darbinieku. Savu politisko darbību Bļodnieks sācis jau 1905. gadā, vēl skolnieks būdams, par ko dabūjis ciest no caŗa policijas un izsūtīts trimdā. Pēc kaŗa atgriezies Latvijā un aktīvi piedalījies Latvijas valsts veidošanā.

Jubilāru vēl sveica vecākais partijas darbinieks K. Migla, jaunatnes pārstāvis, centrālās valdes loceklis K. Pētersons, „Zaļās internacionāles" sieviešu sekcijas pārstāve A. Ķelpe u. c. Liberta mākslas cienītāju pulciņa vārdā runāja J. Krastiņš, atgādinot, ka Bļodnieks vienmēr bijis latviešu mākslas cienītājs un atbalstītājs. Pulciņa vārdā jubilāram pasniedza Liberta gleznu.

Rakstveida sveicienus piesūtījuši sūtnis K. Zariņš, A. Spekke, Grosvalds, Liepiņš, Oliņš, kā arī partijas biedri un draugi brīvajā pasaulē.

Jubilārs pats, atceroties savu politisko darbību, uzsvēra, ka viņa centieni bijuši ievirzīt Latvijas agrārreformu pilsoniskās sliedēs. 200 tūkst. jaunsaimnieku savā vairumā bija agrākie muižu kalpi, lauku proletāriāts un līdz ar to kreisais elements. Vēlāk kļuvuši par zemes īpašniekiem, tie pārvērtās par mūsu nacionālās valsts pamatelementu. „Ja man par to pieraksta kādus nopelnus, tad to es uzskatu kā pelnītu atzinību manam mūža gājumam," teica A. Bļodnieks. „Es nekad neesmu atzinis vadonības principu un uzskatu, ka tikai tauta pati var pieņemt sev likumus."

Pēc akta viesi pakavējās pie klātiem galdiem, par ko bij rūpējušās „jaunsaimnieces".

PASAULES POLITISKO CIŅU LAUKOS

HELSINKOS

Kā tas jau zināms, pēdējā laikā atkal sācis pieaugt Padomju Savienības spiediens pret Somiju. Helsinkos noskaņojums ir drūms, jo arvienu vairāk sāk pierādīties patiesība, ka ar parādu samaksāšanu vien krievus no somu durvīm aizdzīt neizdosies. Pirms neilga laika Helsinkos ieradās Mikojans, viens no Padomju Savienības vicepremjēriem. Vizītes iemesls — kāda Somijā būvēta un Padomju Savienībai domāta ledlauža nolaišana ūdenī. Somiem apmeklējums nāca kā pilnīgs pārsteigums. Kas krieviem īsti bija aiz ādas? Tīri tik naīvi jau nu somi nav, ka ticētu, ka Mikojans būtu braucis vienīgi ledlauža dēļ. Patiesība drīzi noskaidrojās, un rezultātā Padomju Savienības saimniecības spaidu žņaugi ap Somiju ir savilkušies vēl ciešāk. Mikojans piedāvāja, un Helsinki pieņēma Maskavas aizdevumu 10 milj. dolaru apmērā. Somijai ir garantēta arī Padomju Savienības technisko lietpratēju palīdzība, kas nozīmē zināma daudzuma krievu iepludināšanu somu zemē. Tai pašā laikā Somijas, visvairāk Helsinku prese, atzinīgos vārdos izsakās par Somijas un Padomju Savienības savstarpējo drošības līgumu. Tātad, vismaz ārēji Mikojana vizīte ir nesusi gaidītās dividendes.

Tikai tuvāk ar stāvokli iepazīstoties, mēs redzam, kādu spēli somi spēlē. Kas neriskē, tas neiegūst. Somi riskē, bet šoreiz viņi var arī neiegūt. Somijas ministru prezidents Kekkonens spēlējas ar politiku kā bērns ar sērkociņiem. Viņš ielaižas dažādos darījumos ar Padomju Savienību, lai tikai sev nodrošinātu Somijas komūnistu balsis. Iemesls: 1956. gada vēlēšanās Kekkonens ir nolēmis kandidēt uz Somijas valsts prezidenta amatu, un bez komūnistu atbalsta to panākt būs ļoti grūti. Somi tagad baidās, ka Kekkonens, gribēdams komūnistiem izpatikt, var aiziet par tālu, ka viņš jau ir aizgājis par tālu un ka beigās komūnisti viņu var viltībā pārspēt. Tā ir ļoti nepatīkama doma, un somi jau tagad sāk uztraukties par savu neatkarību. Kekkonena izpatikšanas politika viņiem nemaz nav pa prātam.

BERLĪNĒ

Kā reta politiskās vienotības parādība pašreizējā piekāpības sajukumā pasauli pārskrēja Rietumberlīnes vēlēšanu rezultāti. Pilnīgi ignorējot komūnistu spiedienu no visām četrām debess pusēm, ticēdami sev un Rietumu sabiedrotiem, rietumberlīnieši nodeva 97,3 proc. balsis pret un tikai 2,7 proc. par komūnistiem. Pat vissarkanākos Rietumberlīnes rajonos par komūnistiem nodotās balsis nekur nepārsniedza 4,2 proc. Šim stāstam ir sava morāle. Un jo vairāk cilvēki to spēs saprast, jo lielāku svētību tā nesīs. Rietumberlīne pazīst komūnistu okupācijas apstākļus. 97,3 proc. šo apstākļu atkārtošanos negrib pieredzēt. Rietumberlīnes vēlēšanu rezultāti iesaldēja komūnistu cerības spēcīgas komūnistu partijas veidošanai Austrumvācijā, jo tā, kā balso Rietumberlīne, patiesībā jūtas Austrumvācija. Brīvās vēlēšanās Austrumvācijā komūnistiem nav ne mazāko cerību uzvarēt. Rietumu politiķiem šo faktu vajadzētu labi iegaumēt, uzsākot sarunas ar Padomju Savienību nākamā gada pavasarī. Viens no darba kārtības punktiem sarunās ar Padomju Savienību, bez šaubām, būs Vācijas jautājums. Bet nav taču ne mazākā iemesla pielaist varbūtību, ka Padomju Savienība atļautu brīvas un demokratiskas vēlēšanas Austrumvācijā, vēl īpaši tad, kad par totālu sakāvi nav ne mazāko šaubu.

Par Padomju Savienības draudiem un Austrumvācijas leļļu valdības lūgumiem atļaut dibināt nacionālu Austrumvācijas armiju Rietumberlīnes politiķi smejas pilnā kaklā. Pašreiz Austrumvācijas armija pastāv tikai no brīvprātīgajiem, bet arī kopš armijas dibināšanas dienām viena septītā daļa kaŗavīru kopskaita ir atradusi par nepieciešamu pāriet Rietumu pusē. Kas tad notiks, ja armija sāks vervēt iesaukšanas ceļā? Un bez tam krievi nedrīkst aizmirst Austrumvācijas sacelšanos, kad komūnistus sita rungām un tankus apmētāja akmeņiem. Sacelšanos krieviem gan izdevās apspiest, bet brīvības gars ir tāda lieta, ko var nomākt vienīgi nāve. Austrumvācijas vācieši tikai gaidīt gaida, lai krievi viņu rokās ieliek šaujamos. Lodes svilpos uz to pašu pusi, uz kuŗu lidoja akmeņi un tika vicinātas rungas.

— PARĪZĒ

Parīzes politiskās aizkulises uztrauc angļu un amerikāņu diplomātus. Rietumvācijas apbruņošana arī ar Parīzes līgumu ratificēšanu Francijā nav populāra. Sadarbībai ar Padomju Savienību franču tautā būtu daudz lielāka atsaucība. Vienmēr vēl pastāv tādas politiskas grupas, kas nepārtraukti mēģina manevrēt tai virzienā. Līdz tam brīdim, kad Francijas parlaments būs ratificējis Parīzes līgumu, nedz angļi, nedz amerikāņi nevarēs justies droši par franču sadarbošanās gribu. Ar pamatotām bažām un uztraukumu Londona un Vašingtona vēroja franču diplomātu vizītes Maskavā un Maskavas diplomātu vizītes Parīzē. Pašreizējos apstākļos Francijas iekrišana Padomju Savienības skavās varētu izsist pamatus visiem sabiedroto plāniem Eiropā.

ASV VALDĪBA PEKINGAS SPĪLĒS

SARKANĀ ĶĪNA MĒĢINA IZCĪNĪT ATZĪŠANU

KOMŪNISTU ĶĪNĀ NOTIESĀTIE 11 AMERIKĀŅU LIDOTĀJI SAV. VALSTĪM VAR IZMAKSĀT KOMŪNISTU ĶĪNAS ATZĪŠANU „DE FACTO", 35 ĶĪNIEŠU STUDENTUS UN APMĒRAM 130 MILJ. DOLARU SAV. VALSTĪS IESALDĒTOS ĶĪNAS NEKUSTAMOS ĪPAŠUMOS UN NAUDĀ. KO DARĪS SAV. VALSTIS?

Vašingtonā. — Sav. Valstu diplomāti ir pārliecināti, ka komūnistu Ķīna ir gatava uzsākt sarunas par Pekingas militārā tribunāla notiesāto Sav. Valstu Korejas kaŗa laikā sagūstīto lidotāju atbrīvošanu. Jautājums ir, vai Sav. Valstis ir gatavas runāt?

Sav. Valstu diplomāti domā, ka Pekinga savu gribu sarunāties ir pierādījusi nepārprotamā veidā: Pekingas radio uzbrūk amerikāņiem par 35 ķīniešu studentu aizturēšanu, nepārprotami norādot, ka studentiem ir zināms sakars ar komūnistu Ķīnas apcietinātiem amerikāņu lidotājiem, kas tika apvainoti spiegošanā. Tā bija arī pirmā reize, kad komūnistu Ķīnā atzinās, ka ir runa tikai par 35 ķīniešu studentiem Savienotajās Valstīs. Līdz šim Pekinga lika saprast, ka Sav. Valstis piespiedu kārtā aizturējušas simtiem ķīniešu studentu. Vismaz tādu iespaidu ķīnieši radīja Ženēvas konferences laikā. Studentu aizturēšana ir arī pret Savienotajām Valstīm vienīgais apvainojums, ko komūnistu Ķīna varēja izgudrot sarunās ar Indiju, kur tika pārrunāti dažādi Savienoto Valstu starptautiskie „pārkāpumi." Indija, starp citu, domāja, ka komūnistu rīcība nokaitinājusi Sav. Valstis, līdz ar to iznīcinot katru iespēju politiskā saspīlējuma mazināšanai.

Sav. Valstu diplomāti komūnistu Ķīnas rīcībai spēj atrast tikai vienu iemeslu: jau labu laiku komūnistu Ķīna mēģina savākt pēc iespējas lielāku skaitu Sav. Valstu gūstekņu, lai, par viņu atbrīvošanu cīnoties, Sav. Valstis būtu spiestas runāt tieši ar komūnistu Ķīnu. Bez tam ķīnieši grib savus 35 studentus (Sav. Valstis apgalvo, ka daļa no šiem studentiem nevēlas atgriezties pie komūnistiem, kamēr daļu amerikāņi ir atteikušies izlaist no Savienotajām Valstīm amerikāņu universitātēs iegūto technisko zināšanu dēļ), apmēram 135 milj. dolarus dažādos noguldījumos, nekustamos īpašumos un naudā, kas pašreiz atrodas iesaldēti Sav. Valstīs, kā arī komūnistu Ķīnas „de facto" atzīšanu, kas nāktu automatiski pēc tiešām sarunām (līdz šim amerikāņi ar komūnistu Ķīnu runāja vienīgi ar Anglijas starpniecību, kas ir viena no tām retajām valstīm, kuŗas atzīst komūnistu Ķīnas nelegālo valdību).

Labi saprotot komūnistu Ķīnas nodomus, Sav. Valstu ārlietu ministrija atrodas spīlēs. Viens ir skaidrs, amerikāņu tauta nekad nepiekāpsies valdības bezdarbības priekšā. Apcietinātie lidotāji ir jāatbrīvo. To varētu izdarīt ar militārās varas palīdzību, varbūt, ar blokādes palīdzību. Bet tam nepiekrīt Sav. Valstu sabiedrotie, un arī paši amerikāņi kavējas izšķirties šai jautājumā. Protams, paliek jau vēl iespēja uzsākt sarunas ar komūnistu Ķīnu. Bet vai Sav. Valstis to darīs? Kā jau iepriekš sacīts, tas nozīmēs komūnistu valdības „de facto" atzīšanu un bez tam piekāpšanos dažādos citos virzienos. Kā pašreiz liekas, tad šis ir atlicis kā vienīgais Sav. Valstīm ejamais ceļš. Amerikāņu diplomāti tikai ir neapmierināti ar Apvienoto Nāciju lēmumu. Viņi domā, ka sarunu vešanu Sav. Valstu vārdā vajadzēja uzticēt kādai no brīvajām valstīm, kas atzīst komūnistu Ķīnu, un nevis Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hammeršildam.

Ādenauers cīnās Apakšnamā

Lielākais šķērslis Sāras apgabals

Bonnā. Uzsākot Parīzes līgumu ratificēšanas debates Bonnas Apakšnamā, Rietumvācijas kanclerām Ādenaueram iznāca smagas cīņas ar sociālistiem, kas pretojās Ādenauera piekāpšanās politikai Sāras apgabala jautājumā.

Iepazīstinādams Rietumvācijas parlamentu ar Parīzes plāniem, Ādenauers sacīja, kā pēc šo plānu ratificēšanas Padomju Savienība būs spiesta runāt ar Rietumiem. Otrkārt, tā kā Rietumvācijas sociālisti nav apmierināti ar Sāras apgabala zaudēšanu kā atlīdzību par Mendesa - Frānsa pievienošanos Rietumvācijas apbruņošanai, Ādenauers sacīja, ka viņš mēģināšot panākt jaunas sarunas ar Franciju, lai nokārtotu visus Vācijai nepatīkamos jautājumus. „Gadījumā," sacīja Ādenauers, „ja Mendess - Frānss šādas sarunas nevēlēsies, es aicināšu talkā Sav. Valstu un Anglijas pārstāvjus." Anglijas valdība šai lietā savu atbildi jau ir devusi, un tā ir labvēlīga Ādenaueram. Turpmāku sarežģījumu gadījumā Sāras apgabala jautājumā Anglija ir gatava piedalīties sarunās ar Franciju un Rietumvāciju, lai šo jautājumu nokārtotu tā, ka tas apmierinātu abas puses.

18 VALSTIS PRET GENOSIDU

Grieķija ratificējusi konvenciju, kas paredz genosida nozieguma novēršanu un sodīšanu. Grieķijas delegāts svinīgā ceremonijā iesniedza ratifikācijas dokumentu Apvienotām Nācijām. Grieķija ir 48. valsts, kas pievienojusies konvencijai.

Piirms neilga laika konvencijai pievienojās arī Rietumvācija. Kā zināms, ASV šo konvenciju nav vēl ratificējušas.

LATVIJA

> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Draugi grib mūs asimilēt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
>
> Archibīskaps T. GRINBERGS

TAUTA UN POLITISKĀS PARTIJAS

P. DREIMANIS

Ikvienā valstī ir tautas nogrupējumi, kuriem ir līdzīgi darba apstākļi, ienākumi un sabiedriskais stāvoklis, piem., fabriku strādniekiem, zemniekiem, amatniekiem un citiem. Katra nogrupējuma locekļi labi saprot cits citu, kopīgiem spēkiem aizstāv savas intereses un rūpējas par kultūras līmeņa pacelšanu. Šos nogrupējumus parasti sauc par arodbiedrībām. Tām līdzīgas ir kameras ar to atšķirību, ka tajās pārstāvjus ieceļ, bet arodbiedrībās ievēl.

Lai aizstāvētu savas intereses, šie nogrupējumi ar laiku pārliecinās, ka viņiem jāiegūst tiesības piedalīties valsts dzīves kārtošanā jeb politiskā dzīvē, kādos nolūkos jāievēl savi pārstāvji parlamentā. Līdz ar to šie nogrupējumi sāk pārveidoties par politiskām partijām, kas parlamentā cenšas panākt saviem locekļiem darba apstākļu uzlabošanu, ienākumu pavairošanu un vispāri viņu stāvokļa uzlabošanu. Tāda attīstības gaitā, piemēram, vērojama Anglijas strādnieku organizācijā. Dažreiz kāds darbinieku nogrupējums, kad sāk apzināties savas kopīgās intereses, tūliņ veidojas par politisko partiju, piem., Zemnieku savienība Latvijā. Var arī vairāku nogrupējumu dalībnieki saskaņot savas intereses un taktiku, izveidojot kopīgu politisko partiju, piem., liberāļi Anglijā, republikāņi ASV un citi.

Lai gan katrai politiskai partijai ir savi dalībnieku kadri, kuru intereses tai jāaizstāv, tomēr tās ir cieši saistītas ar visas valsts dzīvi un likteņiem. Partijas apzinās, ka var panākt savu biedru stāvokļa uzlabošanos, tikai rūpējoties par visas tautas saimniecisko uzplaukumu, aizsardzību un vispāri kultūras līmeņa pacelšanu. Tāpēc visas tautas intereses tiek stādītas augstāk par partijas locekļu vajadzībām, jo to apmierināšana, kā jau aizrādīts, ir atkarīga no tautas labklājības un drošības. No tā jāsecina, ka tautas un partiju intereses nevar būt pretējas. Ja kādreiz tāda nostāja vērojama, tad nav īstas valsts interešu izpratnes vai apzinīgi tiek grauta valsts varenība, kā to visās brīvajās zemēs dara komūnistu partija. Protams, var būt domstarpības valsts augstāko mērķu sasniegšanā un citos jautājumos, īpaši metodēs un līdzekļos. Šīs domstarpības parasti novērtē vēlētāji un atbalsta tās partijas, kuras, pēc viņu izpratnes, aizstāv lietderīgāku rīcību. Tāda deputātu izvēle, protams, nav iespējama tur, kur ir tikai viens kandidātu saraksts un parlamenta locekļiem tikai jāuzgavilē diktātoram un jāatbalsta viņa ierosinājumi. Katrā ziņā demokrātiskās valstīs partijas ir politiskās dzīves nepieciešama sastāvdaļa.

Visjaunāko laiku trimdiniekiem, kuriem attiecīgā valstī nav vēl politisko tiesību vai viņi vēl nav iekļāvušies šīs valsts politiskās partijās, ir citāds stāvoklis. Būdami aktīvi attiecīgās valsts pilsoņi, viņi var interesēties arī par savu dzimteni. Saimnieciskā ziņā viņi, ar maziem izņēmumiem, ir cits citam līdzīgi — algota darba strādnieki, kam jaunajā dzīves vietā jāiesāk no nekā. Tanī pašā laikā viņiem ir neizdzēšamas atmiņas par dzimteni un piedzīvojumiem tanī, kas pamudina gandrīz visus trimdiniekus ilgoties pēc dzimtenes atbrīvošanas, lai varētu tanī atgriezties. Līdzīgas intereses un vienādas iespējas savstarpēji tuvina trimdiniekus un neattaisno viņu sadalīšanos nogrupējumos jeb politiskās partijās. Viņiem var būt tikai viena politiska partija, kas rūpējas par dzimtenes atbrīvošanu, tātad nacionālā partija. Tas arī lasāms daudzu trimdas organizāciju statūtos. Dažas no tām gan uzver, ka ir apolitiskas, bet tanī pašā laikā aizstāv savas tautas politisko neatkarību un citus nacionālos mērķus. Citas atkal nacionālai politikai pievieno kāda Latvijas brīvvalsts politiskā novirziena saukļus. Bet tie tikai saduļķo trimdinieku saimes locekļu attieksmes, jo svešajās zemēs tiem nav nekāda pamata. Tos nav iespējams arī attaisnot ar gatavošanos atjaunotās Latvijas valsts dzīvei, jo neviens vēl nezina, kāda tā būs un kāda būs visas Eiropas politiskā seja. Tāpēc nav vērts celt politisko ēku uz smilšu pamatiem, kuru ūdeņi var izskalot un pašu ēku apgāzt vētrās. Daudz lietderīgāk rūpēties par tautas eksistenci un tās kultūras līmeņa celšanu, kas arī var sekmēt dzimtenes atbrīvošanu un tās dzīves atjaunošanu. Protams, agrāko partiju biedri var pulcēties un kavēties atmiņās, bet tā jau nav politiskā partijas darbība.

Baltiešu sporta federācijas vadība pie Dr. N. Anysas. No kr.: I. Kosekamps, Dr. M. Anysas, R. Plūme. Stāv: A. Supronas, Ž. Zentiņš, P. Gvildis. J. Kreiļa uzņ.

Piektdien, 10. decembrī, Baltiešu sporta federācijas vadība apmeklēja Baltijas tautu federācijas priekšsēdi Dr. M. Anysas, kas pēc pasmagas operācijas atgriezies no slimnīcas. Viņu iepazīstināja ar Sporta federācijas darbu. R. Plūme uzvēra, ka Sporta federācija turpina dzimtenē iesākto jaunatnes tuvināšanas darbu. Dr. M. Anysas pakavējās pie sava Baltijas valstu federācijas satversmes projekta, izteicot vēlēšanos, lai arī sporta jaunatne šo Baltijas tautu sadarbības projektu popularizētu.

DV KV LĒMUMI UN ATZINUMI

P. BALODIS ATTEICIES NO DV CV LOCEKĻA PIENĀKUMIEM, VIŅA VIETĀ NĀK K. PURMALIS.

Kārtējā DV Kanadas valdes darba sēdē, kas sanāca 12. dec., pārrunāja un izšķīra vairākus svarīgus jautājumus, kas saistās ar organizācijas turpmāko darbu posmu.

Uz divu nodaļu ierosinājumu delegātu pilnsapulces darba kārtības 11. punktā apspriežami jautājumi par Kanadas valdes apstiprināto statūtu VI nod. 4. un 8. punkta pieskaņošanu „Noteikumiem DV organizācijas darbībai."

DK KV nolemj nākt DV delegātu sapulcē LNAK statūtu grozījumu lietā ar sekojošu ierosinājumu: LNAK vēlēšanās piedalās visi balstiesīgie latvieši Kanadā bez īpašām vēlēšanu nodevām, līdzekļus iegūstot no neorganizēto tautiešu un organizāciju un biedrību iemaksām.

Ienākušos rakstus valde pieņem zināšanai un nodod nozaru vadītājiem attiecīgai izpildīšanai.

Aprūpes nod. vad. V. Mukts ziņo par Ziemassvētku kartīšu akcijas iedzīvināšanu, un DV KV akceptē izdevumus $350 apmērā. Nolemj atgādināt nodaļām iesūtīt informāciju par nod. dzīvi DV mēnešraksta pārstāvim V. Muktam līdz ar uzņēmumiem, 123 Huron St., Toronto, Ontario. Tā kā nākošais Nr. iznāk 1955. g. 1. februārī, tad ziņojumi un raksti jāiesniedz līdz 1955. g. 1. janvārim. Tālāk P. Balodis ziņo, par 1954. g. DV dienās saņemto ASV Vanagu dāvanu — vairogu, ko nolemj nodot DV Toronto nod. kā mājas īpašniecei glabāšanai. Kultūras nod. vad. E. Krūka ziņo par DV dienu norisi. DV KV konstatē, ka DV dienas 1954. g. ir labi izdevušās, par ko nolemj izteikt rīkotājiem un darba darītājiem pateicību. DV Teātris iestudē M. Zīverta lugu „Cilvēks grib dzīvot", un teātris ar šo lugu viesotos vairākās nodaļās.

Pārrunājot tekošus saimnieciskus jautājumus, nolemj piešķirt atzinības rakstu DV Toronto sporta kopai par sevišķiem nopelniem basketbolā un futbolā, tāpat DV Teātra valdes loc. R. Purvam. Par sekmīgu darbu DV org. labā 1954. g. nolemj piešķirt DV Toronto nodaļai 3 Atzinības rakstus.

ZIEDOJUMI ZIEMASSVĒTKU ĀRTAVAI

Kaŗa invalidiem:
Z. Bergholcs $1.00; A. Ozoliņš $1.00; J. Jakobsons $1; A. Richters $1.00; V. Curiskis $4.00; V. Mazurs $2.00; A. Stāls $5.00; K. Upītis $3.00; K. Skuja $5.00; A. Ciekuris $2.00; P. un A. Kārkliņš $10.00; V. Alainis $2.00; Zirnītis $5.00; P. Dombrovskis $4.00; E. Škobe $1.00; P. Kamarāts $2.00; K. Vasulis $1.00; V. Mukts $2.00; A. Dīzenbachs $3.00; O. Zariņš $3.00; J. Ezergailis $3.00; E. Tauriņš $3.00; J. Snuciņš $3.00; J. Ozoliņš $3.00; E. Broders $2.00; Nina Kaņeps $1.00; Arvids Pilts $1.00.

Veciem ļaudīm un kaŗa invalidiem:
Dr. R. Snikere $10.00; F. Rieger $2.00; M. Pienkāts $5.00; A. Krūmiņš $2.00; H. Grīnbergs $1.

Augustdorfas ģimnazijai:
A. Nulītis $4.00; M. Gruzīte $5; A. Paegle $2.00; Alīda Avotiņš — $1.

Speciāliem norādījumiem:
V. Mukts $4.00; Antons Mukts $5.00.

Trūkumcietējiem Austrijā:
J. Stabiņš $2.00.

Kopējiem norādījumiem:
K. Konstapels $2.00; A. Krauja $0.55; L. Eiserts $0.50; A. Līdums $1.00; V. Polkmanis $1.00; R. Moris $1.00; R. Miglāns $5.00; J. E. Mikelsons $4.00; A. Neimanis $1.00; V. Grava $1.00; K. Knesinskis $1.00; A. Rupšenieks $3; V. Damanis $2.00; P. H. $5.00; V. Rieksts $2.00; V. Saulīte $3.00; V. A. Toronto $3.00; U. Kiršteins $5.00; A. Vītols $10.00; Fr. Latišs $5.00; A. Rozenbergs $2.00; R. Saulgriezis $2.00; A. Vetere $2.00; A. Zelmenis $3.00; Nezināms $3; H. Sveilis $2.00; T. Tūters $5.00; A. Tūters $2.00; Putruss $1.00; O. Brenķis $3.50; D. Lapkovskis $2.00; O. Dzērvītis $1.00; E. Robežnieks $1.00; P. un O. Vašuļi $2.00; K. Lauks $2.00; A. Piksis $1.00; A. Plaudis $1.00; P. Lukss $1.00; E. Galdiņš $1.00; A. Līdums $1.00; I. Engels $1.00; J. Bolmanis $2.00; R. Grava $5.00; Ž. Zentiņš $1.00; A. Turkis $5.00; R. Jankuss $3.00; Z. Sala $2.00; J. Vicinskis $1.00; A. Staģītis $1. Dargevics $1.00; M. Freimanis $1; J. Asars $1.00; F. Sukis $2.00; K. Kneziņš $1.00; A. Zeibots $1.00; H. Ozols $3.00, E. Kneziņš $1.00.

Kopā ar iepr. ziedojumiem — $1.542.60.

Ziedotājiem un ziedojumu vācējiem latvisks paldies.

LABOJUMS

1. dec. publicētajā ziedotāju sarakstā Vītenu ģim. vietā jālasa Vilciņu ģimene $5.00.

DV Toronto nod. Aprūpes komiteja

DAUGAVAS VANAGI

Oficiāli

DV DELEGĀTU PILNSAPULCE NOTIKS 22. UN 23. JANVĀRĪ

Pilnsapulce notiks 1955. g. 22. un 23. janvārī, Toronto, DV mītnē, 123 Huron St. Sākums 22. janvārī, plkst. 11.00 no rīta ar sekojošu darba kārtību:

1. Pilnsapulces atklāšana.
2. Mandātu komisijas ziņojums.
3. Pilnsapulces vadības vēlēšanas.
4. Iepriekšējās delegātu pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana.
5. Valdes ziņojumi: a) priekšsēža, b) daļu vadītāju, c) DV Toronto nod. Vanadžu kopas priekšnieces M. Gruzītes ziņojums Vanadžu organizācijas jautājumā, d) delegātu ziņojumi un ierosinājumi.
6. DV CV locekļa ziņojums.
7. DV Goda tiesas Kanadā priekšsēža ziņojums.
8. Saimnieciski pasākumi pie DV KV.
9. Revīzijas komisijas ziņojums.
10. Debates par ziņojumiem un lēmumiem.

10a. DV zelta nozīmes piešķiršana par sekmīgu darbu DV organizācijā.

11. Grozījumi statūtos (pie Kanadas valdības apstiprināto statūtu atsevišķo pantu pieskaņošana „Noteikumiem DV organizācijas darbībai").
12. LNAK statūtu apspriešana.
13. Vēlēšanas: a) valdes priekšsēža, b) priekšsēža vietnieka, c) valdes, d) revīzijas komisijas, e) Goda tiesas.
14. Turpmākā darbība: a) apgāda, b) informācija un propaganda, c) kultūra un sarīkojumi.
15. DV KV budžets 1955. darbības gadam.
16. Dažādi jautājumi.

Delegāti uz sapulci jāsūta saskaņā ar statūtiem.

DV Kanadas valde

LNAK JAUNĀ PADOME SANĀKS

1955. G. 29. UN 30. JANVĀRĪ TORONTO

Piektdien, 10. decembrī, Sv. Andreja baznīcas telpās notika paplašināta LNAK valdes sēde, ko vadīja priekšsēdis A. Svenne. Sēdē piedalījās J. Lējiņš, Dr. H. Tichovskis, I. Žigurs, A. Liepiņš, V. Upeslācis, J. Grīslis, K. Tannis, J. Mežaks, B. Senkēviča, P. Pētersons, R. Roze un R. Plūme.

Svarīgākais uzdevums bija darba kārtības sastādīšana LNAK padomes sesijai, kas sanāks 1955. gada 29. un 30. janvārī. Sesiju ievadīs ar svētbrīdi mācītājs A. Čops, bet atklās profesors A. Dreimanis. Pirmais darba kārtības punkts būs vēlēšanu komisijas priekšsēža J. Grīšļa ziņojums, kam sekos padomes prezidija vēlēšanas. Pārskatu par 1954. gada darbību sniegs valdes priekšsēdis A. Svenne. Īsus pārskatus sniegs arī kasieris, Kultūras un izglītības nozares, Palīdzības nozares, Saimnieciskās informācijas nozares, Latviešu informācijas centra un Baltiešu tautu federācijas vadītāji, kā arī reviz. komisija. Pirmās dienas darba kārtībā kā pēdējais punkts paredzēts — LNAK statūti.

Otrā dienā ievēlēs valdi un revīzijas komisiju un apspriedīs LNAK turpmāko darbību. Pārruņas par LNAK turpmāko darbību ievadīs J. Lejiņš, referējot par LNAK vispārējo stāvokli, bet V. Upeslācis runās par latviešu apvienību lietām brīvajā pasaulē. Par kultūras un izglītības lietām runās Dr. H. Tichovskis, par skolām un bibliotēkām J. Mežaks, bet par tautiešu informēšanu par LNAK darbību V. Upeslācis. Sekos budžeta apspriešana un dažādi jautājumi.

Sesiju paredzēts slēgt ar kopēju azaidu un nelielu mākslinieciski programmu. Vēl nav izšķirts telpu jautājums, iespējams, ka sesija notiks kādā no latviešu draudžu telpām.

Valde pieņēma LNAK Padomes vēlēšanu komisijas priekšsēža J. Grīšļa ziņojumu par vēlēšanu norisi un vēlēšanu komisijas darbības izbeigšanu. Valdes priekšsēdis savukārt ziņoja par event. LNAK statūtu grozīšanu. Viņš paskaidroja, ka jautājums pēdējā laikā plaši pārrunāts vietējā latviešu sabiedrībā, organizāciju sanāksmēs un īpaši sasauktās organizāciju pārstāvju apspriedēs. Pēc viņa domām LNAK statūti ir ļoti labi un grūti būs atrast kaut ko labāku. A. Svenne informē par izstrādāto aptaujas veidlapu, ar kuras palīdzību cer noskaidrot organizāciju domas šinī svarīgajā jautājumā. Nobeidzot savu ziņojumu, A. Svenne piebilst, ka šis jautājums ir jāapstrādā un jāsagatavo apspriešanai nākošajā padomes sesijā. Padome lems par statūtu grozīšanu vai atstāšanu. Statūtu jautājumā runāja arī citi sēdes dalībnieki, kas tāpat tos atzīst par labiem. Daži izteica domas, ka daļa organizāciju nekad nav bijušas ieinteresētas par aktīvu sadarbību ar LNAK. Pēdējā laikā stāvoklis gan šinī ziņā stipri uzlabojies. Izstrādāto aptaujas lapu pieņem negrozītu, atskaitot nelielu papildinājumu, kas seko DV un Sv. Jāņa draudzes ieteiktiem statūtu grozījuiem, proti: „Ja vēlaties kādu no augšminētiem grozījumiem, tad jāpiesūta gatavs projekts."

Dažādos ziņojumos H. Tichovskis informē valdi par iztrūkumu Kultūras dienu koncertā un lūdz valdi rūpēties par iztrūkuma segšanu. Nolemj šo jautājumu nokārtot nākošā sēdē, kas notiks 22. decembrī. Pārrunā arī J. Preisberga ierosinājumu, sūtīt uz Vāciju trūkumcietējiem apģērbu saiņus ar Sarkanā krusta starpniecību, tā ietaupot sūtīšanas izdevumus. Jautājumu atstāj palīdzības nozares ziņā. Beidzot H. Tichovskis ziņo, ka nākošajā organizāciju sanāksmē Dziesmu svētku rīcības komiteja pēc darbības izbeigšanas savas pilnvaras nodos organizāciju sanāksmei.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

26. decembrī, plkst. 2.30 sv. Andreja baznīcas zālē pasaku lugas Sarkangalvīte izrāde.

28. decembrī YMCAs eglīte

31. decembrī TLSK un TLB Jaunā gada sagaidīšana, 586 Christie St. (pie St. Clair W.).

31. decembrī DV Toronto nodaļas Jaungada sagaidīšana Kolumbus zālē.

8. janvārī Ītona auditorijā māsu Gūtbergu koncerts.

14. janvārī Mednieku un makšķernieku kluba Zaķu balle, 62 Claremont St.

16. janvārī sv. Andreja b-cas zālē komponista T. Ķeniņa klavieru studijas 5. audzēkņu vakars.

21. janvārī, pl. 8 vakarā Kolumbus zālē Preses balle.

KANADĀ

TORONTO

● Piektdien, 10. decembrī, TLB telpās notika Inženieru un techniķu kopas referātu vakars. Referēja inž. A. Arājs par ledu un tā ietekmi hidroloģijā. Referents priekšlasījumu illustrēja ar foto attēliem. Nelielā klausītāju saime uzmanīgi sekoja referātam, noslēgumā bija dzīvas debates. Tika pārrunāts arī Sv. Labrenča upes izbūves projekts.

● Svētdien, 12. decembrī, Sv. Jāņa draudzes dievkalpojums, kurā atzīmēja draudzes sesto pastāvēšanas gadu, bija ļoti iespaidīgs. Altāru greznoja Latvijas karogs, bet par ziediem bija rūpējies latviešu puķu veikals Lotus. Baznīca bija pilna dievlūdzēju, kuru vidū redzēja arī kaimiņu draudzes mācītāju A. Čopu, draudzes padomes pr-di R. Rozi, daudzus draudzes padomes un draudzes locekļus. Dievkalpojumu kuplināja arī 1. ev.-lut. latviešu draudzes koris komponista T. Ķeniņa vadībā. Sprediķi teica mācītājs A. Briedis, bet māc. A. Lūsis — svētīšanas vārdus, uzsverot, ka liela dāvana mums svešumā ir iespēja pulcēties kā Kristus draudzes locekļiem vienkopus, lūgt Dievu savā valodā un dziedāt mūsu dzimtenes dievnamos dziedātās dziesmas. A. Lūsis ar pateicību un gandarījumu atzīmēja kaimiņu draudzes koŗa piedalīšanos dievkalpojumā un norādīja, ka visas latviešu draudzes kalpo vienam mērķim.

● Pagājušā nedēļā uz Sidrabeni aizveda lielu kravu būvkoku. Daļa stabu tiks izlietoti elektr. apgaismošanas ievilkšanai Sidrabenē. Vairāk kā 30 baļķus Sidrabenes pārvaldei dāvinājis no sava lauku īpašuma Roberts Plūme.

● Sestdien, 18. decembrī, plkst. 19.00, Dundas Str. W., pretim Grace ielai, lietuviešu b-cas telpās Latviešu sporta apvienība Kanadā rīko sportistu eglītes vakaru. Eglītes vakaru ievadīs mācītājs A. Čops ar svētbrīdi. Priekšnesumus sniegs paši sportisti; deklamēs B. Skujiņa un dziedās Ž. Zentiņš. Pie klavierēm būs I. Dītrichsone. Vakarā notiks arī sportistu apbalvošana. Būs atspirdzinājumu galds un deja. Ieeja uz priekšnesumiem pret ziedojumiem, bet uz deju 1 dolars.

● Latviešu YMCA's un Toronto jaunatnes pulciņa Lāpas kopējais eglītes vakars notiks otrdien, 28. decembrī, plkst. 7.30 vakarā, Centrālās YMCA's sarīkojumu zālē, 40 College Str. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 50 c. Eglītes vakars tiek rīkots groziņu vakara veidā ar pašapdāvināšanos. Svētbrīdi noturēs mācītājs A. Lūsis, bet priekšnesumos piedalīsies ar deklamācijām I. Gubiņa, V. Pukats, dziedās baritons A. Vītols ar brīvmākslinieci M. Tūteri pie klavierēm. Klavieru solo sniegs M. Tūteres klavieru studijas audzēknes Daina Groskaufmane un Brigita Merca. Pēc programmas deja.

● Sestdien, 19. decembrī, plkst. 4.00 p. p. notiks Pirmās ev.-lut. draudzes bērnu eglīte. Vakaru ievadīs ar svētbrīdi Sv. Andreja baznīcā, kam sekos baznīcas augšējā zālē teātra izrāde — „Dzīvās lelles" (Ozolas - Kārkliņas luga). Baleta uzvedumu sniegs Ošiņas - Bērziņas baleta studijas audzēknes. Ieradīsies arī Ziemassvētku vecītis ar dāvanām. Paredzēts azaida galds. Piedalīšanās bērniem 50 c, pieaugušiem 1 dolars.

● Arī šogad Toronto dabūjamas latvieša audzētas Ziemassvētku eglītes. Roberts Plūme savā lauku īpašumā audzētās eglītes novietojis pārdošanai pie Sv. Andreja baznīcas. Viņa īpašumā iedēstīts ap 50 tūkstoš eglīšu, kas būs derīgas tirgum tikai pēc dažiem gadiem.

HAMILTONĀ

● Kristus draudzes padome savā pēdējā sēdē nolēma arī 1955. saimniecības gadā draudzes maksājumus vākt līdzšinējā kārtībā — ar aploksnēm un tieši. Tas nozīmē, ka katram iesvētītam draudzes loceklim būs sagatavots aplokšņu komplekts, kas saņemams Ziemassvētku vakarā pēc dievkalpojuma baznīcā.

Draudzes padome aicina visus, kas vēl nebūtu nokārtojuši savus maksājumus par 1954. gadu, to darīt pēc iespējas drīzi, lai maksājumus varētu ieskaitīt vēl šī gada kontā — valsts ienākumu nodokļa atskaites vajadzībām.

● Svētdienas skola darbojas ik svētdienas baznīcā, plkst. 4 p. p.

● DV Hamiltonas nodaļas Ziemassvētku eglīte bija sestdien, 11. decembrī, Armēņu kluba telpās. Svētbrīdi noturēja mācītājs A. Voitkus. Priekšnesumu daļā deklamēja Plostniece - Martinova un Jānis Vilks. Solo dziesmas dziedāja Alma Skudra - Kārkliņa, pie klavierēm R. Martinaite. Ar bagātīgu dāvanu maisu bija ieradies Ziemassvētku vecītis — šogad Ziedonis Upīte, kas visiem bērniem atprasīja „galvas gabalus". Pēc tam sekoja rotaļas un deja bērniem, kā arī tējas galds. Rotaļas vadīja Gundega Upīte, akordeonu spēlēja V. Tukleris. Sekoja saviesīgs vakars.

● Kristus draudzes Ziemassvētku sarīkojums notiks svētdien, 19. decembrī, plkst. 7 v., YMCA's telpās, James un Jackson ielu stūrī.

Garīgajam aktam sekos Svētdienas skolas skolēnu priekšnesumi, teātra izrāde „Svētā nakts", ieradīsies Ziemassvētku vecītis. Pēc tam saviesīga dzīve, rotaļas.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Draudzes dāmu komiteja būs rūpējusies par kafijas galdu ar atspirdzinājumiem bērniem. Neaizmirstiet ņemt līdz groziņus!

J. G.

ST. KATARĪNES, ONT.

● 19. decembrī vietējā Slovaku zālē, Page St. 79 (Welland un Page ielu stūrī) notiek Latviešu sestdienas skolas rīkotais Ziemas svētku eglītes vakars. Svētbrīdi vadīs māc. V. Šēfers. Priekšnesumos būs iespēja noskatīties skolēnu uzvedumu, tautiskās dejas un deklamācijas. Jācer, ka arī šogad tautieši varēs iespēt kuplā skaitā dalīties ar mūsu bērniem šajā vakarā, lai kopīgi skatītu svētku mirdzumu šai pārbaudījumu un pienākumu laikā, kas būtu gandarījums latviešu skolai un mūsu bērniem. Sarīkojuma sākums plkst. 6.30 vakarā.

● Savu gadskārtējo baltiešu draudzības vakaru vietējā Baltiešu komiteja rīko 1. janvārī, greznajā Queensway hoteļa spoguļu zālē (ieeja no Division St.). Paredzēti katras tautības priekšnesumi. Spēlēs iecienītais igauņu orķestris no Toronto. L.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 10
Tel. AT 7798
MONTREĀLĀ, P. Q.

LASĪTĀJU VĒSTULES

SOLIS UZ PRIEKŠU

Arī lingvistiem viesuļvētras nav svešas, vienā vai otrā veidā. Prof. Ķiķauka jau savā 1935. gadā iznākušā grāmatā par valodas problēmām bija nostājies pret daudzinātām mākslīgām valodām. Saudzīgi pieejot, viņš neieteica mūsu tautai šķiest spēkus mākslīgo valodu idejai.

Tagad, kad sacelti putekļi pret fonētisko svešo īpašvārdu rakstību, profesors autoritātīvi un ļoti pārliecinoši L. A. slejās izsakās par fonētikas principa paturēšanu. Tiešām, pacelt no zemes svārkus, ko angļi, franči vai vāci kā neērtus un novalkātus būs nometuši, mums gan nepienāktos. K. ierosina arī konstruktīvo, praktisko domu par svešo īpašvārdu rakstības vārdnīcas izdošanu. Var gadīties, ka šī nodoma reālizēšanā devīga vai palīdzīga roka būtu jāpieliek kādai no mūsu trimdinieku centrālām organizācjām. Tas būtu skaists solis uz priekšu. Otrkārt, gribu minēt, ka vārdnīcā nebūtu jāaizmirst arī tās valodas, pret kurām diendienā visvairāk grēkojam. Tās ir spāņu, portugāļu (runā arī visā Brazilijā) un maģāru (ungāru) valodas. Šīs valodas nelaimīgā kārtā ir izlaistas arī V. Baltiņas — Bērziņas Latviešu valodas gramatikas attiecīgajā nodaļā.

J. M., Nebraskā

CIK STIPRU VALGU VAJADZĒTU?

H. Brunavs N. R. S. 28. novembra nummurā ir ievietojis rakstu „Višinskis Latvijā", kurā atrodam šādas rindiņas: „Ulmanis kapitulēja, Višinskis gavilēja. Viņa nākošās operācijas pēc prakses Latvijā izdevās daudz vieglāki, ātrāki un gludāki. Tā, piem., apvērsumu Rumānijā viņš izdarīja dažās stundās"...

Tātad H. Brunavs lielākajā krievu emigrācijas imperiālistu avīzē Višinska sekmes pieraksta K. Ulmaņa vājībai un ka, sekojot K. Ulmaņa kapitulācijas paraugam, Rumānija padevusies 4 stundās. H. Brunavs uzņēmies lielu, bet nepateicīgu un absurdu spriedumu.

Kad 1947. g. beigās Rumānijas karalis Michails parakstīja *atteikšanos no troņa*, viņš 1940. g. notikumus Rīgā neredzēja pat sapnī.

N. R. S. redakcija par H. Brunava rakstu var tikai priecāties, jo tanī latvietis informē krievu imperiālistus par latviešu „politisko mazvērtību".

Šo notikumu visu nokrāsu krievu politiķi ar N. R. S. priekšgalā uzņems ar patiesu līdzjūtību, kas ietilpst A. Kerenska tezē: „Labāk slikts diktātors, nekā ļaut Krievijas dzīvo miesu sagraizīt gabalos," un krievu trimdas soc. dem. 1941. g. 23. jūnija rezolūcijā par Staļina atbalstīšanu kaŗā pret Vāciju.

Višinskis savus bendes darbus nav pastrādājis tikai Latvijā un Rumānijā, bet n e v i e n a s citas nekrievu tautas žurnālists gan N. R. S. nav apellējis pēc taisnības, no tās tomēr izvairoties kā no mēŗa...

T i k a i latviešu soc. dem. un H. Brunavs plecu pie pleca to dara vaiga sviedros.

Kā iepriekšējais, tā šeit minētais H. Brunava raksts ir ievietots N. R. S. 2. lapā, kur izteikta avīzes politiskā līnija. Liktenim ir labpaticies, ka tūliņ H. B. rakstam veselos trijos avīzes nummuros sekoja galv. redaktora politisko rakstu serija „Amerikāņu komiteja un Krievijas emigrācija". Autors tanīs atkal lieku reizi aklā naidā sludina Krievijas nedalāmības ideju. Ja kādam ir šaubas par K. Augstkalna apgalvojumiem LA 11. dec. nummurā, tad lai izlasa nupat minēto H. B. sabiedrotā apcerējumu. Mēs nevaram liegt H. Brunavam sadarboties un pāriet krievu pusē. Bet mēs zinām, ka H. B. darbojās latviešu laikrakstos, viņa A. Bļodniekam veltītais jubilejas raksts apliecina autora kontaktu ar Komiteju Latvijas brīvībai. Šie jēdzieni nu nekādi nav savienojami, jo nevar reizē kalpot diviem kungiem, krievu imperiālismam un Latvijas neatkarībai!

Noslēdzot gribu jautāt H. Brunavam, kāpēc viņa sabiedrotā N. R. S. nekad neatzīmē 1940. g. Višinska vadītos notikumus Latvijā; kāpēc tur nekad netiek atzīmēts 1918. g. 18. novembra notikums tad, kad viena likteņa skartā nekrievu tautu prese to gadskārtēji piemin; kāpēc nevienā 18. novembra atceres aktā visā brīvajā pasaulē izkaisītās latviešu kolonijās nekad neviena krievu politiskā organizācija nesūta savus sveicienus un apsveicējus? Vai H. Brunavs negribētu izmēģināt tā valga stiprumu, ar kādu 18. novembra aktā varētu iedabūt kā apsveicēju dzīvu krievu politiķi no N. R. S. aprindām?

J. Saliņš, Montreālā

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka. Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Atcerēsimies trūkumcietējus Ziemassvētkos

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putninam 280 Wright Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās
Ziedojumi atbrīvoti no ienākuma nodokļa

AIZMIRSTS PIENĀKUMS

Sirmas māmuļas un bāreņi trūkumā

Nav noliedzams, ka latviešu trimdas sabiedrība visumā rūpējas par saviem dzīves likstu piemeklētiem tautiešiem. Un atzinību jāpiemin, ka pa gadiem aprūpes laukā izveidojusies jau arī zināma kārtība. Protams, no darba veicējiem tas prasījis un arvienu vēl prasa milzumu pūļu.

To atzīsim visā cieņā.

Taču kaut kas šajā aprūpes laukā piemirsies, vai vismaz nav pietiekami nopietni uztverts. Un tieši tāds, kas katrā ziņā ir mūsu nacionālās morāles pienākums.

Gadiem darbojoties arī palīdzības laukā, arvienu vairāk nākas saskārties ar ģimenēm, kas dažkārt ar smagām grūtībām audzina mūsu kritušo, nomocīto un aizvesto mazos palicējus. Reizēm tie kā mazbērni aug savu vecvēvu vai vecmāmiņu paspārnē, bet reizēm arī gluži svešās ģimenēs. Lielā mīlestībā tie ir pieņemti, audzināti un aprūpēti. Bet, diemžēl, daudzos gadījumos šeit jau veidojas traģēdijas. Mazo audzinātāji jau kļuvuši veci un darba nespējīgi; reizēm tos skārusi vai nu smaga slimība vai arī smags bezdarbs, bet paši mazie līdz pelnītāju gadiem vēl nav izauguši.

Ir, piem., veca māte, nu jau 70 gadu, ar mazdēlu 10 g. vecu. Dēls tai kritis Kurzemes cīņās, vedekla mirusi trimdā Vācijā. Ar dzīļām pūlēm mazdēls audzināts un vadīts skolās, tak tālāku iespēju robeža te jau sasniegta.

Ir cita pašu bērniem svētīta ģimene, kas vēl audzina no Zviedrijas komūnistiem izdotā mūsu leģiona pulkveža dēlēnu. Ģimenes vecākajos ļaudīs jau bijuši divi nāves gadījumi, bet pašu lielās ģimenes galvu ilgu laiku piemeklējis smags bezdarbs. Un arī te audzinātāju iespējas nasta drīz vien novilks robežu visām iespējām.

Aina visur viena: mazā bāreņa vajadzības ar katru gadu pieaug, bet audzinātāju iespējas samazinās.

Tā ir tikai illustrācija, kam līdzīgu apstākļu daudz.

Mēs nevaram vairs uzcelt savus kritušos un nomocītos brāļus, bet viņu bērnus, kam Dievs lēmums, izkļūt brīvībā līdz ar mums, uzaudzināt un izvadīt dzīvē ir mūsu visu svēts pienākums.

Viņu tēvi nav krituši tikai savējo, bet mūsu visu dēļ.

Mūsu aprūpes laukā ir jātop kādam centram, kas šos bāriņus apzinātu un par tiem rūpētos. Pleci, kas šīs rūpes līdz šim nesuši tikai vieni, sāk salikt.

To vietā jārod citi.

Pirmām kārtām tas būtu mūsu centrālo iestādījumu un DV organizācijas pienākums, ap ko jau centrējas tautiešu uzticība palīdzības laukā.

Pienākums ir neatliekams un steidzams, jo traģēdijas ir jau pie durvīm.

Artūrs Lācis

EGLĪTES VAKARS TORONTO ĢIMNAZIJĀ

No kr.: skolnieces: Grava, Simanovska, Namiķe, Dz. Simanovska, Ē. Simanovska un skoln. J. Laufers. Ziemassvētku vecis — Gribusts. J. Kreiļa uzņ.

Cinītājs, kam rūp pārējo labklājība

Bijušais latviešu karavīrs, Ivans, kas cīnījies Korejā, regulāri uz Ziemassvētkiem iemakā prāvāku ziedojumu trūkumcietējiem. Tā arī šogad viņš piesūtījis DV Kanadas valdes kasierim čeku par $50.00 trūkumcietēju aprūpei.

VĒSTULE NUJORKIEŠIEM

Sveiki, tautieši, dāmas un kungi!

Pēc visjaunākām statistiskām ziņām, ko nupat saņēmu, Ņujorkā dzīvojot pusotra miljona latviešu. Izklausās pēc ziņem brīnumiem, bet tā stāv rakstīts melns uz balta: Nasavā 1 miljons, Levittaunā 500.000 (šo priekšpilsētu uzcēlis latvietis Levits, tādēļ tā nosaukta viņa vārdā, un viņam 1 gada laikā „klēpī iekrituši" 5 miljoni dolaru). Statistikas lapā nekas nav teikts, cik latviešu dzīvo Bruklīnā, pašā latviešu centrā. Kas Ņujorkā bija redzams no latviešu kultūras pirms pieciem gadiem? Nekas — jūs jau paši to labāk zināt: nebija nekā ko lasīt, jo no kuģa vēl nebija nokāpuši rakstītāji. Tad viņi nokāpa, un tad gāja vaļā, lai notiek kas notikdams ar caurulēm. Viņi sāka strādāt „savā profesijā," ļoti steidzās, lai citi neaizsteigtos priekšā. Un nu jūs paši redzat, kā ir: Risberga, Niedrīša, Majora, Līdača un Vintera firmas ceļ augšā jaunas priekšpilsētas, A, B, C, D un E pērk vai paši ceļ sev mājas, „superi" uzber ogles, bet viņi tikai „dara savu" — raksta. Visvairāk jau par jums, mīļie ņujorkieši, jo jūs turpat pie rokas esat, un ja jūsu tur tik lielā skaitā nebūtu, vai tad viņiem būtu ko rakstīt? Tādēļ jau viņi arī jūs atceras, kad svin jubilejas.

„Tēti, iedod atslēgas, man jāaizbrauc uz mūsu jaunatnes pulciņa sanāksmi... Kur palikuši tie bažīgie ļaudis, kas toreiz nokāpa krastā?... No kurienes drosme un pašapziņa?" Kas par saldu medu uz profesionāli grieztas maizes rikas! „Viņa iesēžas... smaidīdama pavicina roku un droši un strauji izgriež mašīnu uz ielas." Un viņa ir gaišmate, 17 gadus veca, slaida, vidusskolas pēdējās klases audzēkne... Kādēļ nav uzdota adrese? Ja jums tur uznāk ūdens plūdi un pilsētas lielvecākais atļauj no katras tautības vienam pārim glābties šķirstā, tad gan gādājiet, lai no latviešiem tur tiktu iekšā šī slaidā gaišmate!

Rakstiet man uz to pašu adresi, māju vēl neesam nopirkuši, gribētu gan turēt kaķi, sievai patīk, ja jums ir, tad atsūtiet putnu būri, kopā ar Kanārija putniņu, gan jau samaksāsim par abiem. Te viņi tagad sastāda kori, lai varētu piedalīties jūsu dziesmu svētkos, un aicina mani par diriģentu, ceļu samaksāšot komiteja, pats priekšnieks esot bagāts, varbūt samaksājot arī par mēģinājumiem. Piedāvājumu laikam pieņemšu, un tad pēc nepilniem diviem gadiem mēs atkal redzēsimies. Pasakiet to arī maniem draugiem Ērikam Raisteram un Kārlim Rabācim.

Sveiciniet Bergholdu, to mūsu tautieti, kurš ieprecējās Harlēmā, tāpat viņa kundzi, un lai paziņo visiem sava kvartāla iedzīvotājiem, ka latviešu dziesmu svētkos ar savu kori piedalīsies arī viens liberāls diriģents, kam pret rasēm nav nekādu aizspriedumu, un lai viņi visi droši nāk un klausās mūsu dziesmu skaņas, lai aicina savējos arī no citām pilsētām; ja vienā dienā visi netiks iekšā, dziedāsim otru, trešo dienu, nedēļu, mēnesi, cik vajadzēs. Naudas, saprotams, tad ienāks ļoti daudz, un visiem diriģentiem un koristiem varēs nopirkt jaunas mašīnas.

Mēs gatavojamies uz Ziemsvētku eglīti, Emmy deklamēs, viss jāsagādā, Elvīrai izjuka, nebija jau no tā precinieka nekā — gan jau meitēnam vēl reiz dzīvē laimēsies.

Jūsu Alumsalums

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

PADOMI AR SĒTAS MIETU MŪSU SIRDSAPIŅAI

Kaut gan visiem zināms, ka mīļos Dieva kukainīšus nedrīkst kaitināt, bet ir ļaudis, kas pat būrī iesprostotos pabaksta ar spieķi vai lietussargu, lai papriecātos par viņos izraisīto niknumu. Līdzīgi negantnieki un bezsirži jau no laika gala ir bijuši laikrakstu feļetonisti, kuri savos rakstos ar spalvas kātiem sistēmatiski pabaksta saviešus, kuru izdarības vai izlēcieni pelna īpašu „novērtējumu".

Žēl, ka ar spalvas kātu pabākstītie šādās reizēs ne reti nomet savas ikdienas maskas un sadzelti, niknumā kļūst rupji. Tas sakāms arī par pazīstamo kungu, kurš bieži mēdz publicēt iznīcinātājas kritikas, piemirstot angļu sakāmvārdu: viram, kurš allaž par citiem saka nepatīkamas lietas, jābūt gatavam dzirdēt tādas arī par sevi.

Morāle būtu: Nebaksti ar spalvaskātu tādu, kura sirdsapziņai sāpīgas varžacis!

*

Feldmaršals Montgomerijs pagājušā mēnesī saņēmis no ASV Kolumbijas universitātes goda Dr. diplomu. Runājot par temu „Vadonības audzināšana", viņš uzsvēris, par lielu izbīli amerikāņu paidagoģiskām autoritātēm, ka viņa ieskats esot, ka jauniem zēniem vajadzīgs pēriens: Labs pēriens ar nūju sliktajos zēnos varot atmodināt saprātu un sirdsapziņu, norādījis britu feldmaršals.

Viens otrs skumjš un neglīts notikums mūsu trimdas sadzīvē patiesi būtu izpalicis, ja feldmaršala padoms būtu ievērots mūsu politiskās „vadonības" audzināšanā. Tas īpaši sakāms par „Latvju strādniecības un darba ļaužu izredzēto vadoņu" klasiskajiem izlēcieniem 18. novembra aktā Stokholmā. Br. Kalniņš tur dažās stundās saplēsa tik daudz politiskā porcelāna, ka visa globālā latviešu sociāldemokratijā kopīgi mēnešiem ilgi to vairs nevarēs salīmēt..

Bet Montgomerija recepte tiem nāk jau par vēlu: sarkanie puikas kļuvuši par skrelozainiem večiem, kuros vairs neatmodināt nacionālo saprātu un tautisko sirdsapziņu...

Par sirdsapziņu runājot, vēl jāpiemin, ka ASV statistiķi nu aplēsuši, ka zemē, kur miljoniem turīgu un bagātu cilvēku, baznīcu apmeklētāji savām draudzēm caurmērā izdodot tikai 64 centus nedēļā, kas ir mazāk nekā par kino biļeti. Vai kāds latviešu statistiķis nevarētu aplēst, cik latvieši ASV izdod caurmērā sabiedriskās aprūpes vajadzībām? Kādā pazīstamā latviešu centrā DV apvienība izsūtīja ziedojumu vākšanas akcijā visiem vietējiem tautiešiem apmarkotas aploksnes, bet rezultātā — kauns teikt, cik maz aploksņu atsūtīts atpakaļ.

Vēl nav par vēlu, lai jūsu latviskā sirdsapziņa saklausītu saucēja balsi tuksnesī: „Kaut tikai vienu dolaru Ziemassvētkos latviešu aprūpei pasaules tālēs!"

Kursiķis

Kā māte un meita divi gados tika pie mājas

Ciemos pie čaklām Čikāgias tautietēm

Gadās, ka tā ir pati mūsu valsts proklamēšanas diena — 18. novembris, kad esmu ieradies ciemos pie Ērikas Sakalauskas, 4021 W. Van Buren ielā. Tā ir Ērikas pašas māja, iepirkta uz viņas vārda, bet naudu, varbūt pat lielāko daļu, gādājusi arī māte Lūcija Sakalauska. Mājai tiek svinēta tā kā gada jubileja, Ērikai pašai ir dzimšanas dien un, pieskaitot klāt vēl Latvijas lielo dienu — iznāk trīs „jubilejas".

Šādos gadījumos, saprotams, ir grūti tikt pie intervijas: viesu pilna māja, galdi piekrauti rozēm, tortēm un tasēm, un nabaga žurnālistam nav kur piemesties. Esmu gan pieradis intervēt visdažādākās situācijās: gan uz ielas, kad jāuzmanās, lai nesabrauc, gan veikalā, kad viens pēc otra nāk „kundes", gan mežā, zaļumballē, gan ārsta kabinetā, kad pacienti kļūst nepacietīgi, bet ārsts netiek no sava intervētāja vaļā, gan fabrikās, frizētavās, kafejnīcās un biedrībās. Vislabāk ir teātros un koncertos, jo starpbrīžos parasts aprunāties, un tad izraudzītais „upuris" nemaz nezina, ka viņu intervē. Bet kā lai ķeras pie lietas mājas viesībās?

Ērika ir laipna meitene, labi, viņas māte arī, viņas ir no Vecauces pagasta... Kā viņas tikušas pie mājas? Uz tādu jautājumu viņas nemaz nevar atbildēt, viņām pašām grūti tam ticēt.

— Varbūt, mums tā māja ir tādēļ, ka mēs katru svētdienu ejam baznīcā — saka māte, un draudzes mācītājs to apstiprina, tā esot gan, neviena svētdiena trijos gados neesot izlaista, un Sakalauska kundze dziedot arī draudzes korī. Bez Ērikas viņai Amerikā vēl divas meitas, bet viena Anglijā, un Ērika ir jaunākā.

— Vai jums dārziņš arī ir pie mājas? — jautāju Ērikai, kad trīs reiz esam nodziedājuši „Augstu laim' un prieku no sirds vēlējam... lai aug rozes, lai aug neļķes viņas dzīves celiņā"..., kad man laimējies apsēsties pie viņas galda, tieši viņai pretī.

— Jā, ir gan... garāža arī... mašīnas gan vēl nav, — viņa atbild, pasniedzot man cāļa stilbiņu. — Ēdiet taču kaut ko, ņemiet klāt želeju... mums steigā viss ir gādāts... nemaz nezinājām, ka būs tik daudz viesu... varbūt vēlaties tomātu?

— Varbūt kāds... iebrauks..., — es negribu atlaisties no iesāktā temata, bet jādzied „Lai dzīvo sveiks... un tā sirsniņ'...", un tad nāk „Dažu skaistu ziedu", seko citas dziesmas, un Ērika ar tādu sirsnību pievēršas citiem viesiem, ka man zūd katra cerība nobeigt teikumu. Izdevība tomēr vēl rodas, kad viņa man piedāvā ābolu.

— Varbūt kāds iebrauks savu mašīnu jūsu garāžā... un tad „viņa" mašīna būs arī jūsu mašīna, bet jūsu māja arī „viņa" māja, — es viņai saku klusām, lai citi nedzird.

— Lai nu tas paliek, — viņa tāpat klusām atbild. — Vai jūs neko prātīgāku nevarat izdomāt?

— Varu gan... Kā būtu, ja jūs man sniegtu mazu interviju?

— Interviju? Avīzē jūs gribat rakstīt?

— Neteiksim nu „rakstīt", bet šo to atzīmēt.

— Tad atzīmējiet, ka nekādu interviju nevēlos sniegt.

— Bet jums taču pieder māja, jūs studējat ķīmiju, strādājat svētdienas skolā, darbojaties dāmu komitejā... kā te var iztikt bez intervijas?

— Un dārziņš, un garāža, un kāds „princis" tur iebrauks savu mašīnu, — viņa mani izzobo. — Vēl uzdziedam: „No rīta mazā krēsliņā sēd meitiņ' laiviņā, Sēd meitiņ', sēd meitiņ', sēd meitiņ' laiviņā... Un viņas sērās nopūtas nes vēsmiņ' tālumā, Nes vēsmiņ', nes vēsmiņ', nes vēsmiņ' tālumā..." Un tad arī svinības nobeidzas. Bet man ir vēl viens jautājums.

— Ko teiksit pēdējā vārdā?

— Kas tur nu man vēl jāsaka: lai jau notiek, kā jūs pats teicāt.

C. C.

Ķīmijas studente Ērika Sakalauska (pa labi) un viņas māte Lūcija Sakalauska svin jubileju pašu mājā, kas maksā $15.000

LIETUVIEŠU UN BALTIEŠU SADARBĪBA

ASV lietuviešu presē vairākkārt cilāts jautājums par ciešākas sadarbības nepieciešamību lietuviešu, latviešu un igauņu starpā. Izteikta arī neapmierinātība, ka ASV Lietuviešu padome izrāda mazu aktīvitāti šinī ziņā. Čikāgā iznākošais lietuviešu sociāldemokratu laikraksts „Naujienos" ievietojis sava redaktora un ASV Lietuviešu padomes ģenerālsekretāra Dr. P. Grigaiša runu padomes sēdē, kurā tas starp citu saka: „Mēs esam skaitliski stiprākā nacionālā grupa salīdzinot ar latviešiem un igauņiem. ASV lietuvieši uzņēmušies vadošo lomu akcijās par ģenosida konvencijas pieņemšanu un Kerstena izmeklēšanas komitejas lietā. Tas mums ir uzlicis lielu atbildību, prasījis daudz darba un daudz līdzekļu. ASV Lietuviešu padome bieži vien ir bijusi pamesta viena un tai nācies uzņemties visu apspiesto tautu pārstāvēšanu. Ievadītā akcija, lai panāktu Kerstena komitejas nodibināšanos, sagādāja labu izdevību sadarbībai baltiešu starpā. ASV Lietuviešu padome informēja latviešu un igauņu centrālās organizācijas par šīs akcijas gaitu un lūdza atbalstu, bet to nesaņēma. Mums neizdevās nodibināt permanentu kontaktu ar latviešu un igauņu organizācijām Kerstena izmeklēšanas komitejas darba veicināšanai."

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ŅUJORKĀ

● J. Klāvsons atteicies no Amerikas latviešu jaunatnes apvienības informācijas biroja vadīšanas.

POKIPSIJĀ (N.Y.)

● Ziemassvētku dievkalpojums notiks 25. decembrī plkst. 14.00. Pirmā luterāņu baznīcā. Pēc tam apakšējā zālē notiks eglītes vakars ar pašapdāvināšanos.

● Pokipsijas ev.-lut. kopa saviem biedriem noteikusi biedru maksu $2.00 gadā. Biedru maksas kārtojamas pēc dievkalpojumiem pie kasiera A. Baloža. Kopa pavasarī iecerējusi sarīkot kādu kultūrālu vai saviesīgu vakaru. Bez tam 17. aprīlī Amerikas latviešu teātra Ņujorkas ansamblis uzvedīs Kārkliņa lugu Indīgā efeja.

● Tautieši, kas ieinteresēti Amerikas latviešu palīdzības fondā, tuvāku informāciju par fonda darbību var saņemt pie pilnvarotā fonda pārstāvja P. Dubovica, East Dorsey Lane, Paughkeepsie, N.Y. Turpat pieprasāmas iestāšanās anketes.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Apdrošināšanas aģents Eduards Dīnvalds no Kalamazū, kura kantoris darbojas arī Grand Rapidu Latviešu biedrības telpās katru piektdienu, lūdz informēt tautiešus, ka sakarā ar svētkiem viņš 24. un 31. decembrī publiku nepieņems, bet iekārtosies tā, lai visus jautājumus un saistības varētu šinī gadā nokārtot jau 17. decembrī. 1955. g. birojs sāks darboties 7. janvārī parastā laikā un turpmāk tāpat katru piektdienu.

● Ziemassvētku eglīšu sarīkojumus Grand Rapidos ievadīs Latviešu biedrības jauniešu pulciņš 17. decembrī Latviešu biedrībā. 18. decembrī turpat Grand Rapidu un apkārtnes sestdienas skolas eglīte un Vienības draudzes svētdienas skolas un draudzes Ziemassvētku eglītes sarīkojums baznīcā un sarīkojumu zālē. 23. decembrī Vienības draudzes jauniešu pulciņam slēgts eglītes vakars, bet 25. decembrī Korporāciju kopu un ģimenes locekļu svētku eglīte Latviešu biedrības telpās.

● Vienības draudzes kasieris Jānis Mednis ar ģimeni dāvājuši draudzes vajadzībām latviskā stilā gatavotus divus upura šķīvjus. Draudzes padome izteikusi viņiem pateicību.

● Nelaimīgi krītot, lauzusi kāju un ievietota slimnīcā M. Rutmane. Bez tam pāri tautiešu ārstējas vietējā TBC Saulstaru sanatorijā.

V. Z.

— Šeit rakstīts, ka dūmi ļoti jūtami ietekmējot izskatu.

— Jā, sevišķi žāvētiem zušiem.

VAI SABIEDRISKĀS DZĪVES KRIZE MONTREĀLĀ?

MONTREĀLAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS B-BA NONĀKUSI STRUPCEĻĀ

KĀDS MLPB VECBIEDRS PAR STĀVOKLI BIEDRĪBĀ RAKSTA:

Neiecietības sērga ir ķērusi arī Montreālas latviešu palīdzības b-bu. 16. novembra sēdē valdes pr-dis pamatoti ņēmis vārdu valdes loceklim V. Kraulim. Kad sēde palikusi par karstu, Ozoliņš to slēdzis. Valdes priekšsēža vietnieks Bremze kopā ar četriem valdes locekļiem tūliņ noturējuši otru valdes sēdi, neuzaicinot valdes priekšsēdi. Tie lielā steigā un, neievērojot statūtu noteikumus, bija sasaukuši ārkārtēju pilnu biedru sapulci 4. decembrī. Neskatoties uz visām šīm nenormālībām, sanākušie biedri nevēlējās sapulci slēgt un nolēma turpināt. Sapulci vadīja O. Krādziņš un protokolēja K. Strazdiņš. Noklausoties Bremzes un Ozoliņa paskaidrojumus, liela daļa klātesošo nebija tai pārliecībā, ka šāda ārkārtēja biedru sapulce būtu bijusi vajadzīga, jo bija redzams, ka domstarpības valdē bijušas visai niecīgas un tamdēļ uzaicināja valdi sadarboties uz priekšu vismaz līdz kārtējai pilnai biedru sapulcei. Neskatoties uz sadarbības grupas padomiem un lūgumu nesaasināt aktīvo biedru attiecības, Bremzes grupas neiecietība nebijusi pārvarama, un tā palika pie ieņemtā stāvokļa — nesadarboties ar priekšsēdi K. Ozoliņu. Tad notika visai zīmīgs gadījums: bijušais Montreālas palīdzības biedrības valdes priekšsēdis Vīndedzis, kurš visu laiku bija centies neiecietīgos pārliecināt par sadarbības nepieciešamību, piecēlās un pateica: „Man šī biedrība vairs nepatīk, un lūdzu strīpot mani no biedrības biedru saraksta," tūdaļ atstājot sapulci.

Liekot uz nobalsošanu priekšlikumu — uzdot tiem pieciem valdes locekļiem, kas nevēlas sadarboties ar valdes priekšsēdi K. Ozoliņu, valdes darbību turpināt līdz kārtējai pilnai biedru sapulcei, par nobalsoja 13, pret 11, 2 atturoties. Tātad ar divu balsu vairākumu sapulce legālizēja viceprieksšeža neiecietīgās grupas rīcību. Tagad nu ir radies nenormāls stāvoklis, jo priekšsēdis K. Ozoliņš nav atteicies, neuzticība viņam nav izteikta, bet biedrības darbību vadīs vicepriekšsēdis Bremze līdz kārtējai pilnai biedru sapulcei.

Šī sapulce rāda, ka Montreālas palīdzības biedrība ir nonākusi strupceļā un ka situāciju var vienīgi glābt, ja tagadējie biedrības pagaidu valdes locekļi atgriežas pie biedrības tradicionālās sadarbības un iecietības.

Pēdējās nedēļās Kanadas latviešus apjonojusi vēsts, ka „Sabiedriskā revolūcija" skārusi Montreālu, izraisot apvērsumu Montreālas latviešu palīdzības biedrības valdē, par ko jau īsumā ziņojām iepr. n-rā. Šai sakarā sniedzam vēl divu rosīgu Montreālas sabiedrisku darbinieku domas, kas zīmīgi raksturo latviešu sabiedrisko dzīvi šai skaistajā pilsētā, kas pilna dzīvīga gara, bet kur, cik spriežams no montreāliešu liecības, nemierus ceļ tikai pāris vīri, kurus iedējusi kāda sarkana dzeguze.

VISAS ACIS RAUGĀS UZ MONTREĀLU

Cits montreālietis no savas pieredzes sniedz šādu stāvokļa raksturojumu:

Montreāla ir viens no tiem latviešu centriem, kur pirms gadiem ieplūda pirmie latviešu emigranti no Vācijas.

Jau ar pirmo dienu šie latvieši sāka organizēties, un jau četrus mēnešus vēlāk ar prieku varēja konstatēt, ka ir likti pamati pirmajam latviešu jaunieceļotāju sabiedriskam pasākumam, un Montreālas latviešu palīdzības b-ba, iesāka savu darbu. Lieli nopelni šajā darbā bija veclatviešiem K. Lazdiņam un O. Raugam.

Gadu vēlāk pie palīdzības biedrības nodibinājās informācijas lapa Ziņotājs, kuru vadīja arch. A. Klinklāvs.

Viss toreiz izlikās jauki un patīkami, jaundibinātā biedrība bija jauniebraucēju dzīves nepieciešamība, un dzīve bez šī iestādījuma nebija nemaz iedomājama. Visi tautieši iestājās MLP biedrībā, kārtīgi kārtoja savus maksājumus, un gandrīz 100 procentīgi apmeklēja ceturtdienās rīkotos biedru vakarus.

Pagāja gads, un nāca vēlēšanas. Latviešu Montreālā jau bija pāri 300. Jau priekšvēlēšanu laikā varēja manīt, ka biedrībā ieplūdusi sveša dvaša.

Biedrības valdi gan ievēlēja gandrīz iepriekšējā sastāvā, bet pēcvēlēšanu laikā gaiss jau bija stipri smags. Bija ieradušies elementi, kas jau iebraucot atveda sev līdz nelikumības, kas bija vajadzīgas, tika uzkrautas biedrības valdei.

Kļūdu, kā liekas, toreiz pielaida toreizējais biedrības priekšsēdis, palikdams vēl otru gadu b-bas priekšsēža amatā. Viņam tad vajadzēja tūdaļ, pēc gada, ļaut jauniebraucējiem vaļu, kas, varbūt, stāvokli uz vienu gadu būtu izglābis.

Tā nu dažu „neapmierināto" ierosmē tika „sasaukta pilnsapulce," kurā „uzstājās kāda bijušā Strādnieku sports un sargs (sisenu) dalībniece, kas ar putām uz lūpām dēvēja biedrības priekšnieku par meli un par krāpnieku. Iespaids no malas skatoties bija tāds, ka vecajam vīram šoreiz jāsaņem sods par to, ka viņš, lūk, iedrošinājies nodibināt biedrību, kas organizē un tur kopā latviešus. Tas nu bija sākums labi domātās biedrības lejupejai.

No tā laika gan ir mainījušās vairākas valdes, vairāki biedrības priekšsēži, bet neviens no viņiem nav bijis tik spējīgs, lai iedvestu vēlreiz bijušo dzīvību MLPB, kas vienā pilnsapulcē bija laupīta. Tomēr MLPB savu uzdevumu bija veikusi, tā bija veselai latviešu ieceļotāju saimei sniegusi pirmo pamatu un palīdzību, kas nepieciešams svešā zemē un svešā pilsētā.

Otrā laicīgā biedrība, kas nodibinājās Montreālā, bija Daugavas Vanagi. Arī šai nodaļai sākums bija lielisks. Noslēdzot pirmo gadu, nodaļā bija jau pāri par 100 biedru. DV nodaļā ieplūda arī tie biedri no MLPB, kas sabiedriski ievainoti nevarēja tur vairs palikt, un kuriem rūpēja sabiedriskais darbs, bet ne personiskie un sabiedriskie kaŗi.

Tieši pēc viena gada un četriem mēnešiem ar DV nodaļu Montreālā draudēja notikt tas pats, kas notika ar MLPB — proti, bija sagrupēta tā saucamā „spridzinātāju" vienība, kuras uzdevums bija vietējo DV nodaļu uzspridzināt. Tās vadību bija uzņēmies kāds no Zviedrijas atbraucis Br. Kalniņa uzticības vīrs.

Tā kā šī spridzināšana tomēr neizdevās, tad jaukšanas darbu vadību pārņēma kāds „klusais" un centās sarīdīt MLPB, DV un Trīsvienības draudzi un vēl iejaukt strīdos toreiz topošo sv. Pāvila draudzi.

Bet šis uzdevums palika nepaveikts, jo, redzot stāvokli, DV un MLPB uzsāka kopēju sadarbību.

Šodien abu šo biedrību stāvoklis ir šāds. MLPB sastāv gandrīz tikai no valdes un no mirušām dvēselēm, To visu vēl varbūt varētu saprast, bet ļoti nesaprotama lieta ir, ka ap šīm „mirušām dvēselēm" notiek cīņa.

Cita izskaidrojuma tam nevaru atrast kā tikai to, ka tagadējais biedrības priekšnieks un valde laikam nekad nebūs pārskatījusi biedru sarakstu, jo, tikko viņi zinātu, ka tiem biedrībā ir tikai „mirušas dvēseles" un divi goda biedri, pie kam viens no tiem atvaļinājumā, tad nezin vai šis kaŗš vispār sāktos...

Otrs izskaidrojums varētu būt, ka biedrības priekšnieks laikam nav aizmirsis cara laikus, kad valdes loceklis vis nevarēja pr-kam acīs skatoties pretim runāt, bet tas bija jādara aiz muguras, bet tanī pašā laikā viņš nepārzina Kanadas demokratiskos principus.

Treškārt, rodas aizdomas, ka tagadējā valde laikam negrib izlaist no rokām MLPB dzīvo daļiņu, praoti, — Ziņotāju, pēc kura it kā tiecas LNAK biedri Montreālā.

DV Montreālas nodaļa, pēc pārciestās krizes, ar maziem zaudējumiem palikusi līdzšinējā stāvoklī, kaut viņas priekšpozicijās šad tad pazib stipri pasarkana gaisma.

Bez tam Montreālā pastāv viena katoļu un divas luterāņu draudzes, bet tās sīkāk nav vērts pieminēt, jo, lūk, tās pašlaik nemaz neplēšas... Tam par iemeslu varbūt ir īpatnējā parādība, ka, tiklīdz kāda draudze vai mācītājs kaut ko sāk, tā tūliņ pazaudē labu tiesu locekļu, un viņi, lūk, nav vēl aizmirsuši veco romiešu patiesību, ka sibiedrība ir tik stipra, cik tajā aktīvu locekļu. Katoļiem otras draudzes nav, un tie tāpēc spiesti nestrīdēties tikai tāpēc, ka nav kur pāriet...

Noslēgumā jāsaka, ka montreālieši visumā ir ļoti mierīgi ļautiņi. Savā starpā ķildas tie vispār nepazīst, ja arī katrs sēž savā biedrībā un draudzē, tad pie kopēja galda tie jūtas visi kā īsti latvieši, kam nav naida, bet gan vienīgi kopēji mērķi.

Cik jauki būtu, ja nebūtu „spridzinātāju" un neaizstājamo runas vīru un kritizētāju — jo tad nebūtu arī naida un nesaskaņu.

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA, 19. NR.

1431. - 1435. — Livonijas ordenis atbalsta Lietuvas dižkunigkaiti Svidrigaili pret Polijas karali, bet poļi to sakauj.

1447. — Hanzas līga pasludina tirdzniecības monopolu Baltijas jūŗā, kam pretojas Rīga.

1447. - 1448. — Kaŗš ar Maskoviju beidzas ar miera līgumu uz 25 gadiem.

1450. — Pāvests Eižens IV apsūdz Livonijas ordeni vardarbībā pret latviešiem.

1477. — Rīgas archibīskaps Silvestrs nolād Livonijas ordeni par „sātana bērniem". Livonijas ordeņa mestrs iesloga archibīskapu cietumā, kur viņš mirst 1479. g.

1478. - 1483. — 5 gadu kaŗš ar Maskovijas tirranniem.

1482. - 1492. — Pilsoņu kaŗš starp Rīgas pilsētu un Livonijas ordeni. Rīgas pilsoņi sakauj ordeni un izposta ordeņa mestra pili Rīgā.

— Rīgas pilsoņus piespiež celt jaunu pili ordeņa mestram.

1493. — Miera līgums ar Maskoviju pagarināts uz 10 gadiem.

1498. — Rīga nolīgst tirdzniecības līgumu ar Anglijas karali Indriķi VII, bet uz Hanzas līgas pieprasījumu Rīga spiesta no līguma atteikties.

1501. — Livonijas ordeņa mestrs Valters fon Pletenbergs nolīgst draudzības līgumu ar Lietavu. Sakauj maskovītus pie Pliskavas.

1502. — 13. septembrī Pletenbergs kaŗo ar maskovitiem pie Smolnas ezera. Vairāk simtu latviešu piedalās kaujā ordeņa pusē kā kaŗa kalpi. Kaujas laikā parādās svētās Marijas vīzija, kas vērš kaujas iznākumu Livonijas ordenim par labu. Ar Maskavu tiek panākts miers līdz 16. g. s. vidum. Pa šo laiku Livonijas ordeņa kaujas spējas un modrība pamazinās.

1505. — Pabeigta Rīgas pils celšana.

1509. — Archibīskaps Jaspars Linde atļauj pamatskolas Livonijas draudzēs.

OSKARS PERRO REAL ESTATE BROKER

Aktīvākais latviešu nekustamu īpašumu birojs Kanadā. Bezmaksas aizdevumu sagāde un padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos katrā laikā

1597 BLOOR ST. W. (pie Indian Rd.)
LL 5555

GATAVU bērnu apģērbu un audumu veikals ļoti labā austrumu rajonā ar visu inventāru pēc saraksta, ūdens-eļļas apkure, sauss pagrabs un nolikšanas telpas. Preces par apm. $7.000, pilna cena $8.000.

BLOOR — INDIAN RD. — $2.000 iemaksa 6 ist. dubultķieģeļu savrupmājai, ūdens apkure, privāts ceļš. Garāžas iespējas. Apkurināta viesību telpa ar kamīnu pagrabā. 10 gadu obligācija. Zvaniet jau šodien!

BLOOR —JANE, skaista 5 istabu 2 stāvu savrupmāja pie jauka parka. Garāžas iespējas, eļļas apkure, moderna virtuve, lielas gaišas telpas, 5% atklāta obligācija. $79.00 mēnešmaksa. Iemaksa apm. $2.500.

2 VĒRTĪBAS VIENĀ PAR $1.50

1. ROKAS GRĀMATA ar bagātīgu praktisku un vispusīgu saturu — 16 SPECIĀLISTU RAKSTI
2. PILNĪGS KALENDĀRS 1955. gadam. Kā raksti, tā kalendāra pielikumi SPECIĀLI GATAVOTI SAV. VALSTU UN KANADAS VAJADZĪBĀM

Dabūjams visur. Pasūtiniet tieši apgādā, un jūs saņemsit tūliņ. Sūtiet naudā, pasta pārvedumu vai čeku.

Redaktori: Dr. J. VOLMĀRS, mag. oec. J. KADILIS, mag. iur. A. SVENNE.

Jauka svētku dāvana. Pasūtiniet jau šodien. 160 lpp.

J. KADIĻA APGĀDS
620 W. 189 St. New York 33, N. Y., U.S.A.

ASTRAS APGĀDA JAUNĀKĀS GRĀMATAS

ORTEGAS-Y-GASSET
MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU
— izmeklētas esejas. Iztirzā mīlestības rašanos un tās būtību. Cena $3.35

LATVIEŠU TRIMDAS DESMIT GADI
Dr. phil. H. TICHOVSKA redakcijā
Saturā: Diplomātiskais, politiski-sabiedr. darbs, rakstniecība, prese, valoda, māksla, zinātne, baznīcu un organizāciju darbība trimdā. Cena $4.30

K. Raudives jaunākais romāns Neredzamā gaisma Cena $3.90

J. Klīdzēja — Viņas un viņi, noveles un stāsti Cena $3.35, broš. $2.60

Z. Mauriņas — Pilsētas un cilvēki, esejas Cena $3.45, broš. $2.75

ASTRAS APGĀDS.
c/o ANNA TICHOVSKIS, 129 Indian Rd., Toronto, Ont., Canada. Tel. LL 8682

Izdariet svētku iepirkumus savlaicīgi bez drūzmēšanās!

LITTLE RIGA

343 RONCESVALLES AVE, TEL. OL 8974, TORONTO

Piedāvā augstākās kvalitātes svētku preces:

- Īstas Drēzdenes Ziemassvētku stolles, tortes, dzeltenmaizi, speķa pīrāgus, piparkūkas.
- Šķiņķus, žāvēta cūku galvas, speciālu svēku dūmdesu, ceptus putnus, žāvētu zosi, lasi, zušus un citus uzgriežamos.
- Lielā izvēlē importētas delikateses.
- Sieri: Gorgondžola, Port-Salut, Tilzītes, rokfori, Ementāles, Ēdames, camamberi, zaļie sieriņi, dāņu, franču, vācu
- Apmeklējiet mūsu svētku tirdziņu blakus telpās. Vislielākā izvēlē importētās šokolādes pralinē greznos iesaiņojumos, sākot ar $0.45 līdz $12.00. Dažādi rieksti, šokolādes figūras eglītes greznošanai, marcipāns, krējuma konfektes, svecītes, luktturīši, greznas dāņu sveces svētku galdam.
- Grāmatnīcā saņemtas visjaunākās grāmatas, svētku kartītes, ādas un koka izstrādājumi, lelles, prievītes.

Svētku cepumiem un tortēm pasūtinājumus nodot līdz sestdienai, 18. decembrim

JURIS DZEGUZE

ŠVEICES PULKSTEŅUS, DĀMU UN KUNGU, piedāvāju par izdevīgām cenām, jo importēju vairumā un tieši no fabrikas

NODOTI PĀRDOŠANAI MAZUMĀ PIE

Ad. Jānītis, Foto studijā, 181 Carlton St., Toronto atvērta arī svētdienās

P. IKŠELS

Toronto pilsētas licencēts
ELEKTROTECHNIĶIS
izdara jaunas installācijas, kā arī visāda veida labojumus.
Zvanīt katrā laikā
RI 1440, Toronto

AUTOMATISKAIS
GĀZES
ŪDENS SILDĪTĀJS

- Pilnīgi iekārtots, sākot ar $129.00 uz augšu.
- Garantija uz 10 gadiem
- Iemaksa 10% apmērā, pārējais uz nomaksu līdz 3 gadiem. Šo summu jūs nomaksājat GAS Co reizē ar mēnešu maksājumu par gāzi.
- Iekārto 24 stundu laikā dabiskai gāzei

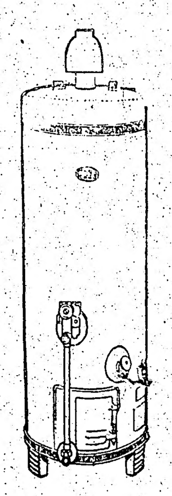

DRED UN CITI RAŽOJUMI

Par apsildīšanu, siltu ūdeni vai siltu gaisu līdz zvanīt

GARNEY & CO
15 BARTON AVE.
ME 2554, TORONTO

LABĀKAIS PAR LĒTĀKO PIE PHILLIPA

JŪSU VEIKALS

$169.00

Brīnišķīgas dzīvojamās istabas iekārtas ar smalkām mēbelēm, skaisti polstētas damastā, piemērotas katrai istabas krāsai. Atsperu un gumijas putu sēdekļi. Taupiet! Pērciet tieši no PHILLIPA fabrikas. TELPAS TAUPĪŠANAI GULAMDĪVANI, VISLĒTĀKIE VISĀ PILSĒTĀ, SĀKOT AR $39.00 UZ AUGŠU

Phillips Chesterfield
FACTORY: 953 DUNDAS W. EM. 3-1611
SHOWROOM: 877 QUEEN W. EM. 4-6539

3 VEIKALI LAI LAIPNI JUMS PAKALPOTU IEPĒRKOTIES

CENTRAL MEAT PROCESSING & MARKETING CO. LIMITED

VEIKALOS:

810 Bathurst St., tel. OL 2868, 323 Roncesvalles Ave, LO 7582, 323 Spadina Ave, tel. EM 6-1461
Fabrika: 10-12 Willison Sq.

Augstas kvalitātes svaiga un žāvēta gaļa un desas. Šveices, dāņu un holandiešu sieri. Žāvēti laši. Delikateses. Eiropiešu gaumē.

Apmierinātība garantēta visos veikalos cenas un izvēles ziņā.

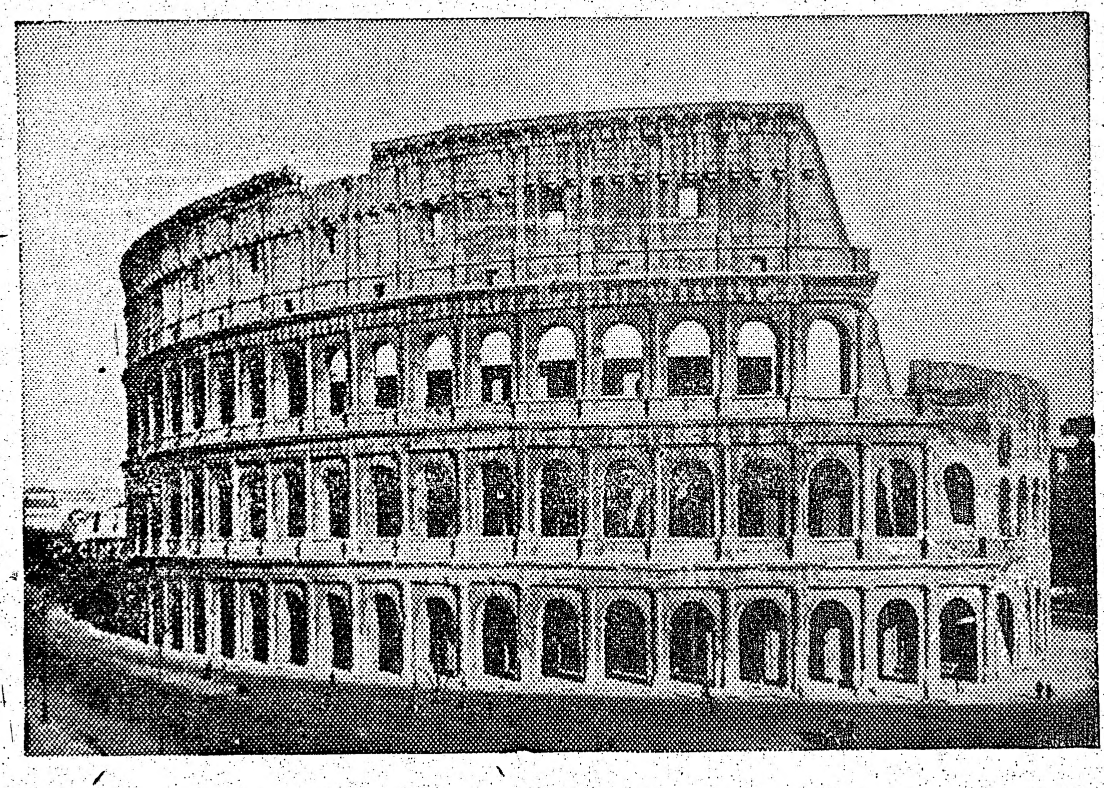

JAUKAS ATMIŅAS

KOLISEJS ROMĀ

Lielākais amfiteātris senās Romas valstī — Kolisejs ir Romas slavas laiku simbols. Šeit nāca imperātori un noskatījās gladiātoru cīņas ... ap piecdesmit tūkstoš cilvēkiem bija iespēja tur novietoties.

Šodien pēc daudziem gadu simteņiem ir palikušas tikai sienas un ložas. Kolisejs stāv kā atmiņa no brīnišķīgās pagātnes vēl šodien slavenās pilsētas ... atmiņas no citiem laikiem ... kas aizved skaistajā pagātnē.

Jūsu iepriecinājumam...

Izrunā BRĒDINGS

OTAVĀ, VINDZORĀ, MONTREĀLĀ, HAMILTONĀ

BRADING'S *Cincinnati Cream*
BREWERY LIMITED · WINDSOR, ONTARIO

ZIEMASSVĒTKOS DĀVINĀSIM UN KLAUSĪSIMIES

HERTAS LŪSES

jaunās skaņu plates
(Tris 45 apgriezienа ātruma dubultgaruma RCA Victor Custom Records)

1. A. KALNIŅA — Svešumā klīstot, Dzimtene
   J. VĪTOLA — Tik sen, Saulīt' tecēj
2. E. DĀRZIŅA — Teici, to stundu, Kad būs as'ras izraudātas
   J. MEDIŅA — Gredzentiņš
3. J. ĶEPĪŠA — Vecmāmuļas ķiršu dārzs
   L. GARŪTAS — Grūtā brīdī, J. KALNIŅA — Vakara zvaigzne.

Pie klavierēm — ANATOLIJS BĒRZKALNS

Plašu cena ā $2.00. Plates pasūtināmas pie:

G. Lūša, 239 Lonsmount Dr., tel. no 9—17, WA 4-8111, loc. 58. Dabūjamas arī DV grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto

DĀVINIET KANADIEŠU DRAUGIEM ZIEMASSVĒTKOS

GRĀMATU PAR LATVIEŠIEM

SINGING AMONG STRANGERS

MABEL LEIGH HUNT

Latviešu tautas gaitas pēdējos piecpadsmit gados — komūnistu varas gadi, vācu okupācija, bēgļu gaitas Vācijā, jaunas dzīves sākums Amerikā.

Visi šie notikumi sakopoti ap Dārziņu ģimeni, un stāstā iepītas tautas dziesmas, tradīcijas, nostāsti.

Latviešu grāmatnīcās $3.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO

HERMAŅA KLIGERA
FOTO STUDIJA
1 First Ave Toronto, Ont.
RI 5697 HA 9908
(Gerrard un Broadview)

Portreti, kāzu, bērnu, dokumentu un citi krāsu uzņēmumi
Svinību un svētku gadījumos speciālas apsveikumu kartītes ar jūsu ģimeni

Attīstu un kopēju arī amatieru darbus. Amatieru materiālien atlaide. Pārdošanā: Kontax, Leica, Rolleicord, Rolleiflex (tieši no Vācijas) fotoaparāti.
Aparātus labo un sinchronizē vācu labākais speciālists.

Skaistas un košas ZIEMASSVĒTKU EGLĪTES
TIKKO CIRSTAS PAŠA FARMĀ,
dabūjamas sv. Andreja baznīcas laukumā (Jarvis un Carlton ielu stūrī). Uz vēlēšanos piegādā arī mājās

MONTREĀLĀ
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P.Q. Pilsētas centrā
Tel. WE 5543

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplieciībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdzu iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

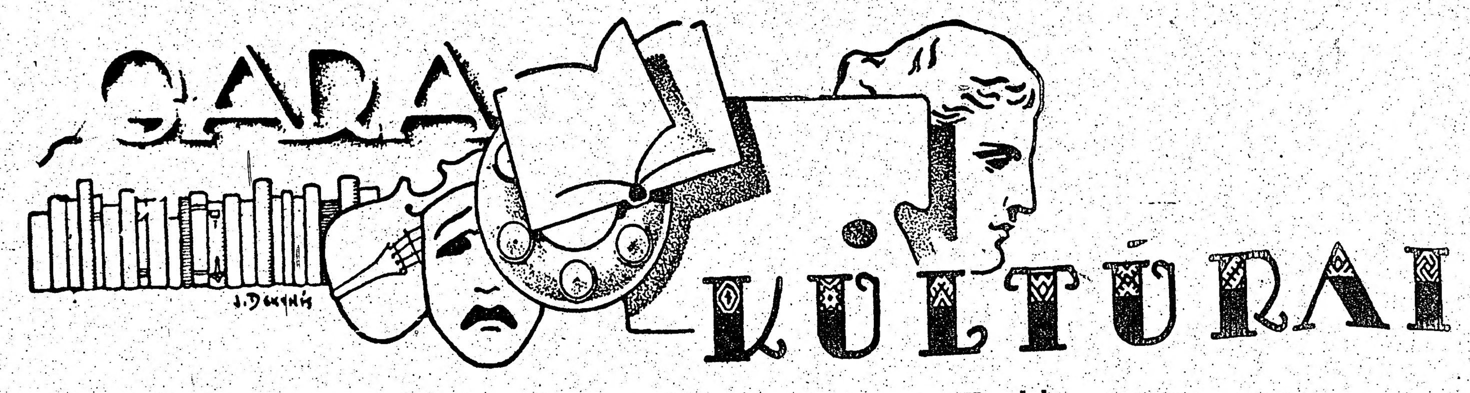

GRĀMATA — MŪSU BRĪVĀ TERRITORIJA

Kad uznāk melnās bezcerības stundas, bieži liekas, ka mums vairs nekā nav, nekas nepieder no visa tā, kas Latvijā bija mūsu pamats, saturs un spēks.

Bet kad pārvilcis ar roku pār pieri, atšķiri mūsu laikrakstus vai grāmatu lapas, visas domas kļūst gaišākas un atkal jūti, ka dzīve un cerības silda sirdi.

Mums vēl pieder daudz no latviešu tautas saulainās territorijas, kuŗu iekarot un paturēt nav bijis sarkano tanku spēkos. Šī territorija iesniedzas visur, kur tik pasaulē mīt kaut viens latvietis, ja tikai viņš to grib paturēt. Un šai territorijā ir mūsu zeme, meži, druvas, mājas, ļaudis; tur skan viņu balsis, dziesmas un nopūtas; tur dun mūsu cīnītāju soļi un skan viņu saucieni: mēs nāksim atpakaļ! Tur ceļas lūgšanas no Rīgas un Aglonas torņiem, tur dzīvo pagātnes un nākotnes Latvija.

Mums tikai jāvēlas, kaut būtu vairāk to, kas šo mūsu brīvo territoriju gribētu no sirds paturēt. Jo, ja arī šo territoriju mēs zaudētu, tad mēs iesim pretim bezcerīgam galam.

Kamēr latviešu laikraksti dedzīgi izmaina domas par mūsu pagātni, tagadni un nākotni, latvieši nekļūst par vienaldzīgu emigrantu baru. Kamēr mūsu rakstnieki neapklust un kamēr viņos vēl būs prieks un vēlēšanās rādīt latvieša un cilvēka seju un dvēseli, tikmēr mūsu melnās bezcerības stundas būs vienmēr pārejošas. Mums ārvien ir un paliek iespēja atgriezties savā brīvībā, savā territorijā.

Kad pēc smaga darba un apnicīgām dienas rūpēm atveŗam latviešu grāmatas lapas, ir tāda sajūta, ka kļūstam jaunāki, mierīgāki, tīrāki un labāki, kā pret sevi, tā pret citiem. Kļūstam arī drosmīgāki, jo jūtam, ka neesam vieni ar savām domām. Jūtam, ka esam mājās savā zemē, un it kā kāds liels, neredzams pulks mūs sargātu. Tad no sirds mēs zinām un saprotam šīs latviešu tautas vēl brīvās territorijas lielo spēku un vērtību.

Nāk Ziemassvētki, un jaunu grāmatu birums pilda grāmatnīcu plauktus. Šīs jaunās grāmatas dod stiprinājumu un mājas izmocītajai latviešu trimdinieka dvēselei. Tā ir stiprinājums un paplašinājums mūsu brīvajai, latviskai territorijai.

Jānis Škirmants

Mirdza Kronleja

RUDENĪ

Viss nogrimst lēnā, skumjā dusēšanā
Ar lapām dzeltenām zem miglas drānām bālām,
Un aizejot no jausmām, nu jau tālām,
Viss slēdzas dziļā, dziļā klusēšanā.

Kas ritmā mainīdamās sevī atiet tieces?
Vai tā nav gudrība ar kādu slēptu ziņu,
Zars kails un vientulīgs, kas rudens vējā liecas,
Varbūt jau glābā uzplaukšanas dziņu.

Pirms jaunas atmodas, pirms jauna rīta
Ir visam jāgrimst dziļā klusēšanā
Viss skaidrojas un pārtop dusēšanā.

Edītes Feiferes-Frandzenas panākumi Malmē

Viņas iestudētai Kopēlijai uzgavilē 1000 skatītāju

Kā ziņo Vācijas „Latvija", Nacionālās operas primabalerine Edīte Feifere - Frandzena guvusi jaunus izcilus panākumus Malmes pilsētas teātrī, kur uzvests Deliba balets Kopēlija viņas iestudējumā. Šis teātris ir viens no modernākajiem un lielākajiem Skandināvijā ar 1.000 vietām. Paralēli tam uzvests arī balets Ēnu rotaļa, zviedru baletmeistara Krūzes iestudējumā.

Arī nevēloties īpaši izcelt mūsu mākslinieces panākumus, taču salīdzinājumam pieminēm Ēnu rotaļas uzvedumu — tas esot bijis vājš un sentimentālitātes pilns. Tas pats laikraksts par Kopēlijas uzvedumu turpretim saka: „Īsts balets toties bija tas, ko redzējām pēc starpbrīža. Te gods pienākas viešņai — choreografei — Edītei Feiferei - Franfzenai." Rakstā netrūkst uzslavu iestudējuma izpildījumam — tā vieglumam, precizitātei, mākslinieciskai pilnvērtībai.

Stockholms Tidningen rakst: „Lai iestudētu Kopēliju, Malmes teātris bija importējis no Kopenhāgenas kādreizējo slaveno Rīgas baleta zvaigzni. Tā bija garantija tam, ka iestudējums tiešām varēja izdoties, kā baleta krusttēvs Petipā to bija vēlējies." Pēc izrādes Edīti Feiferi - Frandzēnu izsauca neskaitāmas reizes, un viņa saņēma daudz ziedu. Viņas melno vakartērpu greznoja karaļa Gustava pasniegta goda zīme un mūsu Trijzvaigžņu ordenis. Visvairāk māksliniece priecājās par sarkanbaltsarkano ziedu pušķi, ko viņai pasniedza no Lundas, Upsalas un pat Kopenhāgenas atbraukušie latvieši.

Edīte Feifere - Frandzena dzīvo un strādā Dānijas galvaspilsētā, kur vada Kopenhāgenas baleta akadēmiju; uz to pēc katra uzveduma arī īpaši norāda dāņu laikraksti un žurnāli, uzsverot mūsu mākslinieces izcelsmi un nopelnus. Pēc Karaliskā teātŗa viņas vadībā esot izveidojusies visstingrākā un nenoliedzami labākā baleta skola Dānijā.

Vīru koŗa Viesturs saime aug

Vīru koŗa dibināšanas ideja Toronto pastāv jau kopš pāris gadiem. Jaunu impulsu un ticību šim pasākumam deva Daugavas Vanagu dienu vīru koŗa koncerts. Pēc pārrunām ar diriģentiem V. Lindi, E. Saksu un R. Šteinbachu divi entuziasti — R. Tūters un E. Škobe — iesāka apzināt dziedātājus. Nākošie vīru koŗa dalībnieki tika meklēti to dziesmu mīļotāju pulkā, kas nedzied pastāvošos koros. Koŗa organizētāji nevēlas jauno kori dibināt uz citu koŗu rēķina, un ir pārliecināti, ka Toronto ir pietiekami daudz latviešu, lai varētu nodibināt jaunu kori, nevājinot jau esošās vienības. Sekmes bijušas negaidīti labas, un svētdien, 12. decembrī uz pirmo iniciātoru sasaukto sapulci ieradās 25 personas, bet pašlaik pieteikušos skaits jau sasniedz ap 50. Lielākā interesentu daļa ir ar respektējamu koristu stāžu un komplektējas no kādreizējiem Reitera, Dziesmu varas, Latvijas universitātes, Zuikas, PK u. c. koristiem. Jaunais koris nepiesliesies nevienai organizācijai, bet darbosies kā Viestura koŗa nodaļa. Vietējā koŗa vadību uzņēmies diriģents V. Rundāns ar V. Lindi kā virsdiriģentu. Koŗa lietas pagaidām kārto iniciātori — R. Tūters un E. Škobe. Vēlāk koris ievēlēs savu valdi. Pirmais mēģinājums notiks svētdien, 19. decembrī, plkst. 18.00, DV telpās. Mēģinājumā aicināti ierasties visi, kas vēlas dziedāt vīru korī. Ikviens, kas vēlas informāciju vai pieteikties, aicināts zvanīt vai rakstīt R. Tūterim, 14 Glenwood Ave, tel.: MU - 9135, vai E. Škobem, 51 Law Str., tel.: MU - 9117.

MIRIS FILMOPERĀTORS JĀNIS DOREDS

Norvēģijā miris filmoperātors Jānis Doreds, viens no pazīstamākajiem Paramount News speciālistiem. Par fotografiju viņš sāka interesēties jau jaunības gados un Rīgā atvēra savu darbnīcu. Vēlāk viņš kļuva par filmoperātoru, ar laiku gūdams popularitāti visā filmu pasaulē. J. Doreds izklaiņojis visus kontinentus, un viņa vārds labi pazīstams arī Afrikā un Āzijā. Špicbergenas salās viņš uzņēma ģen. Nobiles glābšanu un Vilkinsa lidojumu, kā arī piedalījās zemūdenes Noutilus braucienā Ziemeļu ledus jūŗā. Ilgāku laiku Doreds bija Abesinijas ķeizara Menelika viesis, bet Otrā pasaules kaŗa gados dzīvoja Brazilijā, no gaisa fotografēdams nepieejamās indiāņu apmetnes Amazonas mūža mežos u. c. Dienvidamerikas valstīs. Pēc kaŗa viņš apmeklēja Turciju, Indiju un Japānu.

AKADĒMISKĀ SAIME LATVISKĀS KULTŪRAS SARGPOSTEŅI

DAUDZ RUNU, NEKĀDU LĒMUMU

Ņujorkā šais dienās kopējā apspriedē pulcējās Latviešu akadēmisko mācības spēku organizācijas un ALA's zinātniskās sekcijas aicināti latviešu akadēmisko organizāciju pārstāvji, lai pārrunātu jautājumus par latviešu kultūras darbinieku sagatavošanu un nacionālās kultūras saglabāšanu.

Sanāksmi bija ierosinājis prof. P. Starcs. Viņš ievadījumā norādīja, ka akadēmisko darbinieku pienākums ir dot latviešu sabiedrībai atbildes dažādām problēmām, kas prasa atrisinājumu, lai nacionālo kultūru veidotu svešos apstākļos. Par šīs sanāksmes uzdevumu prof. P. Starcs minēja pārrunāt, kas būtu darāms, lai noskaidrotu problēmas, kas interesē latviešu sabiedrību, rakstveidā izplatītu atzinumus un kā rūpēties par jauno kultūras darbinieku sagatavošanu.

Prof. P. Starcs atzina, ka būtu izdodams rakstu krājums par latvisko dzīves ziņu. Šādu krājumu jau sāka gatavot savā laikā Vācijā, kad manuskriptus tam jau savāca toreiz Centrālā Komiteja. Sanāksmes dalībnieki vienprātīgi atzina, ka šis rakstu krājums būtu pārrediģējams un izdodams, lai arī skolās to varētu lietot kā dāvinājumu izlaidumu aktos.

Tālāk prof. P. Starcs ziņoja, ka nacionālo problēmu pētīšanai augstākās mācības iestādes Ņujorkā ir franciem (Franču universitāte Ņujorkā) un ukraiņiem divas: Tautas universitāte un Techniskais institūts, kas izdod arī liecības, un poļiem Kostjuško institūts.

Dr. R. Drillis ziņoja, ka kultūras darbinieku sagatavošanai pie Brīvās Eiropas komitejas darbojas 8 paneļi, kas strādā t. s. Federācijas projekta ietvaros. Federācijas projekts paredz savā plānā trīs posmus: kas patlaban darāms, pārejas posms un integrācijas posms. Ar šo projektu ir iepazīstināta arī Eiropas Federātīvā padome un ar to notiek darbības saskaņošana. Patlaban līdzekļu trūkuma dēļ darbība noris sašaurinātā apmērā. Jāapzinās, Eiropā būs vajadzīga dzīves pārkārtošana, bet to vareš darīt, ievērojot vēsturiskos apstākļus, kam vajadzīgi speciālisti. Darbinieki būtu jau tagad sagatavojami un to visvairāk piemēroti ir studenti. Tādēļ Brīvās Eiropas universitātē apmāca studentus paredzamā darba pienākumiem. Pie Kolumbijas universitātes Ņujorkā pastāv Starptautiskās audzināšanas institūts, kas uzņemas daļu no uzdevuma veikšanas. Viens no galveniem mērķiem ir saglabāt Eiropas kultūru. Eiropā ir jau panākts, ka ģimnaziju beigšanas apliecības tiek atzītas visā Eiropā. Citādi tas ir ar augstskolu diplomiem, kas dažādās universitātēs ir dažādi, pat vienā attiecīgā valstī ,piem. Savienotās Valstīs. Šis apstāklis arī apgrūtina diplomu izsniegšanu nacionālās augstskolās, kuras uztur zināmas tautības piederīgie. Tomēr vispārīgais atzinums ir, ka nacionālām mācības iestādēm veltāma sevišķa uzmanība nacionālās kultūras saglabāšanai un arī attiecīgo darbinieku sagatavošanai no komūnisma atbrīvoto zemju vajadzībām. Tāpēc zinātniekiem jādarbojas savas tautības robežās, veicinot nacionālās kultūras kopšanu un jaunu darbinieku sagatavošanu. Tāpēc, piem., baltiešu tautas būtu viens reģions, kas varētu un kam būtu jāsadarbojas savas nacionālās kultūras kopšanai.

Sekojošās diskusijās tika pārrunāts jautājums, kādā veidā varētu praktiski veicināt latviešu akadēmisko darbu, kas kalpotu nacionālās kultūras kopšanai un jaunu darbinieku sagatavošanai. Lielu daļu no diskusiju laika aizņēma problēma, kā noskaidrot komūnisma teoriju un praksi amerikāņiem un citiem, kas sajauc viņu propagandu ar īstenību. Tika minēti gadījumi ka mūsu studenti nav pietiekami spējīgi atbildēt uz amerikāņu jautājumiem par komūnismu. Tikai pašās beigās izraisījās jautājums par koordinētu latviešu akadēmiskā darba oragnizēšanu, bet, kad konkrēti vajadzēja apspriest jau esošo pasākumu izveidošanu apvienotā augstākā latviešu mācības institūtā, vairākiem dalībniekiem laiks bija jau doties mājās. Sanāksme, kas bija kupli apmeklēta un kuŗas dalībnieki labprāt piedalījās diskusijās civilizācijas problēmu risināšanā, arī šoreiz beidzās bez praktisku lēmumu pieņemšanas turpmākai darbībai.

S.

DAINAS KOŖA 5 GADU JUBILEJAS VAKARĀ

Dainas koŗa valde un diriģente savā svētku vakarā. No kr.: E. Dzeguze, koŗa pr. A. Jankovskis, dir. E. Freimane. Stāv: J. Petzals un A. Vītola. J. Kreiļa foto.

Dainas koris, pēc sava gadskārtējā koncerta, kas guvis labas atsauksmes ne tikai latviešu kritikas vērtējumā, bet cildināts arī lielajā Kanadas presē, sestdien, 11. decembrī bija sarīkojis koŗa vakaru, kurā bez pašiem koristiem piedalījās arī viesi. Koristes bija gādājušas par bagāti klātiem galdiem, un kādu torti greznoja tautas dziesma „Pilna upe baltu ziedu" ar divbalsīgu nošu rakstu, kur netrūka pat dinamisko zīmju un pati diriģente ar lielu takts zizli rokās. Diriģentei E. Freimanei koristi pasniedza heliokopteru, jo viņa bieži sūdzējusies, ka koristu balsīm trūkstot viegluma, tikai par nelaimi tagad mājās lieli strīdiņi, jo arī diriģentes dēlēns grib to laist gaisos.

Vakars ritēja lielā omulībā, un koristi bija gādājuši arī par humoristiskiem priekšnesumiem. Nelielā oficiālā daļā Dainas koris un diriģente saņēma daudz apsveikumu un labus vēlējumus turpmākā darbā. Jauku dāvanu — albumu, kurā ievietot kritikas, uzņēmumus un aprakstus par koŗa gaitām, korim pasniedza DV Toronto nod. Tā kā Dainas koris vēl nav nodibinājis padomi bikšu lenču ordeņa piešķiršanai, tad vecos koristus, kas korim palikuši uzticīgi no tā dibināšanas, skaitā 12, dekorēja ar ziediem. Suminājа arī čaklākos mēģinājumu apmeklētājus. Bez viesiem runāja arī koŗa priekšnieks Arnolds Jankovskis un diriģente Erika Freimane.

NOVADA DZIESMU SVĒTKI MILVOKOS TUVOJAS

Pēdējā novada dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē priekšsēdis A. Bolšteins ziņoja, ka novada dziesmu svētkiem Milvokos, nākamā gadā 29. maijā, pieteikušies sekojoši jaukti kori: E. Brusubārdas koris Milvokos (diriģ. E. Brusubārda), Milvoki Sv. Jāņa draudzes koris (A. Sineps), Minneapoles un St. Paulas latviešu ev. - lut. draudzes koris (K. Pone), Indiānas latviešu b-bas koris (V. Meļķis), Detroitas latviešu koris (P. Banders), E. Ramata koris (E. Ramats), Omahas latviešu ev. - lut. draudzes koris (koŗa pārst. N. Zariņš). Vīru koŗi: Milvoku DV apvienības (V. Aparjods), vīru koris „Daugavieši" Čikāgā (V. Vištelis) un Minneapoles DV apvienības vīru dubultkvartets „Latvis" (diriģ. A. Siltāns).

Svētku virsdiriģentu pienākumus uzņēmušies V. Ozoliņš, P. Banders, Ed. Ramats un E. Brusubārda.

Svētku laikā notiks arī dažādi citi sarīkojumi: foto, daiļamatniecības u. c. skates, teātra izrādes, sporta sacensības, deju vakars un tautas svētki.

Čikāgas latviešu organizāciju apvienības pr-dis A. Būmanis novada dziesmu svētku rīc. komitejai atsūtījis apsveikuma vēstuli.

Kanadas grāmatas

Kanadas apgādi 1954. gadā laiduši klajā diezgan lielu grāmatu klāstu. Dažas no tām varētu interesēt arī mūsu lasītājus.

FALL OF A TITAN by Igor Gauzenko (Casells, $3.75). Guzenko, kā tas gandrīz visiem zināms, būdams padomju šifru pārzinātājs-ierēdnis, izvēlējies brīvību un Kanadas iestādēm nodeva materiālus, kuŗi palīdzēja iznīcināt krievu spiegu tīklu Kanadā. Ar šo savu pirmo grāmatu Guzenko ir sniedzis darbu, ko salīdzina ar krievu lielo rakstnieku daiļdarbiem. Tas ir stāsts par dzīvi zem nesaudzīgās komūnistu valsts varas. Tur tēlota dzīve šai režīmā, kad cilvēki cīnās ne vien par varu, bet bieži par kailu dzīvību. Book-of-the-Month Club Kanadā to izraudzījās kā ieteicamu grāmatu, un tā ir pārstrādāta arī filmai.

THE FIVE SEASONS, by Karl Eska (Macmillan, $4.50). Drūms, bet bieži aizkustinošs un dramatisks sacerējums par veselu gadu Padomju Krievijas turkmeņu republikā. Stāsta teksts ir vispārīgā cīņa par eksistenci visos četros gada laikos: pavasarī, rudenī, ziemā un vasarā, un, galvenais, ar badu. Karls Eska ir kāda Silēzijā dzimuša žurnālista pseudonims. Viņš kaŗa laikā bija nokļuvis krievu rokās, pavadījis gandrīz divus gadus Sibirijas nometnēs un kādu laiku Turkmeņu republikā Vidusāzijā. Šī pieredze deva vielu viņa stāstam. Tanī ir visai saistīgi tēlojumi, bet vietu vietām tulkojums angļu valodā neveikls.

THE WHITE AND THE GOLD by Thomas B. Costain (Doubleday, $5.00). Tas ir Kanadas pirmo 150 gadu vēstures romāns, kas ieguvis lielu popularitāti. Tur mēs sastopamies ar Kartjē, Šampleinu, Lasalu, fantastisko Lemoinu un citām Kanadas vēsturiskām personām.

THE ECONOMIC FUTURE OF CANADA, by H. M. H. A. van der Valk (McGraw - Hill, $3.75). Mēdz sacīt, ka holandiešiem ir tieksme būt atturīgiem, un nepārsteigties ar saviem vērtējumiem, bet Dr. van der Valk, kas ir Utrechtas universitātes tiesību fakultātes dekāns, un Starptautiskā naudas fonda pētniecības nodaļas padomnieks, ir visai līriski noskaņots, runājot par Kanadas tagadējo un iespējamo labklājību. Viņš slavē Kanadas saimnieciskās metodes, tās veselīgo banku sistēmu un valdības neiejaukšanās politiku. Viņš domā, ka Kanada pārspēs kā Vāciju, tā arī Britaniju rūpniecības ražošanā un „kļūs par vienu no svarīgākajām saimnieciskām un militārām varām pasaulē." Visai uzmundrinošs ziņojums, kas kļūst vēl vairāk ievērības cienīgs tāpēc, ka to nav sarakstījis kāds kanadietis.

GOLD IN THE BRASS, by Margaret F. Leatherborrow (Ryerson, $4.00). Vai pilsētnieks var būt sekmīgs lauksaimnieks un iegūt labu iztiku no lauksaimniecības? Margareta Līserbaro uz to atbild ar pasvītrotu jā. Tomēr tam jābūt īstam vīram un tam vajadzīga tāda pati sieva. Alfreds Līserbaro bija ievainots kaŗa veterāns, agrākais Montreālas tekstiltrādnieks. Viņš apprecēja savas slimnīcas slimo kopēju, un pēc kaŗa viņi abi sāka saimniekot uz laukiem Elora centrālā Ontario dienvidos, Gvelfas tuvumā. Tas ir stāsts par personisku drosmi un apņēmību pārvarēt visus šķēršļus.

C. S.

MĒĢINA DZĪVOT

(15. turpinājums).

Šoreiz viņam gar abiem sāniem bija nosēdušies citi, kaut gan parasti viņš bija sēdējis viens, atdalīts it kā ar neredzamu sienu. Viņa pazina blakus sēdētājus, kas, šķiet, pat sarunājās ar svešo. Nekas, viņa pagaidīs, viņa bija pacietīga, izturīga, neatkāpīga. Atspiedusies pret stenderi, viņa izrieza krūtis, slīdināja skatu pār apmeklētāju galvām uz sarkano tribīni, kur jau kārtējais runātājs bija uzkāpis. Šovakar visa būšana Klitijai likās vēl desmitreiz garlaicīgāka nekā citām reizēm, jo iztirzāja īsā kursa nodaļu par vēsturisko materiālismu. Atvalkanie jēdzieni, daudzie svešvārdi, atšķirība starp ideālismu un vēsturisko materiālismu nemaz nelīda Klitijas stiprajā, bet domāt nepieradušajā galvā, kur atsitās tikai skaņas, teikumu drumslas. Ja viņa nebūtu apņēmusies šodien, lai lūzt vai plīst, satikt svešinieku, tad būtu tīkojusi klusām nozust no šīs sapulces. Tagad skats, atvērdams viņas gribu, lūkojās uz lielo, no muguras puses redzamo galvu. Kā māsai Zelmai, tā arī viņai bija cienība pret gudrību, pret zināšanām, pret cilvēkiem, kas šķitās protam vairāk, kaut gan viņas pašas dzīve neļāva iegūt daudz zināšanu. Ko šis neapšaubāmi gudrais cilvēks domāja, klausīdamies runātāja neveiklo klāstījumu par vēsturiskā materiālisma filozofiju? Klitija mēģināja uztvert viņa domas no galvas pakustējuma, bet svešinieka bāli iesārtās, drusku atliekušās ausis likās, tikai nopietni klausāmies, lai gan viss šeit paustais viņam, droši vien, sen bija zināms, rūpīgi pārbaudīts, atmests labāku, pareizāku atziņu vārdā. Ka viņš nebija komūnistu draugs, to Klitija bija izmanījusi no viņa agrākām ierunām debatēs, no tāda tikko manāma pārākuma, kas izskanēja vienmēr lietišķos vārdos.

Runātājs stāstīja apnicīgi gaŗi, gandrīz ik teikumā piesaukdams Staļinu, Ļeņinu. Viņš atgādināja krievu popu, kas, salasījies protojereja Avakuma rakstus, tajos atrod visas laicīgās, garīgās gudrības avotu. Nekoptie pinkainie mati arī liecināja par šo radniecību. Beidzot ap pulksten vienpadsmit vakarā viņš piekusa, uzaicināja klātesošos jautāt, ja kas vēl neskaidrs, bet visi bija tā apdulluši, ka metās tikai uz durvīm. Burzā svešinieks tīkoja nemanot no nama izsprukt, bet Klitija, kas uz to gaidījusi aizstājās viņam ceļā.

„Te jūsu cepure, mētelis," viņa teica, pasniegdama šīs tērpa daļas. „Iesim kopā."

Svešinieks paskatījās uz sievieti gaišām, mierīgām acīm, gribēja kaut ko teikt — Klitija jau sagaidīja noraidījumu, — bet apdomājās, iebāza rokas mēteļa piedurknēs, ko viņa turēja, it kā būdama labākas viesnīcas apkalpotāja vecajos laikos. Viņi izgāja uz ielas gluži tumšā ziemas naktī. Zvaigznes nespulgoja. Klitija, neatlaidīgi jautādama, uzzināja, ka viņš ir pārvaldnieks Iekšrīgā, kur arī pats dzīvoja. Viņš bija mazrunīgs, taču uz jautājumiem atbildēja vienkārši, bez aplinkiem. Klitija šai tuvumā jutās labi. No viņa staroja miers, drosme, klusa dvēseles laime, kaut gan viņa dzīve šai laikā nebija neko labāka par citu dzīvēm. Viņš nestāstīja par savu pagātni, par reiz bijušiem amatiem, par zaudētu bagātību, pieminēja vienīgi, ka esot daudz domājis, lasījis, krājis mantas, ko pat krievi nevarot atņemt. Klitijai taisījās paspruka, ka arī viņa labprāt lasot, tomēr laikā apkaunējās: cik nožēlojams bija tas, ko lasījusi — daži lubu romāni, reta teicama grāmata, ko Zelma bija atnesusi no skolas. Tāpat viņa nojauta, ka svešiniekam nebūt nebija svarīgs tas, ko viņa būtu vai nebūtu lasījusi, ka viņš kopš pirmajiem acumirkļiem nostājās kā cilvēks pret cilvēku. Viņai no tam kļuva silti, priecīgi. Iedama pa šņirkstošo, apledojušo ietni, viņa reizēm pieskārās pavadonim ar savu sānu, it kā tēlodama paslīdēšanu, bet viņš neievēroja šo labpatikas parādīšanu, uzskatīdams to par nakts gaitas nejaušību. Tas Klitijas dedzību neatvēsināja, griba ar svešinieku tuvāk saskārties neatslāba. Meitene smēja klusus, guldzošus smieklus, reibdama no tiem pati. Viņš tomēr palika atturīgs, lai gan šo to atklāja par sevi. Viņš Latvijas laikā bijis vēsturnieks, pētījis sevišķi trīspadsmito, četrpadsmito gadsimteni, rakstījis monografiju, tas ir apcerējumu, viņš tūdaļ sevi pārlaboja, jo biedrene svešvārdu varēja arī nesaprast. Viņa par šo pārlabošanos smējās sevī vēl laimīgāk. Tagad tam visam vairs neesot nozīmes, viņam jāslēpjot savi brīvvalsts nedarbi, veiktie pētījumi, iesāktais raksts. Latviešiem visi savi garīgie dārgumi jāpaglabājot. Viņš cerot, ka biedrene viņu nenodošot.

Viņi iegriezās šaurā Iekšrīgas ieliņā, kad priekšā kā no zemes iznira divi krēslā tikko vīdami stāvi. Svešinieks ar Klitiju gribēja izvairīties no tiešās sastapšanās, bet par vēlu, barga balss krieviski uzsauca: „Stoi!" Tūdaļ uzzibsnīja kabatas gaismeklis nācējiem tieši acīs. Klitija dzinekļīgi piespiedās savam pavadonim, kurš neapjuka, bet patruļai kaut ko ļoti mierīgi, ļoti apsvērti krievu valodā paskaidroja. Klitija, vairāk ēnā būdama, redzēja čekistu zilloku cepures, revolveru stobrus gar gaŗo mēteļu sāniem. Ko teica svešinieks, ko prasīja iebrucēji, viņa nesaprata, jo kā visi Latvijas laikā dzimušie vai augušie krievu valodu nebija mācījušies. Beidzot čekisti nonirgājās par pārīti, kuŗa mīlestība tādā saltā naktī dabūšot zilo degunu, uzspīdināja vēl gaismu Klitijai, neatrada to pārāk pievilcīgu, iekārojamu, palaida viņus garām. Varbūt, tieši viņas tīksmīgā piekļaušanās bija abus izglābusi, jo mīlas pāris arī čekistiem nelikās aizdomīgs politiskā ziņā.

Drīz viņi nonāca pie tumšā, veclaicīgā nama, kur svešinieks teicās dzīvojam. Viņš, slēgdams vārtus ar savu atslēgu, jautāja:

„Uz kuŗu pusi jums tagad ejams, biedrene?" Viņš negrasījās meiteni pavadīt. Tā bija labāk.

„Uz Pārdaugavu," viņa teica, kaut gan viņas mājoklis atradās pretējā pusē: nevarēja taču atzīties, ka viņa tecējusi viņam līdz kā pieklīdis suņuks pa auksto ziemas nakti.

„Jūs salstat: Pārdaugavā bija arī mana māja. Tur vēl tagad dzīvo mana ģimene," viņš piebilda, kad viņa netaisījās projām.

„Jūs te dzīvojat viens pats?"

„Tā iznāk."

„Esat šķīries no sievas?"

„Ne gluži." Viņš strupajās atbildēs tomēr pateica daudz par sevi, jo Klitija izaicināja ar savu neatlaidību. Viņa joprojām kavējās. Kad nekas nenotika, viņa tieši vaicāja, drusku biklāk:

„Vai nepateiksit man savu vārdu?"

Likās, viņš tumsā pasmaidīja. Klitija neskatījās uz viņu.

„Mans vārds lai jums ir Miķelis Mukdāns. Esmu no augšzemniekiem, tāpēc tas drusku savādāki skan."

„Esmu arī no turienes. Klitija Rūsane," viņa steidzās piebilst, lai tikai ilgāk pakavētos. Viņš gribēja zināt viņas šaurāko dzimteni — pagastu, mājas, bet te nu viņai bija jāatzīstas par rīdzinieci, jo jau agrā jaunībā vecāki izceļojuši uz galvaspilsētu. Saites ar dzimto pagastu vājas. Viņa pati tur nekad nav bijusi. Nu gan bija pēdējais laiks iet projām. Kavēšanos vairs nevarēja attaisnot. Viņš vēra dzelzs vārtus ciet lēni, bet noteikti. Drīz auksti stieņi stāvēja starp viņiem, viņa nevarēja vairs pieglausties.

(Turpinājums sekos).

...da 18. decembrī

...NE, skaista 5 ... istabu māja pie ... iespējas, moderna virtuve, ... 5% alkšņa ... mēnešmaksa. ...500.

A

...ONTO

...vētku tir-... Visilielākā ... uzņēmumus ... 100. Dažā-... ... svecītes, ... svecos

... visjaunā-... kartiņas. ... jumi, lei-

... līdz

...ZEGUZE

...ES &

...M 6-1461 ...ison Sq. ... sieri.

...UGIEM ...OS ...EŠIEM ...DNG ...S

...ndsmit gados ...pācija, bēgļu ... Amerikā. ... ģimeni, un ...ijas, nostāsti.

...MATNICĀ ...TO

...U EGLĪTES ... arvis un Carlton ... mājās

...REIĻA STUDIJA ... 445 Pape Ave

Bruno Puriņš

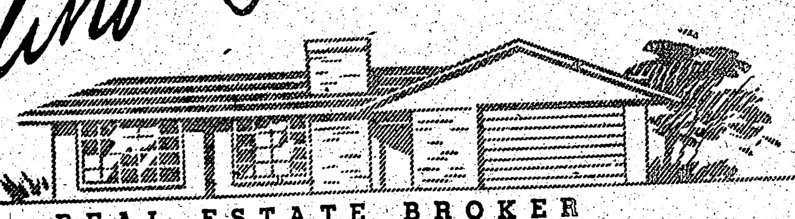

REAL ESTATE BROKER

Active Member of Toronto Real Estate Board

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ

FARMAS: ORANGEVILLĒ, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

PĀRSTĀVJI FARMU LIETĀS

VALTERS GOBA. Tel. 94J13 Dundalk

NICK. BORISS, R.R.3. Waldemar, Ont.

GALVENAIS BIROJS **OL 7561**

1318 BLOOR St. W. Toronto. Birojs atvērts no pl. 10-10

Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

HIGH PARK rajonā 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, cietkoka grīdas, 2 virtuves, dubultgarāža. 2. stāvu iespējams izīrēt par $90.00 mēnesī. Pilna cena $16.000.

INDIAN RD. rajonā 7 istabu ķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens-eļļas apkure. Izdevīga 2 ģimenēm. Prasītā cena $14.800. Iemaksa $4.000.

PILSĒTAS AUSTRUMOS, ļoti tuvu satiksmei un veikaliem. Liela ķieģeļu māja, 9 istabas, 2 apkurināmas saules istabas, 3 virtuves, ūdens-eļļas apkure. Garāža. Prasītā iemaksa $5.500

Par augšminētiem un daudz citiem īpašumiem zvanīt

E. PUĶĪTIM, OL 7561 vai R. ŠILDERAM

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel.: darbā OL 7531, mājā HU 8-1488

Iris PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem.

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi. Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

---

MATINEE HATS

DĀMU CEPUŖU VEIKALS

850 Bloor St. W. (pie Ossington Ave), tel. LO 7076 Toronto

Krājumā: velūra, filca un kokteiļa cepures

Pagatavo arī no pienestā materiāla un pārveido lietotas cepures. Gatavojam kažokiem piemērotas cepures un uzročus

MARTA ŠVERNS

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)

no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel. OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. ANNA LAUKS

86 BLOOR ST., WEST. TORONTO

Physicians & Surgeons Buliding, ieeja no sāniem, istaba 614, Pirmdienās, trešdienās un sestdienās no pl. 10—12 rītā, pārējās dienās no pl. 6—8 vakarā.

Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349

Dr. SILVIJA UZANS

BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBĀS

No pl. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās, ceturtdienās, sestdienās arī no plkst. 12—1

52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2892

TORONTO

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Švelcē

SPECIĀLISTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)

3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal

Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Dr. Inese Ziedins

ĀRSTE ZOBU SLIMĪBĀS

218 Greenwood Ave, Toronto, Ont. RI 2922

Pieņem no 1—9 katru dienu, sestdienās no 9—1

ZOBĀRSTE

ŅINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.

pieņem pirmdien un trešdien no 2—9 vakarā, otrdien un piektdien no 9—5 vakarā.

660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas Slēgts no 14. — 28. augustam

O. E. CARSON

Ltd., Realtor

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

A. KAMPE 490 COLLEGE ST. WA 4-7121

Viena no lielākajām un aktīvākajām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām

Mājas pērkot, sagādāju aizdevumus par zemiem procentiem līdz 2 gadiem

---

UZ PASŪTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢĒRBUS

V. KUČĀNS

387 Milverton Blvd. Tel. GE 6813, Toronto

Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas, katrai sezonai. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, satīna oderes un labākos pārējos piederumus.

10% atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem 10%

Katru dienu no pl. 9-21, seid. no pl. 9-16

20% LĒTĀK 20% LĒTĀK

S & G RIEPAS

459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. OL 6602

- 20% atlaide uz jaunām riepām 20%
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Stūres ass regulēšana Garantēts darbs

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

Radio un televīzijas tehniķis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Garantēts darbs.

62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6708 TORONTO (552)

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadina stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto (168)

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W. Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel

WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont.

Iepr. telef. pieteikšanās

WA 3-2395

Dr. S. V. FEINMAN

Vīnes universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739

Pieņem 6—9 vak., sestdien no pl. 2—7 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto

Runā vāciski un krieviski

Dr. med.

K. ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 6 3 Brock Ave) Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus. Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 6-9614

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON, igauņu jurists, mājās MA 0141, Toronto (697)

PIEPRASIET KONSERVĒTUS

ŽĀVĒTOS ZUŠUS un **ZUŠU GALERTU**

Pasūtinājumus lūdz adresēt

A. ROSE

10 WIDMER ST., TORONTO

Tel. EM 8-7000

ATLAIDI 20% skolēniem un studējošiem,

Aleksandrs Kānbergs

596 Sherbourne St., Toronto

Tel. WA 1-7149

Kungu un dāmu drēbnieks

A. SILAVS

634 Ontario St., Toronto

Tel. WA 4-8855

Uzvalki un kostīmi, sākot ar $35

FRANK VASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403

COLLEGE un Spadina ielu stūrī

Tel. birojā — WA 2-6111

WA 2-6112

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KRĒMANIS

109 Moberly Ave, Toronto

Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO

(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494

Acu pārbaude Recepte

SINGER

pārbūvētās pārnesamās ELEKTRISKĀS ŠUJAMMAŠĪNAS

Pilna cena $19.95

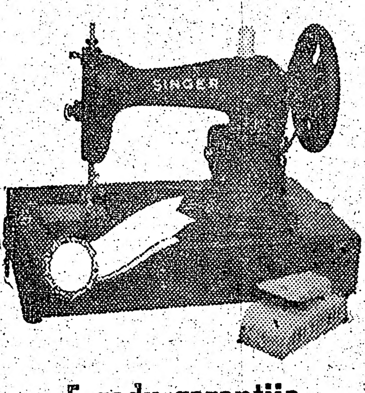

5 gadu garantija

- jauni krāsotas
- jauns motors
- jauns pārvalks
- jauns kontroles pedālis

Ekspertu pārbūvēts, ar dažām Imperiāla daļām

Zvaniet bez atlīdzības demonstrējumiem

WA 1-5161

IMPERIAL SEWING MACHINES Co. Ltd.

289 College St., Toronto

762 King St. E. Kitchener

Tel. 2-6853

ZIEMASSVĒTKIEM

jau dabūjamas dažādu šķirņu augstākā labuma

PIPARKŪKAS

23. un 24. decembrī pārdošanā būs speciāli gatavoti SPEĶA PĪRĀGI un „ŠTRICELES" ar dažādiem pildījumiem

MŪSU PARASTIE RAŽOJUMI:

- Visādas maizes, kūkas, tortes, cepumi.
- Vienmēr krājumā delikateses un ārzemju konservi
- Pasūtinājumus svētkiem lūdzam nodot laikus
- Sestdienās piegādā mājās.

Pavasara maiznīca

398 Queen St., E. Toronto, tel. EM 4-4993

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

Mūsu speciālitāte — līgavu buketes un citi ziedu sakārtojumi dažādos stilos.

Visplašākā izvēlē rozes, lilijas, kallas, tulpes, narcises, acālijas, Alpu vijolītes, hiacintes utt.

Ziemassvētku svecītes un lukturīši

Kanadas latviešu daiļamatnieku s-bas salons

LAIPNI LŪDZAM PASŪTINĀJUMUS ZIEMASSVĒTKIEM IZDARĪT LAIKUS

802 Bathurst ielā pie Bloor, KE 3884

Toronto

LITTLE BEAUTY SALON

(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 St. CLARENS AVE, Tel. ME 5937 (pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto

Elektr., ķīmiskie aukstie ilgviļņi. Krāsošana un balināšana. Sejas kopšana

---

AMARYLLIS SARGA JŪSU SKAISTUMU!

Ziemassvētkos dāviniet skaistumu sev un draugiem!

Pasi un diplomus neviens jums neprasa, bet jūsu labais izskats ir jūsu ieteikšanas raksts. Lietojiet ik dienas tieši jums piemērotus preperātus, ko ELZA PĒRKONE nodevusi jūsu rīcībā pēc pazīstamām un iecienītām receptēm.

Pieprasiet mūsu cenrādi

Kanadā: ELZA PĒRKONE, Amaryllis Cosmetological Institute, 61 Charles Street West, tel. WA 1-9011

ASV: Miss A. Matuzels, Greenwood Mountain, Maine

Lasiet paši un dāviniet citiem!

Karavīru biografiju serijas I grāmatiņu

BUTKUS

Līdz ar šo jūs atbalstīsit DV aprūpes darbu

Maksā 25c. Izsūtām pa pastu, pasta izdevumi 5c

DABŪJAMA

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

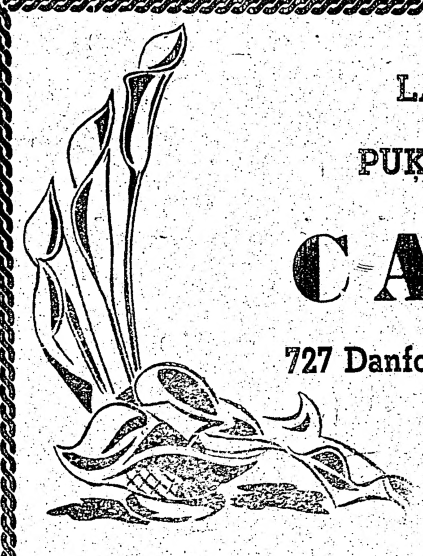

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape,

tel. HA 9911, Toronto

Griezti ziedi, podu puķes, mirtes un zaļumu stādi bagātā izvēlē. Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem eiropiešu un kanadiešu gaumē. Palmas dekorācijai.

Ziemassvētku svecītes, apsveikuma kartītes un tautiskās lelles, spilveni un audumi

Diplomētas puķu sējējas — Latviešiem atlaide

Laipna apkalpošana — Piegāde mājās

Tautieši, sagaidiet Ziemassvētkus un Jaungadu pašā mājā!

JO AR MŪSU AIZDEVUMU SAGĀDI PAR 3% GADĀ UZ 2 GADIEM TAGAD JUMS IR IESPĒJAMS PAŠIEM IEGĀDĀTIES SAVUS ĪPAŠUMUS

V. PALMA
sniedz pakalpojumus latviešu valodā
MĀJU PIRKŠANAS-PĀRDOŠANAS LIETĀS
RI 3670
G. BATCHELLER, BROKER, 33 FAIRVIEW BLVD.

MŪSU REKLĀMA —
IZDEVĪGS TIRDZNIECISKS DARĪJUMS!
Šinī nedēļā labākais piedāvājums:
BROADVIEW — DANFORTH rajonā 14 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, cietkoka grīdas, 4 vannas istabas, 3 virtuves, 3 ķieģeļu garāžas. Ūdens-eļļas apkure. Ļoti izdevīgs darījums
Māja atrodas skaistajā Playter iecirknī

Š. G. 31. DECEMBRĪ, PL. 8.00 LĪDZ 1955. GADA PL. 2 RĪTĀ **KOLUMBUS ZĀLES** PLAŠAJĀS TELPĀS
Jaungada sagaidīšanas balle
Ar visām tradicionālām izdarībām. Laipni lūdzam galdiņus rezervēt jau laikus pa tel. EM 8-0792
VISUS LAIPNI IELŪDZ
DV Toronto nod.

BALLE GADU MIJĀS
VECĀ GADA VAKARĀ PLKST. 21.00 GRANDIOZAJĀ
STRATHON KLUBA ZĀLĒ 568 CHRISTIE ST., TORONTO (pie St. Clair Ave)
Ar jautrību Jauno gadu palīdzēs sagaidīt vīru kvintets J. DZEGUZES vadībā, ĒRIKAS FREIMANES pavadībā un EDGARA ĀBELES gādībā
Vietas pie galdiņiem zālē tikai 800 personām. (Lielākā zāle Toronto).
Par nepārtrauktu dejas mūziku gādās iecienītā igauņu deju kapella.
SILTI UN AUKSTI, VĀJI UN STINGRI ATSPIRDZINĀJUMI
Neierobežotas parkošanas iespējas. Iegādājieties ieejas kartes laicīgi: Lotus puķu veikalā, J. Dzeguzes veikalā Little Riga, Toronto Latviešu Biedrībā, 198 Osler ielā (tel. MU 4732), un pie TLB un TLSK valdes locekļiem.
GRANDIOZS SARĪKOJUMS — GRANDIOZĀ ZĀLĒ RĪKOTĀJI

Jauns latviešu uzņēmums!
TIEK ATVĒRTS AR Š. G. 21. DECEMBRI
THE LITTLE HOME BAKERY
Īpašnieks A. VILPORS
1774 Eglinton Ave, Toronto, tel. RU 1-3935
Piedāvā: Dažādus konditorejas cepumus, piparkūkas, tortes, kliņģerus, speķa pīrāgus, smalkmaizītes, kā arī dažādus cita veida cepumus. Pasūtinājumus pieņem visāda veida konditorejas izstrādājumiem katrā laikā.
Pasūtinājumus tiek lūgts nodot laikus

Latviešu literatūras pamats
R. BLAUMAŅA KOPOTI RAKSTI
1. daļa $18.00, 2. daļa $21.00, kopā 11 sējumu

DĀVINIET
nupat pienākušās jaunākās grāmatas
ZIEMASSVĒTKOS

Saša Ziemels — DŽUNGĻU MEDNIEKS, ies.	$3.00
Jānis Veselis — LAIMAS MIRDZUMĀ, dzejas	$2.50
Irma Grbzde — RUDENS NEGAISS, romāns	$2.80
Lidija Pērļupe — PRIEKŠPILSĒTAS NOSLĒPUMS JAUNATNEI	$1.80
J. Sudrabiņš — NICIBAS VIESULIS, ciņas Volchovā ar daudz ... uzņēmumiem	$2.90
Dz. Steinbeks — PAR PEĻĒM UN CILVĒKIEM	$2.40
P. Rozītis — DIVAS SEJAS	$2.80
A. Eglītis — NEIERASTĀ AMERIKA	$4.50
K. Strazds — NĀVE IELENKUMĀ	$3.25
Hofmaņa — VELNA ELEKSĪRI	$3.25
Ortega-Y-Gasset — MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU	$3.35

Dabūjamas
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
123 HURON ST., TORONTO
SVĒTDIEN, T. I. 19. DECEMBRĪ, BŪS ATVĒRTA NO PL. 10 RĪTĀ LĪDZ 8 VAKARĀ

VENUS
LATVIEŠU
PUĶU VEIKALS
105 Roncesvalles Ave,
Toronto
Tel. OL 4645
Ziedu sakārtojumi kāzām un citiem gadījumiem, kā arī
- GRIEZTI ZIEDI,
- PODU PUĶES,
- GREZNUMA STĀDI

Latviešiem atlaide

BLOOR — SPADINA rajonā izīrējamas 2 istabas un virtuve. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pl. 5-9 vakarā, sestdien, svētdien visu dienu WA 2-6922, Toronto. (666)

IZĪRĒJAMAS 2 istabas un virtuve (viss apakšstāvs) Eglinton — Bayview rajonā. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. MO 6922. (649)

COXWELL — GERRARD rajonā izīrējamas 2 istabas ar vai bez mēbelēm 2. stāvā jaunā mājā. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt tel. — GE 2194, Toronto. (677)

CENTRĀ izīrējamas mēbelētas istabas ar visām ērtībām vienīniekiem. Tel. EM 4-6813, Toronto. (635)

BROADVIEW — DANFORTH rajonā izīrējama mēbelēta istaba ar virtuvi. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. GE 6172, Toronto. (596)

HIGH PARK — BLOOR rajonā 2. stāvā izīrējama saulaina mēbelēta istaba ar virtuvi. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. JU 4531, Toronto (672)

IZĪRĒJAMA labi mēbelēta istaba, labā satiksmes rajonā. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. LA 7594. Toronto. (653)

HIGH PARK rajonā izīrējama nemēbelēta istaba un virtuve 2 personām. Laba satiksme. Tel. JU 3388, Toronto. (663)

MEKLĒ mēbelētu istabu labā mājā Toronto rietumos, tuvāk centram. Zvanīt tel. EM 8-0792, Toronto. (660)

Izīrējams 1—5 istabu dzīvoklis satiksmes centrā. RI 5697. Toronto

SAULAINS dzīvoklis 2. stāvā High Park rajonā (3 istabas un virtuve) $90.00. Apskatīt pēc pl. 5.30 vakarā, vai sestdien un svētdien katrā laikā, 373 Pacific Ave, Toronto. (664)

RIETUMOS izīrējama mēbelēta istaba vienam vai diviem kungiem, uz vēlēšanos ar pilnu pansiju labā satiksmes un iepirkšanās rajonā. Garāža. Zvanīt no pl. 5—8 vakarā. LY 0814, Toronto. (675)

MĒBELĒTA istaba ar virtuvi izīrējama. Ledusskapis. Coxwell — Springdale rajonā. HA 7987, pēc plkst. 4 vakarā. (632)

ASPHALT SERVICES Ltd.
1284 WESTON RD., Tel. JU 4734

RESILACRETE ASFALTA PRODUKTI:
20 dažādi asfalta kombinējumi katrs savai vajadzībai, piem.: nevienādu cementa grīdu izlīdzināšanai (izlietojams katrā biezumā), mitruma novēršanai pagrabos, bojātu jumtu labošanai, iebraucamo ceļu asfaltēšanai utt.
Sniedzam informāciju par šiem un citiem asfalta produktiem latviešu valodā, kā arī uzņemamies šo darbu veikšanu

GLIDDEN, CASTLETONE — Krāsas, beices un krāsošanas piederumi
GUMIJAS, LINOLEUMA, KORĶA, PLASTIKAS, ASFALTA — Grīdu tailes, cementi un grīdu kopšanas materiāli
ARBORITE, DUROLAM, SANDRAN — Virtuves galdu, plauktu virsmas
MIRAPLAS, WINDSOR, QUAKER, BARKER — Sienu tailes virtuvēm un vannas istabām.
YONGSTOWN METALLA VIRTUVES

VAIRUMTIRDNIECĪBAS CENAS BŪVUZŅĒMĒJIEM
Atlaide visiem latviešiem

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
1247 ST. CLAIR AVE, W., tel. ME 4655, Toronto
Piedāvā: Mājas — Farmas — Apdrošināšanu — Aizdevumus — Mortgages — Apbūves gabalus
STARKMAN'S - BĒRZIŅŠ REAL ESTATE

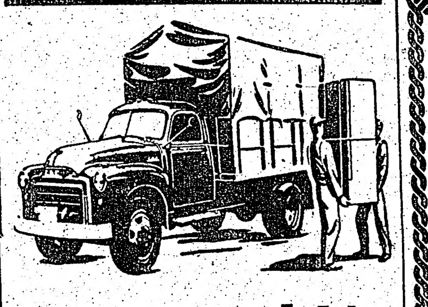
S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
Zvanīt OL 1403, Toronto

INFORMĀCIJAS BIĻETENS
Okupētā Latvija
IZNĀK IK MĒNEŠUS KOPŠ Š. G. APRĪĻA
Saturā lielāko tiesu no pašu okupantu avotiem tādi citāti, kas viņiem ir kaitīgi. Ir arī salīdzinājumi ar brīvās Latvijas laikiem.
Abonements: 8 numuri $1.00
Izdevējs: FREE LATVIAN NEWS SERVICE, postbox 11033, Stockholm 11, Sweden

MAIJA PURENE II DAĻA
AIDAS NIEDRAS ROMĀNS
Tikai iesiets, cena $2.60
Šī grāmata izdota saskaņā ar līgumu un vienīgām izdošanas tiesībām līdz 1956. gada 4. martam, par ko rakstniece saņēmusi pilnu samaksu. Katrs cits izdevums ir rupja patvarība
Vēl krājumā MAIJA PURENE I, zīda sēj., cena $3.40
LATVJU GRĀMATA
P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

LATVIEŠU APTIEKA
19 St. Johns Road, Toronto
(Dundas ielu dzelzceļš līdz Clendenan Ave)
Tel. MU 9543
Pagatavojam zāles pēc ārstu receptēm, medicīniski preparāti, zāļu tējas, Celsija termometri. Krājumā arī dažādi vācu preparāti un Eiropā iecienīti medikamenti. Plašā izvēlē sejas un matu kopšanas līdzekļi.
ZIEMASSVĒTKU DĀVANĀM
Coty, Chanel, Yardley, 4711 un citu firmu ražojumi. Foto kameras, Westinghouse elektriskie mājturības aparāti.
Iespējams rabats Attīsta un kopē filmas
ELZA GALDIŅŠ, farm. maģistre

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Ņujorkā, Ziemassvētku vakarā, 24. decembrī, pl. 7 Betlēmes baznīcā Bruklinā liturģisks dievkalpojums pie mirdzošām eglītēm, māc. R. Zariņš. Draudzes jaukts un bērnu koris, solistes Alma Eglīte, Mirdza Piekalnīte un Ellija Druva. Svētdienas skolas bērni dziedās Ziemassvētku dziesmu virkni, ērģelnieks un diriģents Bruno Skulte.

Ziemassvētku vakarā, 24. dec. plkst. 7 sv. Toma baznīcā Bronksā liturģisks svētvakara dievkalpojums ar eglīti, māc. A. Ozols. Soliste Ksenija Brante. Dziedās svētdienas skolas bērni, pie ērģelēm Rita Pētersone.

Pl. 8 vak. Ziemassvētku vakarā dievkalpojums arī Mūsu Pestītāja baznīcā Port Vašingtonā, māc. F. Treus, pie ērģelēm Valda Rozenšteina.

Ziemassvētku dienā, 25. decembrī būs trīs dievkalpojumi: plkst. 11 Betlēmes baznīcā Bruklinā, māc. R. Zariņš un sv. Toma baznīcā Bronksā, māc. A. Ozols; pl. 2 Port Vašingtonā māc. F. Treus.

Dayton, Ohio, latviešu ev.-lut. Ziemassvētku dievkalpojums ar dievgaldu sestdien, 25. decembrī, Pirmos Ziemassvētkos, pl. 4 pp. St. Paula ev.-lut. baznīcā (239 Wayne Ave). Mācītājs J. Osis. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas skolnieku priekšnesumi un saldumu sadale bērniem.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont. tālr.: 40302.

Svētdien, 19. decembrī, pl. 2 dienā Ziemassvētku eglīte bērniem ar garīgu aktu un sekojošiem priekšnesumiem un kafijas galdu. Visi bērni visos vecumos laipni aicināti piedalīties. Eglītes sarīkojums notiks 195 N. Cumberland St., Port Artūrā.

Ziemassvētku vakarā, 24. dec. pl. 5,30 vak. svētvakara dievkalpojums baznīcā. Dziedās vīru dubultkvartets L. Ārgales vadībā.

Māc. V. Šēfers, (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Londonā,

18. dec., plkst. 7 vakarā, Trīsvienības baznīcas zālē kopīga Ziemassvētku eglīte. 24. dec., Ziemassvētku vakarā, plkst. 6, Trīsvienības baznīcā Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

St. Katarīnēs, 25. decembrī, I Ziemassvētkos Kristus baznīcā, pl. 12 dienā Ziemassvētku dievkalpojums.

Vellandā, 25. decembrī, pl. 2,30 p.p. Ungāru baznīcā Ziemassvētku dievkalpojums.

Londonā, 31. decembrī, plkst. 6 vak., Trīsvienības baznīcā Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th Street, Hamilton, Ontario.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave. So) š. g. 19. decembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA-3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st.. tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 19. decembrī, plkst. 4 p. p. Bērnu Ziemassvētku eglītes vakars.

Piektdien, 24. decembrī, plkst. 7 svētvakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Pirmajos Ziemassvētkos, 25. decembrī, pl. 10.30 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

19. decembrī, plkst. 3 p. p. Ziemassvētku eglīte visiem draudzes bērniem Trīsvienības baznīcā.

24. decembrī — Ziemassvētku svētvakarā — pirmais dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā, pl. 7,30 vakarā, bet otrs dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā, pl. 8,30 vakarā.

25. decembrī — pirmos Ziemassvētkos, pl. 4 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

31. decembrī — Vecā gada vakarā, plkst. 10 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā.

1. janvārī (1955.) Jaunā gada dienā, plkst. 11 rītā dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Bramptonas latviešu ev. - lut draudzē:

26. decembrī — otros Ziemassvētkos, pl. 1,30 dievkalpojums Grace United baznīcā. (Māc. A. Briedis).

Māc. Elmārs Caune, 8616 - 112 Ave, Edmontonā, Alta. Tālr.: 781788.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Avenue, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek Otavā, Sv. Pētera baznīcā, Sparks un Bay ielu stūrī:

22. decembrī draudzes eglītes vakars plkst. 8 vak. (YWCA).

24. decembrī, plkst. 6 vak., Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums. Skolēnu koris. Dziesmu lapiņas.

31. decembrī — Vecgada vakarā — plkst. 8,30 vak. dievkalpojums ar dievgaldu. Dievgaldniekus lūdz iepriekš pierakstīties.

18. decembrī, plkst. 7 vak. dievkalpojums Sault Ste. Marie, Ont., Ciānas lut. baznīcā.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C.

Vankuverā, dievkalpojumi Kitsilano luterāņu baznīcā, 12. avenijas un Stephens ielu krustojumā.

24. decembrī, pl. 9,15 vakarā, Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums.

25. decembrī, pl. 3 p. p. Ziemassvētku dievkalpojums.

31. decembrī, pl. 9 vakarā pateicības un aizlūguma dievkalpojums.

1955. gada 9. janvārī, pl. 3 p. p. dievkalpojums ar Veco strēlnieku Ziemassvētku kauju atceri.

Draudzes eglītes vakars ar bazāru — 18. decembrī, pl. 5 p. p., 1720 Graveley ielā, Commercial ielas stūrī.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave Red Deer, Alberta. Tel. 2918. 218 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel.: OS 3-3284.

Kirklandleikā, sestdien, 18. decembrī, plkst. 18. lut. baznīcā dievkalpojums. Pēc tam bērniem eglīte. Bērniem mācības pl. 14.

Virdžīnijtaunā, svētdien, 19. decembrī, plkst. 14, Anglikāņu baznīcā dievkalpojums. Pēc tam bērniem eglīte. Bērniem mācības pl. 12 dienā.

Norandā, svētdien, 19. decembrī, plkst. 18, United bazn. dievkalpojums. Pēc tam bērniem eglīte.

Sadbērijā, Svētku vakarā, 24. decembrī, plkst. 18, sv. Jāņa bazn. (Pine St.) svētvakara dievkalpojums.

Sadberijā, 25. decembrī, plkst. 14, Ziemassvētku dievkalpojums.

Sadberijā, 26. decembrī, plkst. 16, Ziemassvētku bērnu eglītes sarīkojums baznīcas apakšējā zālē (238 Pine St.).

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q. tālr.: DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī. —

24. decembrī, plkst. 6,30 vakarā — Ziemassvētku vakara dievkalpojums Dziesmu lapiņas.

31. decembrī, plkst. 9,30 vakarā — Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

Bērnu dievkalpojumi — 12. un 19. decembrī, plkst. 12,30 p. p. Dziesmu lapiņas.

Otavā — Sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

26. decembrī, plkst 2 p. p. — Ziemassvētku dievkalpojums.

Draudzes eglītes vakars 26. decembrī pēc dievkalpojuma.

Māc. **Artūrs Voitkus,** Kristus ev. lut. latviešu draudze Hamiltonā: (87 Jackson St., West, Tel.: JA 8-2259):

Ziemassvētku sarīkojums svētdien, 19. decembrī, plkst. 7 vakarā YMCA telpās, Jackson/James ielu stūrī. Programmā svētdienas skolas skolēnu priekšnesumi, teātra uzvedums „Svētā nakts". Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, bērniem brīva. Bērnus līdz pieteikt pa tālr.: JA 8-2259.

Dievkalpojums svētdien, 19. decembrī nenotiks.

Dievkalpojumi Ziemassvētkos un Jaungadā:

Liturģisks Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums 24. decembrī plkst. 6 vak., Pāvila baznīcā. Koncerta daļā piedalās HLB koris diriģenta J. Cīruļa vadībā, dziedātāja Alma Skudra - Kārkliņa un čellists Z. Mielēns. Dziesmu lapiņas.

Ziemassvētku dievkalpojums 25. decembrī plkst. 10 no rīta.

Vecgada vakara dievkalpojums 31. decembrī, plkst. 7 vakarā.

Dievkalpojums svētdien, 26. decembrī nenotiks.

Kičenerā Mateja ev. - lut. baznīcā Ziemassvētku dievkalpojums 25. decembrī plkst. 3 p. p.

Apkārt zemes lodei

● Maršals Tito ap Ziemsvētkiem apmeklēs Indiju, kur nolēmis piedalīties arī tīģeru medībās Indoras maharadžas plašajos medību laukos. Tito uz Indiju dodas ar kādu dienvidslāvu karakuģi. Ceļojuma laikā apmeklēs Bombeju, Delhi, Agru un Taj Mahaj pilsētas, pēc kam dosies uz Burmu un Kalkutu.

● Indiešu armijā atcelts rīkojums sasist papēžus, sveicinot augstākās pakāpes karavīru. Šo britu ievesto paražu indieši atceļ, pamatojoties uz ārstu atzinumu, ka papēžu sasišana, bieži atkārtojoties, var atstāt sliktu iespaidu uz nerviem un mugurkaulu.

● Liels ugunsgrēks iznīcinājis Istambulas tūristu atrakciju — lielo bazāru. Vairāk kā 2000 pārdotavās plosījās uguns liesmas, nodarot milzu zaudējumus. 7 personas ugunsgrēkā aizgājušas bojā, bet daudzas ievainotas. Uguns izcēlies no īssavienojuma.
Bazārs atradās pašā Istambulas centrā, universitātes un sultāna Bajasida mošejas tuvumā. To uzcēla sultāna Solimana laikā (1495-1566) un tas pārcietis jau trīs lielākus ugunsgrēkus.

● Ķeizara Vilhelma II jachta Korsika tagad noenkurota Ģentē, kur to nojauks. Skaistā jachta būvēta 1914. gadā un tā ir 8000 tonnu, viena no lielākām, kāda jebkad būvēta privātām vajadzībām. Pēc Pirmā pasaules kaŗa jachtu konfiscēja franči un kopš šī laika tā apbraukājusi pasaules jūras zem dažādiem karogiem.

● Kamēr citur ierīko mākslīga ledus laukumus, tikmēr Ziemeļnorvēģijas mazajā Bode ciemā ierīkota pirmā ledus kausējamā iekārta. To izbūvējis rūpnieks Reinerts Vilands, lai ziemas laikā uz viņa kantori būtu no sniega brīva ietne. Ietnes garums ir apm. 70 metru.
Līdzīga sniega kausētava zem ietnes asfalta ir Nova Scotia bankas jaunceltnei Toronto.

● Pirms 10 gadiem Norvēģijas Tramsē fjordā nogremdētā lielākā (oficiāli 38.000 t.) TIRPICA vraku no Norvēģijas valdības par apm. 8.000 dol. nopircis bijušais norvēģu pretestības kustības cīnītājs Einars Høvdings. Tas pats vīrs, kas pirms 10 gadiem novērojot vācu kaujas kuģa gatavošanos iziet jūrā, ar slepenu raidītāju palīdzību izsauca angļu lidotājus un uzlaida tos Tirpicam uz pēdām. Tirpica būve Vācijai kādreiz maksājusi 700 milj. marku. Kuģa vraka noplēšanai Einars Hevdings no Hamburgas izsaucis vācu speciālistus, kuri cer iegūt 15.000 to dzelzs materiāla un 15.000 to citu metallu. Daļu materiālu norvēģis jau iepriekš pārdevis Boforas ieroču fabrikām un nelielu daļu par darbu saņems vācu speciālisti, kas savu daļu cer pārdot Rūras metallkausētavām.

● Pēc kompetentu aprindu rīcībā esošām ziņām spriežams, ka krievu pārvaldītajā Vācijas daļā — Vācu „tautas" republikā, darbojas vismaz 6.000 Maskavā skolotu drošības policijas (SSD) ierēdņu, kuri vada vismaz 100.000 okšķeru un spiegu darbību. Apm. 70 proc. no šiem cilvēkiem kļuvuši komūnistiskās drošības policijas „līdzstrādnieki" piespiedu kārtā.

STUDENŠU PREZIDIJA KONVENTA

Ziemassvētku eglīte notiks svētdien, 18. decembrī, pl. 17, TLB telpās, 198 Osler ielā. Kafijas galds un priekšnesumi.

Kad valstu robežas un tautu likteņus nosaka trīs sērkociņi

Vācija īsā laikā sāks jaunu pasaules kaŗu — 1943. gadā brīdināja Staļins

Ir vakars Teherānā. Galda kalendārs Lielbritanijas vēstnieka Irānā sekretāra kabinetā rāda 1943. g. 28. novembri. Vēstniecībā šovakar notikums, ko rīt šos vārdos atzīmēs visa pasaules prese: Viņa Majestātes valdības premjērs Vinstons Čērčils britu vēstniecībā vakariņo ar Padomju valsts visvareno maršalu Staļinu. Tas viss. Kas īsti notika šajā vakarā aiz vēstniecības četrām sienām, tas palika noslēpums. Teherānā patlaban notika „triju lielo" konference par pēckaŗa problēmām, tā bija svarīgāka par Čērčila piekļaušās dineju padomju tirannam.

Čērčils, kas šovakar ir oficiālais namatēvs, laipni aicina sarkano maršalu, kurš vēlāk jau bija titulējams par ģenerālisimu, apsēsties zvilnī. Staļins tūlīt ķeras pie lietas: „Es visam pieeju ar aizspriedumiem. Esmu pārliecināts, ka Vācija īsā laikā pēc sakāves sāks domāt atkal par jaunu kaŗu. Nacionālsociālisti ātri vien pratīs atkal atgūt virsroku. Vai arī pēc Versaļas miera līguma nebija tā pat, kad šķita, ka miers nu gan būs ilgstošs? Un tomēr Vācija ātrā laikā tika uz pekām... Mums, manis prātā, tādēļ jārada organizācija, kas šoreiz kavētu Vācijai tik ātri atkopties."

„Ko nozīmē „ātri"? Cik ilgi jūs to lēšat?", jautā Čērčils viesim.

„Nu 15 līdz 20 gados Vācija jau atkal būs tik tālu...", prāto Staļins, kurš tanī vakarā nevarēja iedomāties, ka jau pēc vienpadsmit gadiem jaunā vācu armija, tā paša Čērčila atbalstīta, kas tanī vakarā Staļinam kaislī apgalvoja: „To mēs nedrīkstam pieļaut, maršāl! Mums jānodrošina miers vismaz 50 gadiem! Ja miers būs tikai gadu 15 vai 20, tad atkal visi upuri bijuši veltīgi!"

„Bet vācis ir strādīga, čakla un attapīga tauta, īsā laikā tie būs uz pekām. Mūsu uzdevums būtu ierobežot Vācijas ražotspējas."

„Jums taisnība, maršāl. Viņu rūpniecība stingri jākontrolē! Es nepiekritīšu, ka Vācija atjauno savu aviāciju, arī civilo ne. Es esmu pret to, ka Vācijā jebkad atkal darbojas vācu ģenerālštābs!"

AR PRŪSIJU JĀRĪKOJAS STINGRĀK

Staļins tomēr paliek joprojām skeptisks: „Kontrole jau bija arī pēc 1. pasaules kaŗa, bet bez sekmēm..."

„Mums toreiz neveicās — mums nebija nekādas pieredzes. Toreiz kaŗš nebija nacionāls kaŗš. Krievija pat miera konferencē nebija pārstāvēta. Tagad tas viss būs citādi."

„Nu, kā tad jūs, prejēr, esat izdomājuši Vācijas lietā?" pētī Čērčila plānus Kremļa diktātors.

„Prūsija jāizolē un tai jāsarūk. Bavārija, Austrija un Ungārija varētu kļūt mierīgu valstu federācija. Bet ar Prūsiju gan jāapietas stingrāk nekā ar pārējo Vāciju, lai pārējās vācu zemes izprot, ka ar to nav nekāda kopā iešana!"

Staļinu tas tomēr neapmierina, un monotonā balsī viņš tikai nosaka: „Vācija ir un paliek mūsu lielākās briesmas!"

Čērčils turpina savu plānu izklāstu: „ Mūsu trim lielvalstīm jādiktē pasaules nākotne! Es nedomāju, ka mums būtu jāuzspiež citām nācijām zināmas valsts formas, nē, brīvība un tiesības jādod visām zemēm! Bet mums trim jāpaliek draugiem! Tā mēs varēsim veicināt arī citu tautu labklājību un laimi!"

Tad Čērčils pievēršas Polijai, kuras dēļ viņa valsts iestājās 2. pasaules kaŗā: „Es ieskatu, ka Krievijas rietumu robeža jānodrošina uz visiem laikiem pret jauniem uzbrukumiem. Es vēl neesmu apsvēris jaunās robežas, taču šovakar, mīster maršal, es labprāt vēlētos ar jums pamatīgi pārrunāt šo jautājumu."

„POLIJU NOŽŅAUGT BŪS GRŪTI," TEICA STAĻINS

Kad Staļins piekritoši pasmaida, Vinstons iekaisis turpina: „Jārēķinās, ka poļi drusku vācietim uzmītu uz varžacīm, bet stipra Polija ir nepieciešamība! Polija nedrīkst iztrūkt Eiropas koncertā!"

„Nu jā, Poliju nolikvidēt mēs nevaram, tai taču sava kultūra, sava valoda..." piekrīt Staļins.

„Vai mēs nepārlūkosim iespējamās robežas? Man gan jums jāatzīstas, ka man nav Apakšnama pilnvaras izšķirt šo smago problēmu, bet tā kā nu mēs esam šeit abi kopā, mēs varētu pārrunāt, vai mums ir iespējama tāda vienošanās, kam piekristu arī poļi."

„Vai šo jautājumu izkārtojot, nevajadzētu būt klāt arī poļiem?" iemīnas maršals.

„Arī es to atzīstu par nepieciešamu, bet vispirms robežu jautājumā mums būtu jāvienojas pašiem."

Savu šefu atbalsta arī līdz šim klusējušais Īdens: „Maršāl, jūs šodien pēcpusdienā, kopsēdē pieminējāt iespēju, ka Polijas robeža rietumos varētu būt ap Oderu. Uz mani tas atstāja dziļu iespaidu. Es jūsu domā redzu jaunas cerības..."

„Jā, vai tad jūs domājat, ka es Poliju gribu aprīt?" turpat vai apvainotā balsī iesaucas Staļins. „Es jums apgalvoju, ka Padomju Savienība nevēlas itin nekā, kas pieder citām tautām! No Vācijas gan mēs labprāt piepaturētu mazu gabaliņu..."

Kad Īdens nobeidz: „Ko Polija zaudējusi austrumos, to tā iegūs rietumos," Staļins izvairīgi atstka: „Iespējams, ka tā ir, iespējams arī, ka ne. Es to nezinu."

Čērčils pa to laiku izvilcis no kabatas sērkociņu karbu un no tās izņēmis 3 sērkociņus, izliek tos uz galda, ar atstarpi vienu no otra, un spraigi saka: „Palūkojieties, maršāl: sērkociņi pa labi ir līdzšinējā Polijas austrumu robeža, vidējais apzīmē Kerzona līniju, bet kreisais — Polijas rietumu robežu. Nu, redziet, tā tās lietas dara!" — un britu premjērs paņem labās malas sērkociņu, kas apzīmēja līdzšinējo Polijas robežu, un noliek to galīgi ārējā kreisā pusē, ar šo žestu pasvītrojot, ka Polija no Vācijas telpas iegūs plašu platību, kādu tā zaudējusi krieviem starp Kerzona līniju un austrumu robežu.

Staļins smaida. Viņš labi saprot Čērčili. Viņš klusē, lai britu premjērs to pieņem par piekrišanas zīmi. Kremļa rijīgo apetītu viņš šovakar vēl nedrīkst parādīt. No britiem jau pietiek. Gan vēlāk, kad rietumu sabiedroto atbalsts vairs nebūs vajadzīgs, viņš diktēs savas vēlmes. Sērkociņu vietā tas varēs demonstrēt sarkanarmijas durkļiem...

Šajā vakarā divi varenie draudzīgās pārrunās, britu sūtniecības namā Teherānā pārsvieda trīs un vēl vairāk miljonus poļus no Austrumpolijas apgabaliem līdz Oderai. Oderai pēc Vācijas sakāves nu bija jākļūst Vācijas robežupei. Tā tie vienkārši izšķir vēsturiskas problēmas. Uz galda pārvietojami trīs niecīgi zēvelkociņi, un 10 milj. austrumvācieši zaudē savu dzimto telpu.

K. Ksa.

ZIŅAS NO PĀRKRIEVOTĀS RĪGAS

Latvijas galvaspilsēta Rīga kļuvusi pilnīgi krievu pilsēta. Latviešu tautības iedzīvotāji, kā arī tur vēl palikušie vācieši sastādot mazākumu.

Šādu ziņu sniedz kāds Kanadā iznākošs vācu laikraksts savā 8. dec. numurā. (Šī ziņa esot nesen saņemta no vecās vācu Hanzas pilsētas pie Daugavas, un laikraksta redakcija to ievietojusi nodaļā: Dzimtene zem padomju zvaigznes).

Starp daudzajām celtnēm, tālāk ziņo laikraksts, ko atkāpjoties sagrāvuši padomju kaŗa pulki, ir Pētera baznīca, kuras drupas tagad esot pārsegtas ar aizsargjumtu. Vēsturiskais nams, kurā kādreiz apmeties krievu cars Pēteris Lielais, tiekot kopts. Jēkaba kapsēta (nodalījums Miera kapos) tikusi atsavināta, bet kapu pieminekļi sadauzīti un daļēji aizvesti. Atsevišķās kapličas tikušas izlaupītas un nopostītas.

Mūs, latviešus, šādas komūnistu nelietības nevar vairs pārsteigt. Saprotams: marmora, granīta u. c. slīpētie akmensbluķi un plāksnes ir arī noderīgs materiāls padomju „ģeniju" krūšu tēlu un piemiņas plākšņu pagātavošanai!

VENUS — CETURTAIS LATVIEŠU PUĶU VEIKALS TORONTO

Pirms dažiem gadiem Biruta Tīruma vēl dzīvoja Vācijā, bet tagad, kopš 9. decembra viņa ir sava puķu veikala īpašniece. Domāju, ka tas Tīrumai no teātra spēlēšanas, kur skatītāji viņu pieradinājuši pie puķēm. Bet pati puķu cienītāja saka, ka tā neesot, — igauņi atverot vienu gaļas veikalu pēc otra, tāpēc latviešiem arī kaut kas jādarot, un latvieši verot vaļā puķu veikalus. Laikam jau viņai taisnība vien būs.

Biruta Tīruma savā ziedu valstībā.

J. Kreiļa uzn.

Tīrumas veikals ir iekārtots pilnīgi no jauna, sākot ar moderno iekārtu un beidzot ar jauno vēsinātavu puķēm, kas pilna krāšņu ziedu. Jaunā īpašniece, kas profesionālās zināšanas ieguvusi Gvelfā pie turienes universitātes, daudz strādājusi, veikalu gaumīgi iekārtojot, un jāatzīst, ka tas izdevies labi. Pirmā pircēja bijusi latviete — A. Čopa kundze. Pirmajā dienā izdalīts par brīvu pāri par 200 rožu. Kāda novēlojusies dāma otrā dienā vēl jautājusi: „May I have my free rose?" Protams, viņa savu rozi arī dabūjusi. Puķes tiek sakārtotas kā eiropiešu, tā kanadiešu gaumē. Svētkiem dabūjamas arī mums parastās Ziemassvētku puķes: acalijas, alpu vijolītes, hiacintes, pointsepijas u. t. t. Pasūtinājumus pilsētas robežās piegādā mājās bez maksas. Veikals pieņem arī pasūtinājumus ārpusē, nosūtot ziedus „pa telegrafu". Pašlaik veikalā ir dabūjamas Ziemassvētku svecītes un lukturīši, kā arī gaumīgas vāzes.

Uz jautājumu, vai B. Tīruma vēl spēlēs teātri — atbilde: „Protams!" Sakarā ar Toronto Nacionālā teātra 5 gadu pastāvēšanu lielā slepenībā tiek iestudēta kāda luga, kurā arī B. Tīrumai esot lepna loma, bet kāda tā un kas par lugu, neizdevās izdibināt. Veikals atrodas 105 Roncesvalles Av., tel.: OL - 4645.

KRIŠJĀŅA RUDĒVICA GADĪJUMS

NYT savā ievadrakstā 10. decembrī apskata jautājumu par patvēruma piešķiršanu vajātiem. ASV Valsts departaments šinīs dienās nosūtījis notu Polijas valdībai, kura pieprasījusi izdot poļu jūrniekus, kas nonākuši Formozā un lūguši tiem dot patvērumu ASV. Polijai nosūtītajā notā teikts, ka ASV arī turpmāk pieturēsies pie savas „tradicionālās politikas, dodot patvērumu apspiestajiem" un ka arī turpmāk apsveiks personas, kas tāpat kā poļu jūrnieki, meklētu patvērumu šinī zemē.

Šinī sakarībā NYT atceras kādu gadījumu pirms 46 gadiem, kad „krievu sociāldemokratu partijas loceklis Krišjānis Rudēvics" nokļuvis ASV un cariskās Krievijas vēstnieks pieprasījis viņa izdošanu. Apsūdzētā aizstāvji centās pierādīt, ka noziegumi, kuros viņu apsūdzēja, ir politiska rakstura. Tā kā apsūdzībā pret R. bija ietverta piedalīšanās sazvērestībā, lai nogalinātu personas un, dedzinātu īpašumus, pieņemt noteiktu lēmumu bija grūti. Tomēr Valsts departaments, kura priekšgalā toreiz bija E. Rūts, nostājās uz viedokļa, ka plānotā pārkāpuma motīvi ir politiski. Bez tam apsūdzētajam nevarēja pierādīt, ka viņš būtu pastrādājis kādu varas aktu. Rudēvicu nenosūtīja atpakaļ, kur cariskā policija to būtu ieslodzījusi cietumā vai pat nogalinājusi.

Nav šaubu, ka minētais Krišjānis Rudēvics ir bijis latvietis. Varbūt kāds no 1905. gada revolūcijas dalībniekiem vēl atcerēsies Kr. Rudēvica lietu 1908. gadā. Latvijas Saeimā bija sociāldemokratu partijas deputāts Ansis Rudēvics.

-ņš.

Kāds austrumu Berlīnes alus kausa tirgotājs no savas „bagātības" komūnistiem neatstājis nekā. Katru dienu vairākas reizes ceļodams no austrumiem uz rietumiem, abi ar sievu pārveduši palēnām visu, līdz pēdējam alus kausam. —

Ind. - Sk.

PRIEKŠZĪMĪGI NOORGANIZĒTS BĒRNU RĪTS

Liekas, ka svētdien, 12. decembrī TLB rīkotais bērnu rīts bija viens no vislabākiem pēdējā laika sarīkojumiem jaunatnei. Diemžēl, bija ieradušies tikai 16 bērni un 16 pieaugušie. Varbūt nosaukums — bērnu rīts — radījis iespaidu, ka tas domāts tikai pašiem mazākiem. Tā tas tomēr nebija: sarīkojums deva daudz interesanta ne tikai jaunatnei, bet arī vecajai paaudzei. Gaidām un skautiem noteikti vajadzēja ierasties.

Sarīkojumu vadīja jaunatnes audzinātājs Jānis Pālēns, ievadot to ar dziesmu: „Tin, māmiņ, dzijas kamolīti". J. Pālēns runāja par mīlestību: vecāku, dzimtenes un mīlestību uz Dievu, pieminot kā paraugus Krišjāni Baronu, Aspaziju un K. Ulmani, kas ilgi bija svešumā, bet neaizmirsa savu zemi un tautu.

Priekšnesumus meistariski vadīja J. Pālēns, ar dziesmām, mīklām un asprātībām sasaistot atsevišķos programmas numurus. Priekšnesumu virkne bija ļoti bagāta un varbūt pat drusku par garu. Kajakas Ķeniņas studija bija rūpējusies par deju priekšnesumiem — mazās meitenītes sniedza vairākas dejas, Toronto Latviešu pūtēju orķestra vadītājs Slaucītājs bija gādājis par mūzikāliem priekšnesumiem, sniedzot iepriekš arī paskaidrojumus, bet aktrise Znotiņa - Kalniņa stāstīja no Valda Stabu-raga bērniem un Jaunsudrabiņa — Vai vajadzīgs. Biruta Senkēviča, ievadot savu lasījumu no cikla „Manu bērna dienu zeme", teica: „Bērnība, kad topošais cilvēks mostas lielajai dzīvei, katram atmiņā paliek visu mūžu. Spilgtākie bērnu dienu notikumi un norises, piedzīvojumi un pārdzīvojumi bieži vien iezīmējas rakstura un ietekmē turpmāko dzīvi. Viņas tēlojumi „Es liku Rūcītei Bankas" un „Pie pūšļotājas" bija ļoti dzīvi un ne vienu vien reizi lika smiet kā mazajiem, tā arī lielajiem klausītājiem. Pie klavierēm bija Roberts Pauliņš.

Gribas ticēt, ka nākošajā reizē bērnu rīts, vai pareizāki sakot — jaunatnes rīts — spēs pulcināt jo kuplu klausītāju saimi.

KAS NOTIEK KANADĀ?

● Ar jaunā Toronto pilsētas galvas Filipa stāšanos amatā vairākas dienas laikrakstu pirmās lapaspuses ar lieliem virsrakstiem sensācionālā ietērpā vēstīja par iepriekšējo pilsētas galvu A. Lamporta un L. Saundera izšķērdību rautu rīkošanā. A. Lamporta 2 1/2 gadu valdīšanas laikā samaksāto rautu rēķini sasnieguši ap 11.000 dolaru. A. Lamports taisnojās, ka viņa izdevumi bijuši nepieciešami, visiem zināmi un akceptēti. Konstatēts arī, ka pirms viņa šīm pašām vajadzībām tikai gada laikā izdots 18.000 dolaru. Ja sākumā daļa amatpersonu domāja, ka jāievada izmeklēšana, tad tagad satraukums jau mazinās un Lamporta rīcībā nesaskata nekā tāda, par ko būtu jāuztraucas. Pagaidām gan nav vēl paredzams, kādu īsti virzienu šī lieta ņems. Pēdējās dienās arī dažas strādnieku organizācijas prasījušas noskaidrot, vai pilsētas galvas nav pārkāpuši savas tiesības sabiedrības līdzekļu tērēšanā.

● Pirmdienas vakarā Toronto notikusi smaga tramvaja un auto sadursme, kurā nogalināts A. Bourque no Montreālas. Nelaimes gadījums noticis apbraucot vienu un iedrāžities otra tramvaja sānos. Ievainoti vēl divi citi braucēji. Pasažieri tramvajā nav cietuši.

● Laikraksts „La Press" sniedz interesantu aprakstu par Utaues upes saindēto ūdeni. „2.000.000 personu veselība briesmās," raksta tālāk Montreālas laikraksts. Šī upe sākas vairāk kā 200 jūdžu uz ziemeļiem no Montreālas, un pie St. Andrē tā saplūst kopā ar Kanadas metropoles veidotājiem ūdeņiem, kas to skauj no visām debess pusēm.

Pēc rūpīgas ķīmiskas un bakterioloģiskas izmeklēšanas, Kvebekas veselības aizsardzības līga nāk ar sensācionālu ziņojumu, ka Utaues upes ūdens satur bīstamu daudzumu iedzimto zarnu baktēriju, kā tīfa un koleras. Ja 1 kub. cm ūdens saturot vairāk par 3.000 baktērijām, tas esot bīstams lietošanai. Ūdens analīzē noskaidrots, ka Utaues upes ūdens vietām satur no 150—18.000 baktēriju vienā kub. centimetrā.

Šāds stāvoklis izskaidrojams ar lielo rūpnīcu netīrā ūdens tiešu novadīšanu upē. Šis bīstamais stāvoklis ieinteresējis ap 30 pilsētas iestāžu. Nelaime tikai viena, — nevarot atrast īsto ministriju, kurai būtu šīs nekārtības jānovērš, jo tā tieši neesot ne veselības, ne transporta, ne medniecības un zvejniecības ministriju kompetencēs!...

BŪS ATKAL ZIEMASSVĒTKI

ANNAS RIEKSTES VĒSTULE NO JAUNSKOTIJAS SVĒTKU IESKAŅAI

Šejienes dabā to gan vēl nevar manīt. Zeme ir kaila un salta, un no tuvā Atlantika pūš ledains vējš. Bet tā tas nu jau ir ilgāku laiku un, kaut kalendārs jau rāda priekšsvētku dienas, nevar zināt, vai kas mainīsies. Neizdibināma un nejaušību pilna ir šī lielā kontinenta varenā daba. Tā nepadodas nekādam laika mērījumam, un nereti visvarenajiem meteorologu kungiem nākas viņas priekšā nokāpt no saviem cilvēciskās iedomības augstumiem un pazemīgi atzīt savu nevarību. Arī tagad viņi, kā tumsā taustīdamies, mēģina uzminēt, ko prieka alcējiem ļaudīm nesīs svētku laiks: vai salā sprēgādams puteņos aurodams tos turēs pārkarsētajos dzīvokļos, vai laipnā labvēlībā aicinās laukā dažādās ziemas līksmībās. Bet ļaudis paši, šķiet, par to pašlaik vismazāk domā. Viņu valodā, soļos un darbos ir priecīga steiga un vāji segta noslēpumainība.

Kaimiņu farmeŗa skota pieci bērni jau mani aicina uz skolas eglītes vakaru.

„Jūs taču nāksit. Būs jauki," viņi saka. Bet to jaukumu es jau zinu. Vispirms jau pati skola: neliela balta ēciņa kaila uzkalna galā, bez neviena koka vai krūma, padota visiem vējiem, tāpat kā apkārtējo farmu ēkas. Jā, bezgala kailas, saltas ēkas klaju lauku vidū. Bet viskailākā un pamestākā man arvien ir likusies mazā skola. Kā nosalusi meitenīte plānā kreklīņā, tā gluži viena stāv uzkalnā. Skolā ir tikai viena klases telpa, divdesmit pieci bērni, un jauna jauniņa skolotāja, kā viņas vienīgā devītās klases skolniecīte. Ārpus klases (varbūt arī klasē) skolotājai mutē arvien ir košļājamā gumija, un viņa nebeidz runāt par to, ka, nesen atnākušai, būs atkal jāiet prom, jo šajā klusajā nostūrī neesot nekādu izredžu izdevīgi apprecēties.

Tuvojoties Ziemassvētkiem, viņa jau laikus izrotā, klases telpu līdzīgu karnevāla zālei, ar spuldzēm un mirdzoša papīra lentām, puķēm un puškiem. Svētku vakarā telpas vidū kā čigāniete mirdz lela egle, apkrauta neskaitāmiem spožiem karuļiem un dažādas krāsas un veida elektriskām spuldzēm. Un jautro bērnu bariņa vidū visjautrākā un laimīgākā ir skolotāja pati, izģērbusies un izkrāsojusies kā mākslīga puķe...

Apkārt pa farmām uz veca, grabošа divriteņa, zili nosalušu degunu un rokām, piesolīdams Ziemsvētku kartītes, braukā kāda farmeŗa audžudēls, no patvarsmes izņemts bārenis. Kartītes viņš dabūjis no kādas firmas, kas par simts pārdotām viņam došot desmit. Par to zēnam, šķiet, ir liels prieks.

„Kaut tik nu būtu tikpat skaistas kā šīs," viņš saka, rūpīgiem pirkstiem sarindodams kartītes uz virtuves galda. Un tad mēs abi skatāmies, kā piesnigušā ciema ielā iegriežas senlaicīga pasta kariete, atvēzdama priecīgus viesus un dāvanu saiņus, kā meža zvēri dedzina eglīti, kā Ziemassvētku vecītis briežu kamanās joņo pāri sniega klajumiem un kā virs pasaules globa šūpojas divi lieli zeltīti zvani, sasieti kopā ar koši sarkanu lentu, egļu zariņiem apspraudītu. Bērna skats visilgāk kavējas pie tām, kas apbārstītas kā ar mirdzošām smiltiņām.

„Kaut tikai manas arī būtu tik skaistas!" viņš bažījas.

Gar auto un sliežu ceļiem, pie slaidajiem stumbriem pieliektiem baltām auklām krustu šķērsu sasaistītiem zariem kā gūstekņes gul neskaitāmas egles, lai ļaužu priekam tiktu nogādātas svešās, tālās pilsētās, pat tik tālās kā Vašingtona un Bostona. Varbūt arī tur tām liks nosmakt spožo karuļu klēpjos, kā nosmaka egle, ko bija greznojusi mazā, precēties kārā lauku skolotāja.

Visvairāk svētku tuvumu tomēr var just, ieejot pilsētiņā. Jau viens otrs skatu logs, gan gaumīgi gan bezgaumīgi izgreznots, šķelmīgi pamirkšķina ar spožu aci. Kādа veikaliņa durvīs, pret stenderi plecu atspiedis, stāv brašs lauku puisis un svilpo — Kluso nakti. Meldija skan tik strauji, jautri un līgani kā valsī. Ja mana vecmāmiņa būtu šeit un to dzirdētu, viņa teiktu savā tīkamajā cēsinieces izrunā:

„Dēli, nepiesvilp velnu! Tā dziesma pieder Dievīnam."

Un puisis kā samulsis apklustu, tad viņš iesmietos un turpinātu svilpot varbūt vēl nebēdīgāk.

Jā, priekšsvētku laiks ir dažādu šķelmīgu nejaušību pilns. Kā, piemēram, ar to pašu holija zaru. Svešā telpā ieejot, arvien jāpalaiž apkārt pētītājs skats, vai zars nav pakārts virs durvīm, pie griestiem, spuldzes vai kur citur, jo, zem tā nostājoties, ir dota atļauja katram, kas vien to iekāro, stāvētāju noskūpstīt.

Veikali jau ir pilni dažādiem sīkiem svētku niekiem, kas pa lielākai daļai nes lielo, lepno vārdu „Royal." Tikai slaidās, trauslās svētku svecītes nekur nav atrodamas. To vietā pārdevēji sniedz garās virtenēs sastiprinātas dažāda lieluma, veida un krāsas elektriskās spuldzes.

„Kas tām vainas?" viņi saka, kad noraidīdama purinu galvu. „Tās ir Royal un kalpos turpat vai visu mūžu. Jūs būsit laimīga, tās iegūdama."

Varbūt. Tik tas nav tas, kas vajadzīgs maniem svētkiem. Tiem vajaga kaut kā no seno dienu gaismas un dzimtenes silu smaržas; kaut kā, ko sirds velti šai svešajā krastā meklē...

„Būs atkal Ziemassvētki!" uz ielas man sveiciena vietā saka protestantu draudzes mācītājs, un viņa acīs, kas skatījušas jau sešdesmit Ziemassvētkus, mirdz bērna prieks. Viņam ir vesels simts svētdienas skolēnu, daudz ideālisma, līdzjūtības un pašaizliedzības. Un es zinu, ka tagad kalnā, viņa mājā ir kā svētku rūķa pilī, kur cep, vāra, šuj, ada un saiņo. Un svētku naktī viņš izies ar saviem skolēniem, lai pieklauvētu pie durvīm, kuras aizmirsis prieks.

Jā, būs atkal Ziemassvētki. Tik es nezināšau, vai arī vēl šogad tur, dzimtenē, mana sirmā māte un vēl sirmākais tēvs raudzīsies debesīs, Kristus zvaigzni meklēdami, vai arī viņu acu gaismas logus jau būs aizsegusi mūžības tumsa...

Un Ziemassvētku naktī putenis, kaŗā kauto, nomocīto un verdzībā mirušo dvēseļu putenis, celsies un gaudos un līdz pat rītam neļaus iemigt kādai sirdsapziņai...

A. Riekste

REDZĒTS JŪRAS BRIESMONIS

Kā ziņo franču laikraksts „La Presse", 7. decembrī krasta kuģa „Rival apkalpe ar radara palīdzību novērojusi kādu jau agrāk pamanītu jūras briesmoni. Kā apraksta kuģa apkalpe, briesmonis bijis 50 pēdu garš, ar astoņām ķepām un pēc sava izskata atgādinājis milzu skorpionu.

Ar radara ekrāna palīdzību šis jūras nezvērs redzēts 180 pēdu dziļumā, tam parādoties pa laikam uz ekrāna.

Matrozis Pēters Andersens to ziņojis kapteinim un pārējiem kuģa apkalpes locekļiem, un tie nolēmuši briesmonim sekot. Bet kad kuģis pagriezts briesmoņa virzienā, tas pazudis, domājams, motora trokšņa iespaidā. Radara ekrāna uzņēmums rāda kādu nenormāli lielu dzīvnieku ar mazu galvu.

Radara instrumentu eksperts L. A. Sautports norāda, ka radiografiski izdarītais uzņēmums skaidri parāda līdz šim vēl nepazīstamas sugas dzīvnieku, kas nekādā gadījumā neesot zivs.

Par jūras briesmoni Glazgovā jau dzirdēts agrāk. Pēdējo reiz tas pieminēts 9. oktobrī, kad kāda autobusa pasažieri to redzējuši peldam virs ūdens ap to pašu vietu, kur to novērojuši „Rival" apkalpe.

DZELZS AIZKARU ŠĶĒRSO „U - BĀNĪ"

Katru dienu ap 300 austrumvāciešu, nopērkot biļetes tā saucamajos „U" vai „S" - bāņos, šķērsojot dzelzs aizkaru. Šis arī esot gandrīz vienīgās iespējas, kā visvieglāk nokļūt brīvībā.

Šogad pirmajos deviņos mēnešos Rietumberlīnē ieradušies caurmērā ap 10.000 bēgļu mēnesī, un pašreiz viņu skaits sniedzas tuvu pie 120.000, kas pārbēguši kopš gada sākuma.

Pagājušā gadā bēgļu skaits sasniedza 305.000, kam gan sakars ar 17. jūnija sacelšanos un tai sekojošām krievu represijām.

Pirmajos deviņos mēnešos bija „izvēlējušies brīvību" 2.237 „Vopos", tautas policisti, un 150 policijas virsnieku. No 1949.—1953. gadam totālais „Vopos" dezertieru skaits sasniedzis 10.913, kas aptu-

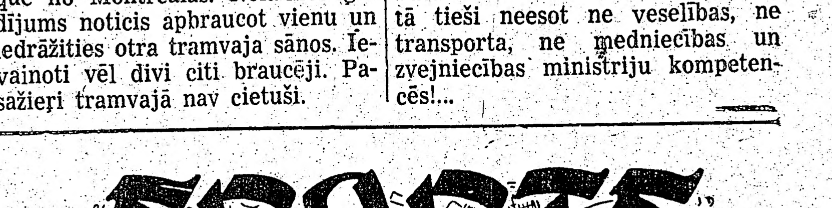

Sports

Sporta red. G. Gubiņa vadībā.

PAR LEDUSHOKEJU

Latviešu sporta ļaužu acis brīvajā pasaulē raugās uz Kanadu, vaicājot, kāpēc tur latviešiem neaug jauni ledushokejisti? Pašreiz Kanadā jau daudz latviešu zēnu, kam mājās īstas hokeja slidas, nūja un melnā ripa. Taču viss prasa laiku un pacietību. Droši, ka ar gadiem latviešu ledushokejistus redzēsim kanadiešu vienībās.

Pa to laiku Latvijas ledushokeja agrāko slavu Vācijā krietnā spožumā uztur Eriks Koņeckis, Rūdolfs Veide un Alfons Ansons. Koņecka pārziņā un trenēšanā ir Krēfeldas EV sešnieks, kurā spēlē arī Rūdolfs Veide. Veide, kas ieguvis Vācijas pavalstniecību, bija Vācijas valsts izlases sešniekā, kas piedalījās ledushokeja pasaules meistarsacīkstēs Stokholmā šī gada februārī. Veides vārdu varējam lasīt arī Kanadas laikrakstu sporta nodaļās: viņa skaudri raidītā ripa bija pirmā, kas pārspēja kanadiešu beigu vīru. Tagad Veide kļuvis jau neaizstājams vācu valsts izlases uzbrucējs. Valstsvienībā viņš spēlēs arī vāciešu nākošā cīņā pret Šveici. Daudz atzinīgu atsauksmju guvis arī Eriks Koņeckis, ko Eiropas sporta prese vērtē par spēlētāju ar kanadiešu stilu. Arī viņam droša vieta vācu izlasē, taču Koņeckis nav ieinteresēts iegūt Vācijas pavalstniecību. Tāpat domā arī Alfons Ansons — Bad - Nauheimas „sarkano velnu" teicamais vārtsargs, par kuru bieži vien lasāms, ka tas viens no labākiem Rietumeiropā.

Nesen mūsu hokejisti dabūja mēroties spēkiem arī ar Maskavas Dinamo, vai pareizā sakot, krievu valstsvienību, kas viesojās Rietumvācijā, piedaloties Samt und Seide pokāla izcīņā, kā arī absolvēja draudzības spēles. Krievi aizbrauca neuzvarēti. Viņu galvenais nolūks bija iepazīties ar rietumu valstu spējām un piesavināties vienu otru spēles jaunumu priekšā stāvošām pasaules meistarsacīkstēm, kas notiks februārī Rietumvācijā.

Daudziem vēl atmiņā pagājušo pasaules meistarsacīkšu finālspēle, kurā krievi ar 7:2 „sita" Kanadu, ko reprezentēja Toronto Lyndhurst Motors vienība. Par šīs vienības izvēli reprezentēt Kanadu tik svarīgās sacensībās pēc spēlēm dzirdēja daudz pārmetumu Kanadas ledushokeja autoritātēm. Kanadieši ļoti nopietni domā zaudēto meistartituli atgūt nākošajā gadā. Par reprezentācijas vienību izraudzīts Pentinktonas V's — Rietumkanadas vienība, Allana kausa ieguvēja, kas jau sākusi rūpīgu sagatavošanos. Cerams, ka kanadiešu cerības piepildīsies.

Koņeckis, Veide un Ansons šodien vēl ir cienīgi Latvijas ledushokeja reprezentanti pasaules arenā. Latvijas ledushokeja izlase savā laikā absolvējusi 36 valstu sacīkstes ar 18 valstīm, uzvarot 13, zaudējot 21 un neizšķirti beidzot 2 spēles. Par labākiem latviešu panākumiem jāuzskata sniegumi 1938. gada pasaules meistarsacīkstēs Prāgā, kurās latvieši zaudēja spēcīgai ASV izlasei 0:1 un arī Vācijai ar tādu pašu rezultātu. Kanadiešu pretinieki latvieši bijuši divas reizes: 1935. gada pasaules meistarsacīkstēs Davosā, zaudējot 0:14 un 1936. gada ziemas ilimpiskās spēlēs Garmiš - Partenkirchenā, kad kanadieši uzvarēja ar 11:0 rezultātu. Labus panākumus guva arī Latvijas studentu izlase, kas 1932. gada studentu pasaules meistarsacīkstēs izcīnīja 2. vietu, bet 1935. g. Sanmoricā bija trešā.

ŅUJORKIEŠI SPĒLĒ NEIZŠĶIRTI

Ņujorkas Latvians futbola komanda spēlēja neizšķirti 0:0 ar Sons of Malta. Ņujorkieši savu komandu pastiprinājuši ar J. Janševski, kas turpmāk spēlēs uzbrukumā.